

İstanbul

Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı

İSTANBUL TURKISH FOR FOREIGNERS COURSE BOOK **B1**

İSTANBUL YABANCILAR İÇİN TÜRKÇE ÇALIŞMA KİTABI B1

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Mehmet Yalçın YILMAZ

EDİTÖR

Yrd. Doç. Dr. Ferhat ASLAN

EDİTÖR YARDIMCISI

Funda KESKİN

HAZIRLAYANLAR

Enver GEDİK
Gökçen GÖÇEN
Gül GÖNÜLTAŞ
Funda KESKİN
Fazilet ÖZENÇ
Hande TOKGÖZ
Gizem ÜNSAL
Serra YAVUZ

REDAKSİYON – TASHİH

Hande TOKGÖZ

ÇEVİRİ

Dr. Oğuz CİNCİOĞLU

TASARIM

Şeref KOCAMAN

Baskı 2012

Kültür Sanat Basımevi
www.kulturbasim.com

© Bu kitabın bütün hakları KÜLTÜR SANAT BASIMEVİNE aittir.

ÖN SÖZ

Günümüzde hayatımızın her alanını bilimsel, teknolojik, kültürel ve sosyal gelişmeler yönlendirirken, bu gelişmeler yabancı dil bilmeyi de farklı ülkelerle bilimsel, siyasal ve ekonomik alanlarda görüş alışverişinde bulunmak, iş ve kültürel ilişkileri geliştirmek ve yabancı dilin konuşulduğu ortamlarda günlük iletişime katılabilmek için bir ihtiyaç haline getirmiştir.

Bu durum iletişim ortamlarını ve iletişimin işleyiş biçimlerini etkileyerek insanlar arasındaki iletişimin temel aracı olan dilin öğretim sürecinin, günümüzün şartları ve ihtiyaçları doğrultusunda yeniden düzenlenmesini ve yabancı dil öğrenen bireyleri yeterli dilsel ve düşünsel donanıma ulaştırmayı gerekli kılmıştır.

Bu doğrultuda temeli yüzyıllar öncesine dayanan ve dünyada en çok konuşulan diller arasında ilk sıralarda yer alan Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi daha fazla önem kazanmaya başlamıştır. Özellikle Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla Türk Cumhuriyetlerinin bağımsızlık kazanması ve bunun sonucunda da kendi dillerine yönelme eğilimleri; dünyadaki sosyal ve ekonomik gelişmelere paralel olarak Türkiye'nin derin tarihi ve kültürel köklerinden edindiği mirasla bir kat daha önem kazanması; Avrupa Birliği sürecinde Avrupa ülkeleri ve Türkiye arasındaki ikili ilişkilerin gelişmesi; Türkiye'nin uluslar arası öğrenci değişim programlarına etkin olarak katılması ve Türkiye'deki eğitim olanaklarının iyi olması Türkçeye olan bu ilgiyi arttırmıştır.

Çok dillilik ve çok kültürlülüğün giderek önem kazandığı 21. yüzyılda yabancı dil öğretimi artık sadece dil becerisinin kazandırılmasından çok o dilin içinde geliştiği kültürün de öğretilmesini amaçlamaktadır. Bu sebeple öğrenciye hedef dili kullananların sosyal, kültürel yapısını, değer yargılarını, dünya görüşünü belirli ölçülerde tanıyabilmesine yardımcı olacak biçimde eğitim vermek gerekmektedir. Bu bağlamda "İstanbul Yabancılar İçin Türkçe" öğretim seti yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminin, doğu kültürüyle batı kültürü arasında köprü durumunda olan ülkemiz kültürünü, düşünce tarzını aktaracak, günümüz şartlarına uygun, en güncel dil yöntemleri ile hazırlanmış kapsamlı bir settir. Bu set, 1933 yılından beri yabancılar Türkçe eğitimi veren İstanbul Üniversitesi Dil Merkezinin deneyim ve birikimlerinden oluşmuştur.

"İstanbul Yabancılar İçin Türkçe" öğretim setinin değişmez ilkesi Türkiye'nin resmi dili olan İstanbul Türkçesini, Türkçe eğitim alan öğrencilerimize en çağdaş teknik, metot ve yaklaşımlarla öğrenme fırsatı sunmaktır.

Yrd. Doç. Dr. Ferhat ASLAN

24.08.2012 / Beşiktaş

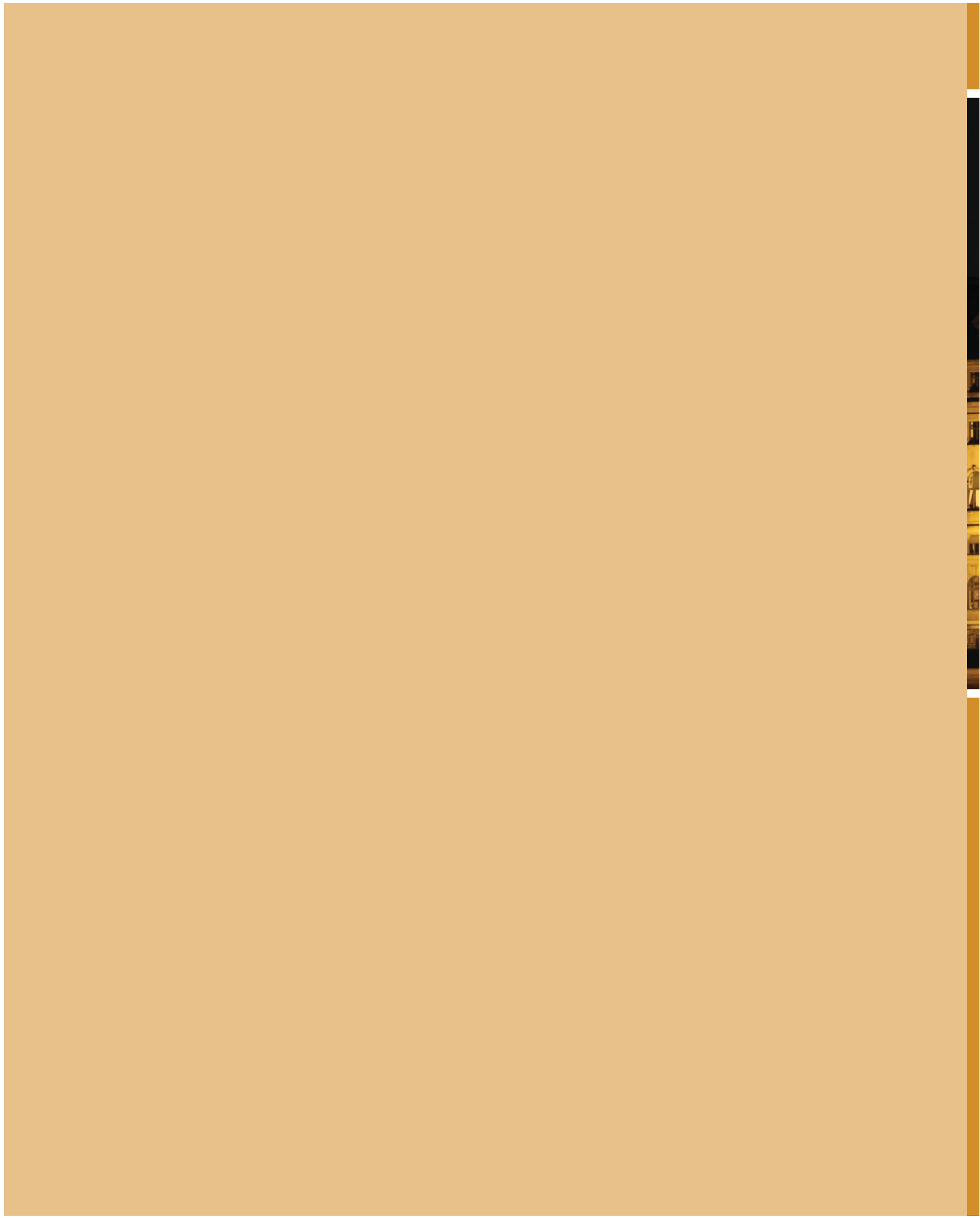
İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER İÇİNDEKİLER İÇİNDEKİLER İÇİNDEKİLER

ÜNİTE ADI		KONU	OKUMA
1. ÜNİTE sayfa 7-22	YENİ BİR HAYAT	A. Taşınma B. Hava bedava su bedava C. Yeni bir şehirde hayat	A. Nasıl bir ev arıyorsunuz? B. Nereye gideceğiz? C. İçimdeki Türkiyem
2. ÜNİTE sayfa 23-38	İŞ DÜNYASI	A. İş hayatı B. Başarı öyküleri C. Meslekler	A. İş hayatındaki roller B. Yoğurdun Steve Jobs’u C. Meslek seçimi
3. ÜNİTE sayfa 39-52	HER ŞEYİN BAŞI SAĞLIK	A. Can boğazdan gelir B. Uzun ve sağlıklı yaşa C. Alternatif sağlık	A. Sağlığın anahtarı B. Yüz yaşında hâlâ dinç C. Kristal tedavileri
4. ÜNİTE sayfa 53-66	EĞİTİM HAYATI	A. Öğrenme tarzları B. Eğitim haberleri C. Her yaşta eğitim	A. Herkes aynı şekilde mi öğrenir? B. Türkçe algılamada beyni zorluyor C. Vazgeçmek için çok erken
5. ÜNİTE sayfa 67-82	HAYALLERİMİZ	A. İnsan hayalleriyle yaşar B. Son pişmanlık fayda etmez C. Eğer	A. Mesela oynayalım mı? B. Pişmanlıklarınızdan kurtulun C. Murphy kanunları
6. ÜNİTE sayfa 83-99	İNSANLAR KONUŞA KONUŞA	A. Arkadaşlık B. Aile ilişkileri C. Komşuluk	A. Öğrenci evi B. Türk aile yapısı C. Komşuluk ölüyor

İNDEKİLER İÇİNDEKİLER İÇİNDEKİLER İÇİNDEKİLER

DİL BİLGİSİ	DİNLEME	YAZMA	KONUŞMA
<p>A. Zarf-fiiller (-y)ArAk, -(y)A -(y)A)</p> <p>B. Şimdiki zamanın hikâyesi</p> <p>C. Zarf-fiiller (-(y)ken)</p>	<p>A. Taşınma telaşı</p> <p>B. Acil numaralar</p> <p>C. Türkler nasıl insanlar?</p>	<p>A. Hayâlimizdeki ev</p> <p>B. İş bölümü</p> <p>C. Geçmişimiz</p>	<p>A. Pazarlık yapma</p> <p>B. Ev problemleri</p> <p>C. İstanbul'daki ilk günümüz</p>
<p>A. İsim-fiil ekleri (-mAk / -mA)</p> <p>B. İsim-fiil ekleri (-(y)Iş)</p> <p>C. Emir kipinde dolaylı anlatım</p>	<p>A. Çalışma koşulları</p> <p>B. Senden bir şey olmaz</p> <p>C. İşten çok sıkıldım</p>	<p>A. İş ilanı</p> <p>B. Başarılarımız</p> <p>C. Hayalimizdeki meslek</p>	<p>A. Çalışma hayatımız</p> <p>B. Hayatımızdaki küçük başarılar</p> <p>C. Meslekler</p>
<p>A. Gereklilik kipi</p> <p>B. Gereklilik kullanımları (gerek / lazım / zorunda / mecbur)</p> <p>C. Gereklilik kipinin hikâyesi</p>	<p>A. Sağlık için egzersiz</p> <p>B. Dünyanın en yaşlı insanı</p> <p>C. Şifalı bitkiler</p>	<p>A. Diyetisyende</p> <p>B. Günlük tutma</p> <p>C. Üzüntülerimiz</p>	<p>A. Sporcu ile röportaj</p> <p>B. Dünyanın en yaşlı insanı ile röportaj</p> <p>C. Hastayım</p>
<p>A. Zarf-fiiller (-mAk için / -mAsI için / -mAk üzere)</p> <p>B. Zarf-fiiller (-mAktAnsA / -mAsInA rağmen)</p> <p>C. Zarf-fiiller (-A rağmen / -sA bile)</p>	<p>A. Fin eğitim sistemi</p> <p>B. Eğitim haberleri</p> <p>C. Okumanın yaşı yok</p>	<p>A. Zekâ alanlarımız</p> <p>B. Çocuk eğitimi</p> <p>C. Mektup yazma</p>	<p>A. Zekâ alanını bulma</p> <p>B. Yabancı dil eğitimi</p> <p>C. Üzüntülerimiz</p>
<p>A. Dilek-şart kipi</p> <p>B. Dilek kipinin hikâyesi</p> <p>C. Dilek-şart kipinin birleşik kullanımları</p>	<p>A. Keşke</p> <p>B. Şans mı? Şanssızlık mı?</p> <p>C. Batıl inançlar</p>	<p>A. Hayalleriniz</p> <p>B. Pişmanlıklarımız</p> <p>C. Seçim vaatleri</p>	<p>A. Varsayalım</p> <p>B. Hayatımızın dönüm noktaları</p> <p>C. Ne zaman yaparsınız?</p>
<p>A. İşteş çatılı fiiller</p> <p>B. Zarf-fiiller (-DıkçA / -DiğIndA / -DiğI sürece)</p> <p>C. Zarf-fiiller (-DiğIndAn beri -(y)AlI, -DI -(y)AlI)</p>	<p>A. Türkiye'deki arkadaşlarım</p> <p>B. Aile yemeği</p> <p>C. Komşularımız</p>	<p>A. En yakın arkadaşımız</p> <p>B. Mektup</p> <p>C. Ülkeler arası komşuluk</p>	<p>A. Arkadaşlık yolları</p> <p>B. Aile ve akrabalık ilişkileri</p> <p>C. Komşuluk ilişkilerimiz</p>

ÜNİTE 1

BECERİLER

- Deneyimleri anlatma
- Günlük konuşmaları takip etme

DİL BİLGİSİ

- Zarf-fiiller (-(y)Arak, -(y)A -(y)A)
- Şimdiki zamanın hikâyesi
- Zarf-fiiller (-(y)ken)

KELİMELER

- Taşınma
- Ev
- Ulaşım
- Faturalar

YENİ BİR HAYAT

ÜNİTE 1

YENİ BİR HAYAT

A. TAŞINMA

yürüyerek, konuşa konuşa,
yapmaya yapmaya, çalışmayarak

-Buradan yürüyerek evine gidebilirsin.
-Arkadaşımla yolda konuşa konuşa okula geldik.
-Spor yapmaya yapmaya kilo aldım.
-Dersine çalışmayarak sınavdan kötü not aldı.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Daha önce hiç taşındınız mı? Aşağıdaki nedenlerin taşınmak için bir etkisi oldu mu?

İş Evlilik Aile Eğitim

2 Taşınırken ne tür problemler ile karşılaşabilirsiniz?

3 Aşağıdaki ilanlara bakalım. Hangi ev sizin için uygun? Konuşalım.

SAHİBİNDEN KİRALIK
Cihangir'de ulaşım
araçlarına 10 dakika.
Kira 2.000 TL.

KİRALIK DAİRE
Üsküdar'da sahibinden
1.000 TL. Pazarlık yok.

ACİL SATILIK
Kadıköy'de acil satılık,
sıfır daire. Fiyatı
görüşebiliriz.

EMİNÖNÜ'NE YAKIN
3 oda 1 salon deniz
manzaralı ev.
Öğrenciye, bekâra
verilir. Kira 1250 TL.

İKİ AY PEŞİN ÖDEMELİ
Beylikdüzü'nde 2500
TL kira ile masrafsız
lüks daireler.

ÜNİVERSİTEYE YAKIN
Öğrenciye elektrik, su,
doğalgaz dâhil eşyalı
kiralık odalar.
Fiyat 500 TL.

2+1 KİRALIK
Taksim'de aileye
kiralık, temiz
daire. Kira 750 TL.

EV ARKADAŞI
2+1 eşyalı eve, düzenli
bir ev arkadaşı
arıyorum. Kira 900 TL.

4 Aşağıdaki kelimelerin anlamlarını öğrenelim ve kelimeleri cümlelerdeki boşluklara yerleştirelim.

kira

taşınmak

nezih

merkezî sistem

kira sözleşmesi

depozito

metrekare

muhit

manzara

kombi

1. Maaşımın çoğunu her ay için ayırıyorum.
2. Ailem çok bir semtte oturuyor.
3. Ev sahibi fazla istiyor.
4. Sence ısınmak için mi yoksa mi kullanmalıyım?

5. Taşınmak için güzel bir arıyorum.
6. Kaç bir ev istiyorsun?
7. İş yerimden güzel bir görünüyor.
8. Yarın için emlakçı ile buluşacağız.
9. Bir an önce için acele ediyoruz.

OKUMA

NASIL BİR EV ARIYORSUNUZ?

Gamze: Merhaba, ben Gamze. Dükkânınızın camındaki ev ilanlarını görüp geldim.

Mehmet Ali: Merhaba Gamze Hanım, “Yeni Bir Hayat” emlak ofisine hoş geldiniz. Ben Mehmet Ali, size nasıl yardımcı olabilirim?

Gamze: İstanbul’da çalışmaya başladım ve acil olarak iş yerime yakın bir ev arıyorum. Günlerdir yeni bir ev araya araya yoruldum.

Mehmet Ali: Nasıl bir ev arıyorsunuz, kiralık mı satılık mı?

Gamze: Kiralık.

Mehmet Ali: Özel bir mevki düşünüyor musunuz, hangi semtlerde ev arıyorsunuz?

Gamze: Levent’te çalışıyorum. Bu nedenle bu çevrede oturmak istiyorum.

Mehmet Ali: Peki, kaç odalı bir ev düşünüyorsunuz?

Gamze: Bir oda bir salon ya da iki oda bir salon benim için uygun olabilir.

Mehmet Ali: Gamze Hanım, yalnız mı yoksa ailenizle ya da bir arkadaşınızla mı yaşayacaksınız? Bu soruyu soruyorum çünkü biliyorsunuz ki bazı ev sahipleri bekâra ev vermemeyi tercih ediyorlar.

Gamze: Evet, biliyorum ama ben evli değilim ve henüz İstanbul’da kimseyi tanımıyorum bu yüzden ilk zamanlar yalnız yaşayacağım. Buna uygun evlere bakabiliriz.

Mehmet Ali: Öyleyse sizin için Levent ve çevresinde, yalnız yaşamaya uygun, güvenli, 1+1 ya da 2+1, doğalgazlı evlere bakabiliriz. Peki, ev için ne kadar kira düşünüyorsunuz?

Gamze: Hımm, iş yerime ve şehir merkezine yakın bir ev için 1000-1500 TL civarında bir kira ödeyebilirim.

Mehmet Ali: Evet. Şu anda size uygun olarak elimde iki ev var. Önce bilgisayardan bunları size göstereyim. Sonra evlere bakarız. Bu evlerden birinin kirası 1000 lira, diğerinin kirası 1250 lira. 1000 liralık evin metrekaresi daha büyük. 1250 liralık ev ise deniz manzaralıdır ve metro, tramvay, otobüs gibi ulaşım araçlarına daha yakındır. Bu evden yürüyerek ulaşım araçlarına gidebilirsiniz.

Gamze: Evin ulaşım araçlarına yakınlığı benim için çok önemli. Bu yüzden bu evle ilgili konuşalım.

Mehmet Ali: İsterseniz ben size daireyi gezdireyim böylece daha kolay karar verebilirsiniz.

Gamze: Peki, hemen gidelim.

5 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Gamze Hanım nasıl bir ev arıyor?
2. Emlakçı hangi evleri öneriyor? Evler arasındaki farklar neler?
3. Gamze Hanım hangi evi görmek istiyor? Neden?
4. Sizce Gamze Hanım evi beğenecek mi?

YA SİZ?

1. Nasıl bir evde oturuyorsunuz?
2. Yeni bir eve taşınırken nelere dikkat ediyorsunuz?

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller

fiil + (y)ArAk

Bu zarf-fiil, durum zarf fiilidir ve fiilin nasıl yapıldığını anlatır.

This gerund is a situation gerund and tells how the action is done.

NOT: Olmak ve gitmek sözcüklerinden sonra "(y)ArAk" zarf-fiili geldiğinde, bu kelimeler başka bir anlam ifade eder. When "ArAk" (equivalence for gerund/infinitive mode) follows the verbs to be and to go, these words have other meaning.

Örnek:

Babam mühendis olarak çalışıyor.
Hasta giderek iyileşiyor.

Örnek:

Annesinin yanına koşarak gitti.

Her sabah okula yürüyerek gidiyorum.

Müzik dinleyerek ders çalışıyorum.

Türkçeyi, Türk filmlerini seyrederek öğrendim.

Benimle konuşmayarak kalbimi kırıyorsun.

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

- Annem, yemeği ve temizliği şarkı söyle..... yapıyor.
- Doğum gününe gel..... beni çok üzdün.

- Beni bu şirkete müdür ol..... gönderdiler.
- Boş zamanlarımı kitap oku..... değerlendiriyorum.
- Ülkemiz git..... zenginleşiyor.

fiil + (y)A fiil + (y)A

Bu zarf-fiil, fiilin nasıl yapıldığını anlatır. Bu zarf fiilde yapılan işin tekrarı söz konusudur. Kimi zamanlarda bu iki zarf-fiilin cümleye kattığı anlam, birbirine çok yakındır. Bu nedenle çoğu zaman birbirlerinin yerine kullanılabilirler.

It describes how an act is performed. There is a repetition of the act to be done. Sometimes the meaning that these add to the sentence is very close to each other. For that reason, they can be used interchangeably.

Örnek:

Bilgisayarın karşısında çalışa çalışa gözlerim ağrıdı.
Konuşa konuşa Türkçemi ilerlettim.

Birbirimizi görmeye görmeye unuttuk.
Piknikte güle oynaya eğlendik.

7 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

- Spor yap..... yap..... sağlıklı bir insan oldum.
- Taksim'e git..... git..... yollarını unuttum.
- Adem utan..... sıkıl..... patronundan zam istedi.
- Ayşe doğum gününü anlat..... anlat..... bitiremedi.
- O adam her zaman düşün..... düşün..... konuşur.

8 Aşağıdaki cümleleri eşleştirelim.

1. Müzik dinleyerek	a. yemek yaparım.
2. Şarkı söyleyerek	b. ders çalışırım.
3. Patlamış mısır yiyerek	c. okula gideriz.
4. İstemeyerek	ç. sinema seyrettik.
5. Yürüyerek	d. seni üzdüm.

9 Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. bir ayda 3 kilo verdim.	6. dinlendim.
2. sınavdan geçtim.	7. yemek yaptım.
3. Türkçe öğrendim.	8. rezervasyon yaptırdım.
4. eve gittim.	9. televizyon izledim.
5. yeni bir ev kiraladım.	10. internete girdim.

10 Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Nasıl güzel gitar çalabiliriz?
.....	6. Nasıl Taksim'e gidebiliriz?
.....
2. Nasıl doktor olabiliriz?
.....	7. Nasıl sağlığımızı koruyabiliriz?
.....
3. Nasıl kültürlü olabiliriz?
.....	8. Boş zamanlarımızı nasıl geçirebiliriz?
.....
4. Nasıl yabancı bir ülkeye gidebiliriz?
.....	9. Nasıl yabancı bir dil öğrenebiliriz?
.....
5. Nasıl yemek yapabiliriz?
.....	10. Nasıl yeni kelimeler ezberleyebiliriz?
.....

DİNLEME

TAŞINMA TELAŞI

11 Aşağıdaki kelimelerin anlamlarını sözlükten bulalım.

atmak	tutmak	çöp	çekmece	dolap	yığmak
toplamak	doldurmak	boşaltmak	kurtulmak	eşya	

12 Metni dinleyelim. Aşağıdaki tavsiyeleri sıraya koyalım.

1. Bazı eşyalarınızı çekmeceye koyun. ()	1. Her odayı toplamak için kendinize bir saat süre verin. ()
2. Eşyalarınızı toplayın ve rahatça taşının. ()	2. Eşyalarınızı üçe ayırın. ()
3. Gereksiz eşyalarınızı odadan çıkarın. ()	3. Evinizdeki bütün gereksiz eşyaları atarak onlardan kurtulun. ()
4. Kendinize iki saat zaman ayırın. ()	4. Yeni evinize benzer eşyalardan almayın. ()
5. Eşyalarınızı üçe ayırın. ()	5. Eski ve yeni eşyaları beraber kullanın. ()
6. Bütün eşyalarınızı bir alana yığın. ()	

13 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. Her odayı toplamak için kendinize bir saat süre verin. ()
2. Eşyalarınızı üçe ayırın. ()
3. Evinizdeki bütün gereksiz eşyaları atarak onlardan kurtulun. ()
4. Yeni evinize benzer eşyalardan almayın. ()
5. Eski ve yeni eşyaları beraber kullanın. ()

YAZMA

14 Hayalinizdeki ev nasıl? Aşağıdaki konulardan yararlanarak bir metin yazalım.

- Konum ve büyüklük (yer, metrekare)
- İç / dış özellikler (ısıtma, döşeme, güvenlik, bahçe vb.)
- Ulaşım (metroya, otobüse yakınlık)

- Ev tipi (daire, müstakil ev, teras vb.)
- Merkeze yakınlık (çarşı, alışveriş merkezi, hastane vb.)
- Evin yaşı ve durumu

KONUŞMA

15 Sizin evinizde aşağıdakiler gibi gereksiz eşyalar var mı? Bir liste yapalım.

CD / bilgisayar oyunları / spor eşyaları / DVD / kıyafetler
kitaplar / mobilya / oyuncaklar / dergiler

14. Gereksiz eşyalarımızı arkadaşlarımıza pazarlık yaparak satmaya çalışalım. Kim en yüksek fiyata eşyasını satacak? Arkadaşımızla konuşalım.

Örnek:

A: Olga benim bir bisikletim var. Almak ister misin?
B: Belki, 50 lira veririm.

ÜNİTE 1

YENİ BİR HAYAT

B. HAVA BEDAVA SU BEDAVA

yaşıyordum, kullanmıyordum
ödüyör muydun, bilmiyor muydun

-Eskiden ailemle yaşıyordum ama şimdi yalnız yaşıyorum.
-Önceden işe gitmek için ulaşım aracı kullanmıyordum, yürüyordum.
-Öğrenciyken faturaları ödüyör muydun?
-Sen ders çalışmıyor muydun?

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki ifadeler hangi faturalara ait olabilir? Tahmin edelim ve işaretleyelim.

	Elektrik Faturası	Su Faturası	Doğalgaz Faturası	Telefon Faturası
Su Bedeli: 20.60 TL				
Gazınız kesilecektir.				
KDV				
Sayın abonemiz, 1 adet ödenmemiş fatura borcunuz bulunmaktadır.				
Elektrik Tüketim Vergisi				
Aylık Tarife Ücreti: 16.46 TL				
Son Ödeme Tarihi: 19.03.2012				
Suyunu boşa harcama.				
Hattınız aramalara kapatılacaktır.				
Kullanmıyorsan söndür.				

OKUMA

NEREYE GİDECEĞİZ?

Demet: Kendini nasıl hissediyorsun Nadia? Yorgun musun?

Nadia: Yorgunum. Ancak bu tatlı bir yorgunluk. Nihayet güzel bir ev bulduk. Ev arkadaşları oluyoruz. Ne güzel değil mi?

Demet: Evet ama çok işimiz var. Önce elektriğe, suya, doğalgaza, telefona ve internete abone olacağız.

Nadia: Haklısın ancak bunların hepsi bir günde olmaz. Bence iş bölümü yapalım.

Demet: Bence de. O zaman ben elektrik ve suya abone olayım. Sen doğalgaz, telefon ve internete abone ol.

Nadia: Olur. Peki, elektrik ve suya nasıl abone olacaksın? Memleketindeyken yeni bir ev için abonelik işlemlerini yaptın mı?

Demet: Evet yaptım. İstanbul'da ise elektrik için TEDAŞ'a, su için İSKİ'ye gideceğim.

Nadia: Nasıl gideceksin? Biliyor musun?

Demet: Evet, önce otobüsü sonra tramvayı kullanacağım. Peki, sen bu işlemleri nasıl yapacaksın?

Nadia: Ben daha önce bilmiyordum ama arkadaşlarıma sorup öğrendim. Doğalgaz için İGDAŞ'a, telefon ve internet aboneliği için Türk Telekom'a gideceğim.

Demet: Evet, doğru öğrenmişsin. Peki, nasıl gideceksin? Biliyor musun?

Nadia: Otobüsü kullanacağım ama daha önce burada hiç otobüse binmedim.

Demet: Otobüs için "akıllı bilet" yani AKBİL kullanabilirsin. AKBİL vapur, tramvay, metro ve otobüs gibi ulaşım araçlarının yakınındaki satış yerlerinde var ve bütün ulaşım araçları için geçerli.

Nadia: Öyle mi? Benim "akıllı bilet"im var zaten. O zaman yarın ev için gerekli yerlere gidebilirim.

Demet: Ben de yarın gidebilirim ve sonra da taşınabiliriz. Peki, sonra faturaları nereye ödeyeceğiz? Biliyor musun?

Nadia: Hımm. Bilmiyorum. Ailemin yanında faturaları ben ödemişyordum. Sen biliyor musun? Daha önce faturaları ödüyör muydun?

Demet: Evet, ödüyordum. İstanbul'da faturalar, fatura ödeme merkezlerine ya da bankalara ödenebiliyor.

Nadia: Ne güzel, sen her şeyi biliyorsun. Yarın buluşuyor muyuz?

Demet: Evet, buluşuyoruz. Yarın görüşmek üzere.

Nadia: Görüşmek üzere.

2 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Bir eve taşınmak için önce neler gerekiyor?
2. Sizce Nadia neden her şeyi Demet'e soruyor?
3. Demet ve Nadia daha önce abonelik ve fatura ödeme işlemlerini yapıyorlar mıydı?
4. "AKBİL" nedir ve nerede kullanılır?
5. İstanbul'daki bir kişi faturalarını nereye ödeyebilir?

3 Metne göre hangi işi yapmak için nereye gitmek gerek? Eşleştirelim.

1. Elektrik aboneliği	a. İGDAŞ
2. Su aboneliği	b. Türk Telekom
3. Doğal gaz aboneliği	c. TEDAŞ
4. Telefon aboneliği	ç. İSKİ

YA SİZ?

1. Evinize hangi faturalar geliyor? En yüksek fiyatlı fatura hangisi?
2. Aşağıdaki ulaşım araçlarından en fazla hangisini kullanıyorsunuz? Neden?

DİL BİLGİSİ

Şimdiki Zamanın Hikâyesi (Imperfect Tense)

Şimdiki zamanın hikâyesi, geçmişte olan ve bir süre devam eden olayları anlatmak için kullanılır. Ayrıca geçmişte gerçekleşmesi çok yakın olup gerçekleşmeyen olayların anlatımında kullanılır.

The imperfect tense is used to describe the events / actions which happened and continued for some time in the past. Also, it is used in description of events did not happen but very close to the realization in the past.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	okuyordum	okumuyordum	okuyor muydum	okumuyor muydum
Sen	okuyordun	okumuyordun	okuyor muydun	okumuyor muydun
O	okuyordu	okumuyordu	okuyor muydu	okumuyor muydu
Biz	okuyorduk	okumuyorduk	okuyor muyduk	okumuyor muyduk
Siz	okuyordunuz	okumuyordunuz	okuyor muydunuz	okumuyor muydunuz
Onlar	okuyorlardı	okumuyorlardı	okuyorlar mıydı	okumuyorlar mıydı

Örnek:

Eskiden bayramlarda aile ziyaretlerine gidiyorduk. Şimdi tatile gidiyoruz.
Babam memurdu ve bu yüzden öğrenciyken her sene aynı şehirde oturmuyorduk.
Seni hiç hatırlamıyorum. Bu kursa geliyor muydun?
Onunla aynı şirkette çalışmıyor muydun?
Önüne bak! Az kalsın düşünüyordun.
Sınıfa girdim, öğretmen ders anlatıyordu.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Çocukken evimizin bahçesinde oyna..... .
2. Önceden gök gürültüsünden çok kork..... .
3. Küçükken et ye..... ama şimdi eti çok seviyorum.
4. Onu ilk defa görüyorum. Sen daha önce onu tanı.....?
5. Öğrenciyken çok kitap oku..... ama şimdi zaman bulamıyorum.
6. Pınarlar taşıyor. Daha önce bil.....?
7. Bir zamanlar annemi anla..... . Bugünlerde çok iyi anlıyorum.
8. Bu şehirde mi yaşıyorsunuz? Siz daha önce Ankara'da otur.....?
9. Gördün mü? Araba neredeyse adama çarp..... .
10. Eve girdim, annem mutfakta yemek yap..... .

5 Aşağıdaki boşlukları “-DI, -(I)yor ve -(I)yordu” ile dolduralım.

Bugün 65. doğum günümü kutla..... . Yanımda eşim, çocuklarım ve torunlarım var. Gençken bu doğum günümü hiç hayal et..... . “Ben hep genç kalacağım.” san..... . Doğum günümü, sadece arkadaşlarımla kutlamak iste..... çünkü ailemden sıkıl..... .

Eskiden pastamın üzerinde yaşım kadar mum ol..... . Mumları sevinçle söndür..... . Mumlardan sonra pastanın yarısını ye..... . Daha sonra hediyelerimi kabul et..... . Arkadaşlarım bana çok hediye ver..... . Ama artık yaşlan..... . Şimdi yaşım kadar mum pastaya sığ..... bu yüzden pastamda 1

tane mum var. Doğum günlerimde sadece 1 dilim pasta ye..... çünkü hastayım. Artık daha az hediye al..... ama üzül..... . Ailemin değerini bil..... ve doğum günlerimi her zaman onlarla kutlamak iste..... .

Şimdi torunlarımla eğlen..... . Pastanın güzel tadını çocuklarımda bul..... . En güzel doğum günü hediyem eşim. Çok mutluyum. Eskiden hayatın tadını hiç bil..... . Şimdi çok iyi anla..... .

DİNLEME

ACİL NUMARALAR

6 Demet ve Nadia evde bir oyun oynuyorlar. Onları dinleyelim. Aşağıdaki servisleri telefon numaralarıyla eşleştirelim.

	110	112	155	156	186	187
Yangın Hattı						
Elektrik Arıza						
Polis İmdat						
Gaz Arıza						
Acil Servis						
Jandarma						

YAZMA

7 Aşağıdaki konularla ilgili bir arkadaşımızla iş bölümü diyalogu yazalım.

- temizlik
- yemek
- bulaşık
- fatura ödeme
- alışveriş

KONUŞMA

8 Aşağıdaki problemlerin hangisini evinizde yaşadınız?

- Musluk su akıtıyor.
- Su borusu sızdırıyor.
- Vana patladı.
- Pencerenin kolu koptu.
- Kapı sıkıştı.
- Pil bitti.
- Bulaşık makinesi bozuldu.
- Banyoyu su bastı.
- Elektrikler kesildi.
- Gaz sızıntısı var.
- Sigorta attı.
- Şofbende arıza var.
- Lavabo tıkanı.
- Evi su bastı.

9 Sizce bu problemlerden hangisi daha önemli?

10 Hangi problemleri kendi başınıza çözebilirsiniz?

11 Hangi durumlarda yardıma ihtiyaç duyarsınız? Kimi çağırırsınız?

- tesisatçı
- elektrikçi
- mühendis
- arkadaş
- herhangi biri

ÜNİTE 1

YENİ BİR HAYAT

C. YENİ BİR ŞEHİRDE HAYAT

gelirken, evdeyken, gitmişken,
konuşuyorken, çıkacakken, gençken,
çocukken

-Okula gelirken arkadaşımı gördüm.
-Kahvaltımı evdeyken yaptım.
-Kantine gitmişken bana bir çay al.
-Müdür Bey konuşuyorken sekreter içeri girdi.
-Tam evden çıkacakken telefonum çaldı.
-Ayla Hanım gençken çok güzelmış.
-Biz çocukken her gün parkta oynuyorduk.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Türkiye'deki ilk günlerinizde size neler değişik geldi?

2 Aşağıdaki cümlelerden hangisi Türkiye'deki ilk gününüze ait düşünceleri yansıtıyor? Örnekteki gibi nedenleriyle yazalım.

Heyecanlıydım. Çünkü ilk defa yeni bir ülkeye geliyordum.
Korkuyordum. Çünkü
Mutluydum. Çünkü
Sinirliydim. Çünkü
Endişeliydim. Çünkü
Rahattım. Çünkü

OKUMA

İÇİMDEKİ TÜRKİYEM

Uçak, İstanbul'a yaklaşıyor. Tarih: 4 Aralık 1990. Delhi'den sonra karşımıza bambaşka bir şehir çıktı.

Temiz sokaklar, muhteşem deniz havası, tarihî binalar ve modern binalar... İstanbul... Burası benim yeni yuvam.

İstanbul'daki ilk günümde, binaların birbirine "yapışık" hâli dikkatimi çekti. Farklı tarzlardaki tarihî ve modern binalar iç içeydi ve renk uyumundan uzaktı. Bunu çok yadırgadım.

Ezan sesini, hayatımda ilk kez Türkiye'de duydum. İçeriğini, anlamını ve fonksiyonunu bilmiyordum ama o ses büyüleyiciydi. Dinlerken çok heyecanlandım.

Türkiye'de pazarı ilk kez Beyoğlu civarında gördüm. Çok büyük, kalabalık ve gürültülüydü. Bu kalabalığı görüp "Buradaki halk çok zengin." diye düşündüm. Çok sonra anladım ki buradaki pazar yerleri, ucuzluğu için tercih ediliyordu.

Tüm ailemle birlikte ilk akşam yemeğinde, "Belki bir kelime anlayabilirim." diye dikkatle bekliyordum. Nihayet o kelimeyi buldum! "Ben" kelimesini çok sık kullanıyorlardı. Bu kelime, Özbekçe "men" kelimesine benziyordu. Fakat garip bir durum vardı, ailedeki herkes "men" yerine "ben" diyordu. Ben de kendi kendime "Zavallıların hepsi grip olmuş! Hiçbiri 'men' diymiyor." diye düşündüm. İşte Türkçe ve Türkiye serüvenim "ben" kelimesiyle başladı.

Günlük Türkçeyi yavaş yavaş öğreniyordum. Renk ve sayı isimleri bir dilin en temel kelimeleriydi. Başka bir dilde, ilginç sebze adlarını tanıyordum. Yer elması ve pırasanın tadını hiç sevmedim. "Yemek" adının ve "yemek" fiilinin anlamlarını öğrendim. İkisi de aynı şekilde söyleniyordu. Böylece "yemek yemek" gibi garip bir ifadeyle tanıştım. Bunları öğreniyordum ama uzun zaman hiç konuşamadım, sustum. Sonraları ise konuşmak için çok uğraştım.

Bugün, bu satırları Türkçe ile ve sevgiyle yazabiliyorum. Türkiye'yi çok seviyorum ve artık 4 Aralık benim bayramımdır.

3 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. İstanbul'da ilk olarak neler yazarın dikkatini çekiyor?
2. Yazar neden "Buradaki halk çok zengin." diye düşünüyor?
3. Yazar Türkçede ilk hangi kelimeyi öğreniyor?
4. Yazar Türkçe ile ilgili neler düşünüyor?
5. Sizce, "Artık 4 Aralık benim bayramımdır." cümlesiyle yazar ne anlatmak istiyor?

YA SİZ?

Türkçede ilk hangi kelimeleri öğrendiniz?

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller

Bu zarf-fiil, sonuna geldiği kelimeye durum ve zaman anlamı katar. Cümlelerin anlamına göre geçmiş zaman, şimdiki zaman, gelecek zaman veya geniş zamanla kullanılır.

This gerund has the same meaning with 'when' and 'while'. It can be used in past, present continuous, future simple present tenses.

fiil + zaman eki + (y)ken

isim + DA + (y)ken

sıfat + (y)ken

Örnek:

Yemek yaparken telefon çaldı.

Otobüse yetişmek için koşarken ayak bileğimi burktum.

Hazır elin değmişken benim tabağımı da götürür müsün?

Tam evden çıkacakken yağmur başladı.

Babam çocukken çok yaramazmış.

Düşecekken ablam kolumdan tuttu.

Tam evden çıkacakken karşı komşum misafirlığe geldi.

Tatlı tatlı sohbet ediyorken birdenbire tartışmaya başladılar.

Hastayken bana en çok Bahar yardım etti.

İstanbul'dayken her hafta balık tutmak için Galata Köprüsü'ne gidiyorduk.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Ders çalış..... müzik dinlemekten hoşlanmıyorum.
2. Film izle..... bir şeyler atıştırmak hoşuma gidiyor.
3. Eskiden işe git..... otobüse biniyordum, artık işe metroyla gidiyorum.
4. Türkiye..... çok güzel yemekler yedim, hepsinin tadı damağımda.
5. Alışveriş yap..... pazarlık edebiliyor musun?
6. Geçen gün salata yap..... parmağıımı kestim.
7. Ben evde yok..... postacı gelmiş.
8. Hasta..... yemek yiyemiyor musun?
9. Annem çocuk..... çok yaramazmış.
10. Tophane'den geç..... İ.Ü. Dil Merkezine uğrayıp beni de alır mısın?
11. Tam evden çık..... telefon çaldı.
12. Markete git..... bana da bir gazete alır mısın?
13. İstanbul..... her hafta sonu Taksim'e gidiyordum.
14. Televizyon izle..... elektrikler kesildi.
15. Dışarıya çık..... alışveriş de yaptım.

5 Aşağıdaki cümleleri “-(y)ken” zarf-fiil ekini kullanarak yeniden yazalım.

1. Babam gazete okuyarak kahvaltı etmeyi seviyor.
.....
2. Çocuklar oyun oynuyorlardı, birden kavga etmeye başladılar.
.....
3. Dün yolda yürüyordum, yerde bir cüzdan buldum ve bu cüzdanı polise teslim ettim.
.....
4. Araba kullanmak ve aynı anda cep telefonuyla konuşmak çok tehlikelidir.
.....
5. İstanbul'da öğrenciydim. Her gün Türkçe kursuna gidiyordum.
.....
6. Çocukluğumda resim yapmayı çok seviyordum.
.....
7. Kendi ülkemde Türkçe öğrenmeye başladım.
.....
8. Televizyon izliyordum, uyumuşum.
.....
9. Anneannemin gençliğinde çok hayranı varmış.
.....
10. Tatilde her sabah erken kalkıp koşu yapıyorum ama çok yoruluyorum.
.....

DİNLEME

TÜRKLER NASIL İNSANLAR?

6 Metni dinleyelim. Aşağıdaki tavsiyeler Türklerin ise “T” yabancıların ise “Y” yazalım.

1. Türk evlerinde, içeriye girerken kapıda ayakkabı çıkarmak gerekir. ()
2. Türk erkekleri selamlaşırken birbirini öper. Fırsat olursa sizi de öper. Sakın şaşırmayın. ()
3. Kokoreç, hamsi veya döner gibi yerel tatları mutlaka deneyin. ()
4. Politik konular hakkında konuşurken dikkatli olun, hatta konuşmayın. ()
5. Trafiğe hazırlıklı olun. Araba kullanırken saatlerce trafikte kalabilirsiniz. ()
6. Türkler çok meraklı insanlardır. Tanışırken bile size “Evli misiniz, çocuğunuz var mı, hatta ne kadar maaş alıyorsunuz?” diye sorarlar. ()
7. Türkler futbol konusunda çok fanatiklerdir. Futbolu çok severler. ()
8. Size bir hediye verirlerse, paketi açın ve “Çok beğendim.” deyin. ()
9. Alışveriş merkezine, bankaya ve bazı şirketlere girerken güvenlik kontrolleri çok fazla. ()
10. Türkler konuşmayı çok sever. Sizin dilinizi bilmese bile size yardımcı olmak isterler. Şaşırmayın. ()

YAZMA

7 On yıl önce hayatımız nasıldı? Neler yapıyorduk? Şimdiki hayatımızla karşılaştırarak yazalım.

KONUŞMA

- 8 Siz İstanbul’daki ilk gününüzü nasıl geçirdiniz? Yazalım.**
- 9 İstanbul’daki ilk günlerinizde ilginç bir olay yaşadınız mı? Anlatalım. Bu olayla ilgili bir piyes hazırlayalım, arkadaşlarımızla canlandıralım.**

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

DİLLERDEKİ İLGİNÇ KELİME BENZERLİKLERİ

Türkçe ve Rusçada, telaffuzu aynı veya çok benzer fakat anlamları farklı birçok kelime var. Kendi notlarımdan bazı örnekleri sizinle paylaşmak istedim:

Rusça	Türkçe	Rusça	Türkçe
hata	ev	ham	terbiyesiz
kravat	yatak	kulak	yumruk
halat	sabahlık	saray	ahır
kanat	halat	kaban	yaban domuzu
koza	keçi	para	çift
mama	anne	vali	git buradan

Bunların yanında anlamları ve sesleri tamamen aynı olan kelimeler de var: Duş, şapka, çay, kapüşon, broşür, gaz, araba (eski Rusçada “arba” olarak kullanılıyordu), kuluçka (“kluşka”, aynı zamanda tavuk demek), sandık (Rusça “sunduk”).

Türkçede, sizin dilinizdeki kelimelerle aynı veya çok benzer şekilde söylenen kelimeler var mı?

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Bir kâğıda aşağıdaki gibi bir tablo çizelim. Bir arkadaşımız, aklından alfabeyi saysın ve biz bir süre sonra ona “Dur” diyelim. O bize hangi harfte kaldığını söylesin ve hepimiz o harf ile başlayan isim, şehir, ülke, hayvan, bitki ve eşya isimleri yazalım. Puan bölümüne birbirinden farklı her kelime için 10 puan, aynı kelimeler için 5 puan yazalım. Oyun sonunda en çok puanı toplayan arkadaşımız kazansın.

İSİM	ŞEHİR	ÜLKE	HAYVAN	BİTKİ	EŞYA	PUAN

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki fiilleri kullanarak boşlukları “-(y)ArAk” ve “-(y)A -(y)A” ile dolduralım.

yenmek etmek görmek vermek konuşmak bakmak özür dilemek etmek dinlemek almak silmek

1. Öğretmen yeni konuyu tekrar anlattı.
2. Yemek kitabına lezzetli yemekler yapıyorum.
3. Güzel günleri hayal uyudu.
4. Arkadaşlarını unuttu.
5. Arkadaşlarına borç parasız kaldı.
6. Müzik spor yaptı.
7. Adam bir hata yaptı ve oradan ayrıldı.
8. Türkçeyi unuttu.
9. Toz ve camları yeni evini pırıl pırıl yaptı.
10. Fenerbahçe, karşı takımı şampiyon oldu.

2. Aşağıdaki cümleleri “-(y)ken” zarf-fiilini kullanarak yeniden yazalım.

1. Burcu’nun saçları kahverengiydi ve o zamanlar daha güzeldi.
.....
2. Ahmet zayıftı ve daha sağlıklıydı, kilo aldıktan sonra pek çok sağlık problemi oldu.
.....
3. Ben duştaydım, o zaman telefon çaldı.
.....
4. Ben tatildeydim, o zaman eve hırsız girmiş.
.....
5. Torunlarımla birlikteyim ve o zamanlar gözüm hiçbir şey görmüyor.
.....

3. Aşağıdaki boşlukları “-DI ve -(I)yordu” ile dolduralım.

Dün gece uyu..... . Bir su sesi ile uyan..... . Yataktan kalkıp sesi takip et..... . Ses banyodan gel..... . Banyonun kapısını aç..... . “Ne var?” diye adımımı at..... , ayağım sırlıslıklam oldu. Eyvah, banyo-
yu su bastı! Şofbenin vanası patlamış, vanadan su fışkır..... . Tuvalet kâğıtları, deterjanlar, kirli çamaşırlar, bütün eşya-
lar ıslaktı. Hemen dışarı çık..... . Evin vanasını ka-
patıp evdeki bütün suyu kes..... . Maalesef hiçbir
tesisatçı numarası bil..... . Bu yüzden bütün gece
banyoyu temizle..... ve banyodaki suyu boşalttım.
Sabah işe gidemedim. Hemen bir tesisatçı ara.....
ve vanayı tamir ettirdim. İyi ki o akşam evdeydim. Nere-
deyse bütün evi su bas..... .

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz.
1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Günlük konuşmaları takip edebilirim.

1 2 3 4 5

2. Deneyimlerim hakkında bilgi verebilirim.

1 2 3 4 5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

abone
acil
adım
araç
arıza
bedel
bilek
borç
boru
büyüklük
büyüleyici
civar
çöp
dahil
davranış
deneyim
depozito
doğalgaz
döşeme
durum
eğitim
emlak
endişeli
etki
evlilik
fatura
fiyat
fonksiyon
garip
günlük
güvenlik
halat
ham
ısıtma
ıslak
içerik
ihtiyaç
ilan
imdat
iş bölümü
işlem
jandarma
kaban
kanat
kiralık
kombi
konum
koza

lavabo
lüks
manzara
masrafsız
mevki
muhit
müstakil
nezih
ödeme
ömür
özellik
pazarlık
pil
sahip
satır
satış
sızıntı
sigorta
sözleşme
şofben
tarife
taşınma
temel
tesisatçı
tuhaf
tüketim
ulaşım
uygun
uyum
vali
vana
vergi
yakınlık
yapışık
yuva
zam

FİİLLER

acele etmek
akıtmak
atıştırmak
ayırmak
basmak
benzemek
boşaltmak
bozulmak
burkmak
değerlendirmek
dikkat çekmek
doldurmak
eğmek
fıskırmak
harcamak
ısınmak
ilerletmek
karşılaşmak
kopmak
kurtulmak
önermek
patlamak
sığmak
sıkışmak
sızdırmak
söndürmek
takip etmek
tartışmak
telaşlanmak
tercih etmek
teslim etmek
tıkanmak
uğraşmak
yadırgamak
yansıtmak
yardımcı olmak
yığmak
zenginleşmek

KALIP İFADELER

başının etini yemek
kalbini fethetmek

ÜNİTE 2

BECERİLER

- Gazeteler ve dergilerdeki metinleri anlama
- Fikir alışverişinde bulunma

DİL BİLGİSİ

- İsim-fiil ekleri (-mAK, -mA, -(y)Iş)
- Emir kipinde dolaylı anlatım

KELİMELER

- İş hayatı
- Başarı
- Meslekler

İŞ DÜNYASI

ÜNİTE 2

İŞ DÜNYASI A. İŞ HAYATI

çalışma, öğrenmekten, gelmemi,
okumak, yemek, konuşmasını

- İş yerimdeki çalışma şartlarından oldukça memnunum.
- Her gün yeni bir şeyler öğrenmekten çok hoşlanırım.
- Benim gelmemi istiyor musunuz?
- Kitap okumak insanı bilgilendirir.
- Yemek sipariş edelim mi?
- Toplantıda hepimiz müdürün konuşmasını dinledik.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Hangi meslekleri biliyorsunuz? Aşağıdaki boşluklara yazalım. Arkadaşımızla karşılaştıralım. Hangimiz daha çok meslek biliyor?

.....
.....
.....

2 Aşağıdaki kelimeleri uygun boşluklara yerleştirelim.

zahmetli	dolgun ücretli	asgari ücret	düşük ücretli	geçici	
sürekli	tam zamanlı	yarı zamanlı	stresli	ikramiye	cazip

1. bir iş sadece belirli bir süre bir yerde çalışmaktır.
2. bir iş sağlığını bozabilir.
3. bir işte çok para kazanmazsınız.
4. bir iş sizi heyecandırır, ilginizi çeker.
5. Patronun vermesi işçileri çok motive eder.
6. bir işte çalışmak size çok para kazandırır.
7. bir işte günün sabah, öğle, akşam gibi sadece bir bölümünde çalışırsınız.
8. bir işte tatil günleriniz sadece bir veya iki gündür.
9. bir iş uzun süre bir yerde çalışmaktır.
10. devlet belirler.
11. bir iş her zaman çok zaman ve enerji gerektirir.

3 Listemizdeki mesleklere bakalım. Meslekleri kendimize göre yukarıdaki kelimeler ile tanımlayalım.

Örnek: Bence garsonluk tam ya da yarı zamanlı, düşük ücretli bir iştir. İkramiye almazsın ama bahşiş alabilirsin. Belki biraz cazip ama stresli bir meslektir.

OKUMA

4 Aşağıdaki kelimeleri uygun boşluklara yerleştiririm.

öğretmekten / görevlerini / mesai saatlerinin / karşılaşmamız / maaşından

İŞ HAYATINDAKİ ROLLER

Herkes iyi bir işte, iyi bir maaşla çalışmak ister. İş yerinin yakın olmasını, uygun olmasını ve nazik patronlarının olmasını kim istemez ki. Ama bu şartları sayarken “Onlara ne vereceğiz? İş yerine ne tür yararlar sağlayacağız?” sorularını aklımızdan bile geçirmeyiz. Sadece maaşımızı zamanında ödemelerini, izin günlerimizin aksamamasını ve ofisteki yerimizden bizi kimsenin kaldırmamasını düşünürüz.

Beş yıllık özel sektördeki çalışmalarım bana gösterdi ki “Hiçbir iş korkunç değildir.” Eğer kendinize ve becerinize güveniyorsanız her zaman, her yerde başarılı olabilirsiniz.

İş yerimde birçok farklı kişilik ile karşılaştım ve mesai arkadaşlarımı sürekli inceledim. Şimdi kısaca bu kişilik özelliklerinden bahsetmek istiyorum.

Etkisiz eleman: Sadece yapar, başka hiçbir işe karışmaz. (Aslında bir ofis için çok uygun biridir, zararı yoktur fakat çok yararı da yoktur.)

İngiliz anahtarı: Kendi işlerini yapar, diğer işlere de yardım eder. İngiliz anahtarı gibidir. O olmayınca her şey eksik olur.

Memnuniyetsiz: İş yerinden, patronundan, düzenden,, çok çalışmaktan sürekli şikâyet eder. Ama işi bırakmaya cesaret edemez. Yıllarca orada çalışır. Mutsuzdur, etrafını da mutsuz eder.

Kurnaz: Kendi işlerini başkasına yaptırır, sonra da “Ben yaptım.” diyerek ortalarda dolaşır.

Korkak: Bir işten sadece o sorumludur. Her zaman yerini kaybetmekten korkar. İşinin püf noktalarını kimse ile paylaşmaz. Herhangi bir sebeple iş yerinden uzaklaşınca insanların onu aramasını ister. İşini kaçar çünkü koltuğunu başkasına vermek istemez.

İdeal: Mesai saati demeden sürekli çalışır. Her işten anlar, başarılıdır. “Yeter ki iş devam etsin.” diye düşünür. İnsanlar onun her işinden memnundur.

İş hayatında sürekli bu kişilik özellikleri ile mümkün. Bu tanımlar bazı insanları memnun, bazı insanları rahatsız edebilir. Fakat asıl önemlisi bizim performansımızdır.

5 Aşağıdaki cümleleri kim söyleyebilir? Metne göre yazalım.

1. Off! Yine mi iş! Sıkıldım artık!	(.....)
2. Bütün işi ben yaptım. Herkes yemekten bile çalıştım.	(.....)
3. Bu işin bitmesi için sabah kadar çalışacağım.	(.....)
4. Ben sadece kendi işimi yaparım. Başkasının işini yapmam.	(.....)
5. Benim işim bitti. Sana da yardım edeyim mi?	(.....)
6. Bu işi başkasının yapmasına izin veremem. Yoksa benim yerime geçerler.	(.....)

YA SİZ?

Siz kendinizi nasıl bir çalışan olarak tanımlarsınız ya da hangisi olmak istersiniz?

DİL BİLGİSİ

İsim-Fiil Ekleri (-mAk, -mA)

Adlaştırma, bir fiilin cümle içerisinde ad görevinde kullanılması demektir. Türkçede adlaştırma, fiile -mAk, -mA ve -(y)Iş eklerinin getirilmesi ile yapılır. Bu ekler bütün fiil kök ve gövdelerine gelebilir. Bu eki alan fiiller cümlede isim gibi kullanılarak bir işin, hareketin adı olur. Üzerlerine ad durum ekleri alabilir.

Nominalization is the use of a verb as a noun. In Turkish, nominalization is realized by adding the suffixes of -mAk, -mA and -(y)Iş to the verb. These affixes can be added to all verb stems. In a sentence, the verb with this suffix functions as the name of an event of action. They can also be added case suffixes.

fiil + mAk

fiil + mA

Örnek:

Tatil yapmak insanı dinlendirir.
Evime yeni bir çalışma masası aldım.
Sigara içmek sağlığa zararlıdır.
Onu görmek beni çok mutlu etti.
Müzik dinlemekten çok hoşlanırım.
Biz her gün spor yapmaya başladık.
Sen çamaşır makinesini kullanmayı biliyor musun?
Hava bulutlu görünüyor. Pikniğe gitmemekte fayda var.

“

NOT: -mAk eki kalıcı isimler yapar.

The suffix -mAk produces permanent names.

Örnek:

Sabah marketten taze ekmek aldım.

Mangalı yakmak için çıkmak var mı?

Çok yağlı yemekleri sevmiyorum.

”

Yan ve ana cümlelerin öznesinin farklı olduğu veya yan cümlelerin öznesinin belirtilmesinin gerekli olduğu durumlarda yan cümleye iyelik ekleri getirilir.

When the subject of dependant and independent clauses are different, or if it necessitates to indicate the subject of the dependant clause, then dependant clause gets possessive suffixes.

fiil + mA + iyelik eki

Örnek:

Doğum gününe onun gelmesini istemiyorum.
Komşular yüksek sesle müzik dinlememizden rahatsız oluyor.
Senin evi temizlememene çok kızıyorum.
Derslere düzenli gelmeniz sizin için çok yararlı.
Sizin işten ayrılmanız bizi çok üzdü.

6 Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle dolduralım.

1. Evde yalnız kal..... alıştım.
2. İnsanlar durakta otobüsün gel..... bekliyorlar.
3. Eşimin ehliyeti var ama araba kullan..... korkuyor.
4. Onunla konuş..... denedim ama beni dinlemedi.
5. Sen o iş teklifini kabul et..... düşünüyor musun?
6. Oku..... derslerinde gazetelerdeki haberleri inceliyoruz.
7. Siz neden İstanbul'dan ayrıl..... ısrar ediyorsunuz? Bütün çevreniz burada.
8. Hobilerim; kitap oku....., müzik dinle..... ve sinemaya git..... .
9. Yarınki toplantıya katıl..... karar verdim.
10. Onların beni ziyaret et..... çok sevindim.

7 Uygun seçeneği işaretleyelim.

1. Dilimi daha iyi kullanmak için güzel konuşmaya / konuşma / konuşmak derslerine gidiyorum.
2. Hâlâ hastasın. İşe gitmek / gitmekte / gitmeye senin için iyi olmaz.
3. Annem gece dışarı çıkmama / çıkmakta / çıkmamdan izin vermiyor.
4. Seni görmemize / görmeye / görmemizden geldik. Ama sen evde yoktun.
5. Türkçe anlıyorum ama konuşmaya / konuşmayı / konuşmakta utaniyorum.
6. Hiç kimse çok fazla beklemeye / beklemeyi / beklemekten sevmez.
7. Arkadaşımla sürekli beni eleştirmesinden / eleştirmekten / eleştirmeye sıkıldım.
8. Sağlığımız için her gün en az 2 litre su içmekten / içmeye / içmekte fayda vardır.
9. Senin benimle ilgilenmesi / ilgilenmeyi / ilgilenmen beni mutlu ediyor.
10. Ailem üniversiteden sonra benim iyi bir iş sahibi olmamı / olmayı / olmalarını istiyor.

DİNLEME

İŞ KOŞULLARI

8 Metni dinleyelim. Hangi şirket, çalışanlarına aşağıdaki imkânları sunuyor? Eşleştirelim.

	Yahoo	Google	Palmolive	Alt kattaki şirket
İşyerine köpek getirme	Kuaför ve dişi hizmeti
Tatil armağan etme	Film izleme
Çalışma saatlerini esnek yapma	Ücretsiz öğle yemeği
Ücretsiz servis imkânı	Farklı mutfaklardan yemekler

9 Onlar şirketlerinden memnun mu?

10 Sizce bu imkânlardan hangisi en iyisi? Neden?

YAZMA

TURİST REHBERİ ARANIYOR

Fethiye-Sahil Kulübü Gezi Departmanı'nda görevlendirmek üzere;

- planlama ve organizasyon yeteneği olan
 - iletişim becerisi yüksek
 - liderlik özelliğine sahip
 - dış görünümünde özenli
 - üniversite mezunu
 - en az iki yabancı dil
 - bilgisayar-office programlarını bilen
- takım arkadaşı arıyoruz.**

11 İlanı bakalım. Bu iş için aşağıdakileri de içeren uygun bir e-posta yazalım.

- kendinizi tanıtmak (isim, yer vb.)
- e-posta yazma sebebiniz
- eğitim geçmişiniz, deneyimleriniz
- iş hakkında bilgi sorma

KONUŞMA

12 Sizce çalışanlar için en önemli şey nedir? Aşağıdakileri kendimize göre sıralayalım. (1: en önemli, 8: en önemsiz)

- ilginç görevler
- esnek saatler
- uzun tatiller
- yetenekleri gösterebilme
- yüksek maaş
- iş arkadaşlarıyla iyi ilişkiler
- iyi bir patron
- büyük bir firmada çalışma

13 Arkadaşlarımız ile bu konu hakkındaki düşüncelerimizi karşılaştıralım. Tartışalım.

ÜNİTE 2

İŞ DÜNYASI B. BAŞARI ÖYKÜLERİ

davranış, bakış, gülüş, yaşayış

- Her insanın farklı bir davranış biçimi vardır.
- Onun bakışlarından rahatsız oluyorum.
- Gülüşün çok etkileyici.
- Eski insanların yaşayış tarzı bugünden çok farklıydı.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki başlıkları haberler ile eşleştirelim.

FARK YARATAN BİR BAŞARI ÖYKÜSÜ

ÇÖPTEKİ FIRSAT HAYATINI DEĞİŞTİRDİ

GÜÇ MÜ, BAŞARI MI?

İŞÇİ AİLENİN ÇOCUĞU ÜLKESİNİN EN ZENGİNİ OLDU

HAYALLER “ENGEL” TANIMAZ

Fabrika işçisi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Annesinin “Oku, geleceğini kurtar.” sözü hayatını değiştirdi. Üniversiteyi bitirdikten 10 yıl sonra ülkesinin en zengin adamı oldu. İşte Çin usulü bir başarı öyküsü...

Bilkent Üniversitesi’ndeki kariyerini bıraktı. Çünkü farklı bir yoldan gitmeyi seçmişti! Bir sivil toplum örgütü kurdu ve sıra dışı bir başarı öyküsüne imza attı. İşte “farklı” bir başarının öyküsü...

Dünyanın en güçlü kadınları arasındaki Güler Sabancı, “güçlü” yerine “başarılı” olmayı tercih ediyor. Günlük yaşamının ayrıntılarını ve hayat çizgisini anlatan Güler Sabancı, kariyer öyküsünü paylaştı...

Hayata yenik başladı ancak engelli olmanın hayallerine ulaşmasına engel olmasına izin vermedi. Almanya’ya tedavi için gitti ve orada tezgâhtarlık yaparak üniversite okudu. Zorlukları bir bir aşarak kendi şirketini kurdu. İşte bir “azmin zaferi” öyküsü...

Türkiye’nin ücra bir köşesinde dünyaya geldi. Mandıracılık yapan ailesine yardım ederek büyüdü. Dil öğrenmek için Amerika’ya gidişinde dil öğrenmekle kalmayıp bir başarı öyküsüne de imza attı. Çöpteki bir kâğıt onun hayatını değiştirdi ve Hamdi Ulukaya, ABD’nin en başarılı 10 iş adamından biri oldu...

OKUMA

YOĞURDUN STEVE JOBS'U

Dergilerin ve gazetelerin ekonomi sayfalarındaki başarı öykülerini aklınıza getirin. Şık ofislerindeki büyük masalarının başındaki ya da fabrikalarının önündeki iş adamlarını ve iş kadınlarını mutlaka anımsayacaksınız. Hamdi Ulukaya (39) da onlardan biri. Üstelik başarı hikâyesi çok daha renkli. O, dedesi ve babası ile yaz aylarında yaylaya çıkıp koyun güdüyordu ve o zamanlar, hayatı hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Amerika'yı merak edip gitti, şimdi Amerika'nın en başarılı 10 iş adamından biri ve 40 yaş altındaki iş adamları arasında en parlak girişimci olarak anılıyor.

*** Babanız mandıracılık yapıyormuş. Ona yardım ederek büyümüşsünüz. Nasıl bir çocukluk geçirdiniz?**

Ben altı kardeşli bir ailede, Fırat Nehri'nin kenarında, Munzur Dağları'nın eteğinde küçük bir kasabada büyüdüm. Hayatım, dedemin dizinin dibinde onu izleyerek geçti. Söz tutmayı, insanlara güvenmeyi ve saygı duymayı ondan öğrendim. Babam mandıracılık yapardı. Ben de yazları yaylaya çıkar, ona yardım ederdim.

*** Amerika'ya gitme fikri nasıl ortaya çıktı?**

Dil öğrenmek istiyordum. Öylesine, bir gidip bakayım dedim ve Long Island'a gittim. İlk gidişimde herkes gibi bocaladım, çok yalnız kaldım. Amerika'ya küçük bir sırt çantasıyla gittim, hiçbir şeyim yok sanıyordum ama meğer ailem bana birçok deneyim ve bilgi vermiş. Başarılı olmak için her şeye sahipmişim.

*** İlk fabrikanızı da babanızın desteğiyle kurmuşsunuz.**

Beni ziyarete geldi. "Burada hiç güzel peynir yok, bizimkileri getirip sat." dedi. Hemen bir-iki konteynır getirdik. Toptancılara verdik, iyi gitti. Para kazandık. Ardından da bir fabrika kurduk. İki yıl bocaladık ama sonra ürün oturdu.

*** Tam peynir işi düzene oturmuşken bu defa da Chobani'yi kurup bir daha risk almışsınız.**

Yaradılışım böyle. Çalışmam lazım illa ki. Chobani'nin kurulma hikâyesi de enteresandır.

Masamı toplarken elime bir kâğıt geldi. Üzerinde "Makineleriyle satılık yoğurt fabrikası" yazıyordu. Attım çöpe. Yarım saat sonra çöpün içinde kâğıdı arıyordum.

*** Ne oldu o yarım saat içinde?**

Karşıma bir fırsat çıktı, birçok insanın başına her gün geliyor ama ben fark ettim ve değerlendirdim. O çöp kutusu hayatımın dönüm noktasıdır bu yüzden.

*** Geçenlerde Forbes dergisi sizin için "Yoğurdun Steve Jobs'u" diye bir başlık attı.**

O enteresan bir başlıktı. Ben ilk toplantımızda arkadaşlarıma "Biz gıda firması olabiliriz ama stratejilerimizi teknoloji firması gibi geliştirmeliyiz. Basit ürün, yenilikçi ürün ve şaşırtıcı pazarlama yöntemlerimiz olmalı." dedim. Bu, Apple'ın yöntemiyle gayet paraleldi. Hâlâ da öyle. Yılda iki kez yeni ürünler çıkarırız, ambalajlarımızı yenileriz. Yeni ürünü son ana kadar açıklamaz ve tüketicide beklenti yaratırız. Ee, ne demişler: "Her yiğidin ayrı bir yoğurt yiyişi vardır."

2 Aşağıdaki bilgilerin hangisi metinde bulunmaktadır? İşaretleyelim.

1. Hamdi Ulukaya'nın çocukluğu ()
2. Fabrikasını kurma amacı ()
3. Amerika'ya gidiş nedeni ()
4. Apple şirketi ile benzerlikleri ()
5. Şirketi yönetişi ()

3 Aşağıdaki cümleleri metne göre tamamlayalım.

1. Hamdi Ulukaya'nın diğer işadamlarından farkı
2. Hamdi Ulukaya küçüklüğünde çok etkilendi.
3. Hamdi Ulukaya'nın ailesinin ona başarılı olmasını sağladı.
4. Chobani fabrikasının kurulma planı ile başladı.
5. Hamdi Ulukaya ile Steve Jobs arasındaki benzerlik

YA SİZ?

Sizin ülkenizde de dünyaca ünlü başarılı iş adamları var mı? Tanıtalım.

DİL BİLGİSİ

İsim-Fiil Ekleri (-(y)Iş)

Bu ek, fiil kök ve gövdelerine gelerek fiili isimleştirir. Bu ek daha çok fiilin yapılış biçimini, tarzını belirtir.

By adding to the verb stem, this affix converts the verb into a name. It rather signifies how the verb is realized, the way is it actuated.

fiil + (y)Iş + (iyelik eki)

Örnek:

Onun bakışlarından hiç hoşlanmıyorum.

Yeni programdaki değişiklikler için herkesin görüşünü almak lazım.

Ankara'ya bir gidiş dönüş bileti lütfen!

Annem gençliğinde dikiş nakış kursuna gitmiş.

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. İş çık..... bir kahve içelim mi?
2. Bu işi yarın sabaha kadar bitirmek için hiç zamanım yok. Senden biraz anla..... bekliyorum.
3. Vapurun kalk..... saatini biliyor musun?
4. Serkan Bey'in giyin..... tarzını çok beğeniyorum.
5. Nazlı bu günlerde bana karşı birgarip. Onun sana karşı davran..... nasıl?
6. İstanbul'da alışveriş merkezlerinin kapan..... saatleri genellikle 22.30'dur.
7. Sınavınızın bit..... saati 12.30'dur. Herkese başarılar.
8. Onun gül..... sevimli.
9. Yürü..... yapmak sağlık için çok faydalıdır.
10. Tatilden dön..... anneannelere uğradık.

5 Aşağıdaki kelimeleri uygun boşluklara yerleştiririm.

değiştirmek tamamlamaktır duruşu davranışlarımız olmanın
heyecanlanmak yürüyüşü düşünmeye çalışması olmak

Sokaktan o kadar birbirinden farklı o kadar insan var ki hiçbirinin görünüşü birbirine benzemiyor. Hiçbirinin davranışları,, hareketi, bir diğerinin aynı değil. Herkes birbirinden farklı yaratılmış. Zaten insanlararası bütün ilişkileri sağlayan en temel öğelerden birisi de bu farklılık değil mi? Farklı kötü bir şey mi? Hayır! Gayet de iyi bir şey.

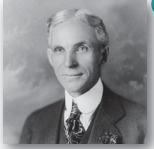
Seçimlerimiz, kişiliğimiz,, huyumuz, dış görünüşümüz birbirinden ne kadar farklı ve biz bu farklılıkla yaşıyoruz. Farklı olmak, bir diğerinin eksikliklerini Herkesin yapbozun eksik bir parçasını sahiplenip o eksik parçayı kapatmaya aslında yaşam. İnsan amacı da bu farklılıktan geliyor. Bu çeşitlilikten geliyor. Öyleyse neden başkalarını sizin gibi zorluyorsunuz. Âdeta bunun için kendinizi yıpratıyorsunuz.

Farklı olmak, yaşamın kendisinde olan bir şey. Tıpkı gülmek, konuşmak, görmek, üzülme, eğlenmek, sevinmek, gibi insana özgü bir durum. Öyleyse sizden farklı insanlara saygı duymalısınız. Onlar mı yanlış? Siz kendi doğrunuzdan emin misiniz? Sakın başkalarını için kırıp dökmeyin. Yoksa siz kırılırsınız. Bu da ne sizin için faydalı olur, ne de karşınızdaki insan için faydalı olur. Çünkü doğrular er veya geç kendisini gösterecektir.

DİNLEME

SENDEN BİR ŞEY OLMAZ

6 Metni dinleyelim. Aşağıdaki boşlukları dolduralım.

1. birçok ünlünün geçmişinde bir "Senden bir şey olmaz." hikâyesi saklı.
2. Bu söz onların hayatlarında aşağılanma anlamından çıkarak âdeta dönüşmüş.
3. Bütün kapılar "Senden şarkıcı olmaz." denilip Sezen Aksu'nun
4. Walt Disney, "Miki Fare" kahramanını çizip üne kavuşmadan önce beş işten
5. Ford, hedefine ulaşmak için beş kez ve sayısız engelle de karşılaşmış.

7 Aşağıdaki cümleler doğru ise "D" yanlış ise "Y" yazalım.

1. "Senden bir şey olmaz." sözü birçok insanı ünlü yapmıştır. ()
2. Sezen Aksu'nun ilk albümünü sadece tanıdıkları almış. ()
3. Amerikalı editörler Walt Disney'in resim kabiliyetini beğenmişler. ()
4. Bankacılar Henry Ford'un kredi isteğini reddetmişler. ()

YAZMA

8 Hayatınızdaki en önemli başarınız nedir? Aşağıdaki notlardan yararlanarak yazalım.

- Ne zaman oldu?
- Başarmak için neler yaptınız?
- Sonuçları ne oldu?
- Hayatınızdaki etkisi nasıl?

KONUŞMA

9 Aşağıdaki konular hakkında arkadaşlarımıza sorular sorup konuşalım.

- Yarış kazanma
- Bir ödül kazanma
- İşe giriş
- Bir sınavı geçme
- Ehliyet alma
- İlk parasını kazanma

Örnek: A: Hiçbir yarışa girdin mi?

B: Evet, girdim. Hatta bir bilgisayar kazandım.

ÜNİTE 2

İŞ DÜNYASI C. MESLEKLER

bitirmemi söyledi, olmamı istedi,
yapmasını rica ettim

-Müdür işlerimi yarına kadar bitirmemi söyledi.
-Babam benim doktor olmamı istiyordu.
-Ben ona bu akşam yemekleri yapmasını rica ettim.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki anketi cevaplayalım. Cevaplarımızı nedenleriyle açıklayalım.

Nasıl bir işte çalışmak istersiniz? Neleri tercih edersiniz?

1. a. büyük bir firmada çalışma	b. küçük bir firmada çalışma	c. kendi işinizde çalışma
2. a. tam zamanlı iş	b. yarı zamanlı	c. esnek saatler
3. a. ofiste çalışma	b. dışarıda çalışma	c. evde çalışma
4. a. yalnız çalışma	b. aynı insanlarla çalışma	c. farklı insanlarla çalışma
5. a. dolgun ücret	b. ilginç bir iş	c. insanlara yardım etme

OKUMA

2 Metni okuyalım. Aşağıdaki paragraflar ile başlıkları eşleştirelim.

a. Meslek seçiminin önemi	b. Meslek seçimindeki çeşitli etkenler	c. Meslek seçiminde ailenin etkisi
ç. Meslek seçiminde çevrenin etkisi	d. Meslek seçiminde bireysel etkenler	

MESLEK SEÇİMİ

() Meslek seçimi, bireyin yaşamında çok önemli bir olaydır. Meslek seçerken bir birey kendine belli bir çalışma ortamı, belli bir yaşam biçimi seçer. Bu yolda da başarısıyla kendini kanıtlamaya çalışır. Bireyin yetenek, ilgi ve istekleri doğrultusunda bir meslek seçmesi onu başarılı, verimli ve mutlu yapar. Kendi özelliklerini düşünmeden rastgele seçim yaptığı zaman başarısız, verimsiz ve mutsuz olur. Bu nedenle uzmanlar insanların, meslek seçerken, kendi özellikleri ve mesleğin nitelikleri arasındaki uygunluğa dikkat etmesini söylüyor.

() Araştırmalara göre, birçok insan mesleğinden şikâyet ederken, pek az insan beceri, ilgi ve ideallerine uygun meslek seçmektedir. İnsanların her işte en yetenekli elemanları tercih etmesi, bazı alanlarda meslek eğitiminin zorunlu olması, çoğunlukla meslek eğitiminin uzun, zahmetli ve masraflı olması, gençlerin meslek seçimini engellemektedir. Buna karşılık rastlantılar, aile yapısı, ekonomik olaylar, çevre koşulları, bireysel özellikler, puan durumu vb. gencin meslek seçimini belirlemektedir.

() Gencin meslek seçiminde ailenin çok büyük etkisi vardır. Aileler her zaman çocuklarına dolgun maaşlı, doktorluk, avukatlık gibi saygın bir meslek sahibi olmasını söyler. Ailenin ekonomik düzeyi ile kültür düzeyi, gencin meslek seçimini olumlu veya olumsuz yönde etkiler. Araştırmalar göstermiştir ki ekonomik ve kültürel düzeyi yüksek ailelerde gençler, yetenek ve ilgileri doğrultusunda destek görmektedirler. Ekonomik ve

kültürel olanakları elverişsiz aileler gençleri, kısa zamanda büyük kazanç getirecek veya itibar sağlayacak, moda mesleklere yönlendirmektedir. Bazı ailelerde ise aile baskısı etkindir. Bu tip aileler babanın mesleğinin çocuğuna geçmesini ister.

() Çevrede anne - babanın dışında, genç için önemli bir yetişkinin, belli bir alanda çalışması, bu yetişkinin model olarak alınması, gencin o yetişkinin mesleğine yönelmesine yol açabilir veya tersine, bir büyüğün bir alanda başarısız olması, bir işten nefretle söz etmesi, gencin o iş alanından uzaklaşmasına neden olabilir.

() Özellikle ergenlik dönemi, meslek seçimini özel bir şekilde etkiler. Ergenlik döneminde özgüven eksikliği ve kararsızlık, büyüme ve gelişme krizleri, fizyolojik değişiklikler vb., dünyayı değiştirme ümidi, kendi ortamından uzaklaşma arzusu, macera yaşama isteği vb. özellikler, gençlerin meslek tercihlerini etkiler. Bu dönemde bilim adamı, astronot, pilot, hostes, artist, televizyoncu olma gibi istekler çok yaygındır. Bu meslekler onlara göre onları yüceltir, sıradan bir hayattan kurtarır, yeni bir ortama girmesini sağlar. Bu nedenle uzmanlar, bu mesleklere “ergenlik meslekleri” veya “kaçış meslekleri” adını vermektedirler.

Uzmanlara göre, insanların büyük çoğunluğu için meslek seçimi, çözümü güç bir sorundur. Çoğu zaman rastlantılar, aile ve çevre koşulları, bu soruna çözüm getirir. Ama uzmanlar meslek seçiminde insanların karakter ve meslek uygunluğunu unutmamasını söylemektedir.

3 Aşağıdaki boşlukları metne göre dolduralım.

1. Bireyin kendi kişiliğine uygun mesleği seçmesi onu yapar.
2. meslek seçimi zorlaştırır.
3. Aileler çocuklarının çalışmasını ister.
4. Gencin meslek seçiminde ailesinin dışında da etkisi vardır.
5. Uzmanlar meslek seçiminde söyler.

4 Aşağıdaki kelimeleri yakın anlamlıları ile eşleştirelim.

1. birey	a. özellik
2. seçim	b. insan
3. nitelik	c. tercih
4. saygın	ç. kişilik
5. karakter	d. itibarlı

YA SİZ?

1. Sizin bir mesleğiniz var mı?
2. Size göre meslek seçiminde en çok neyin etkisi vardır? Sizde neyin etkisi oldu?

DİL BİLGİSİ

Emir Kipinde Dolaylı Anlatım

Dolaylı anlatım bir kişinin söylediği sözleri başkasına aktarmaktır. Emir kipi ile kurulan cümleler adlaştırma eki (-ma) kullanılarak dolaylı aktarıma çevrilir. Bu ek ile yapılan dolaylı anlatımlarda söyle-, iste-, rica et-, emret- fiilleri kullanılabilir. *Reported speech is used to communicate what someone else said. The sentences in the form of imperative are transferred into reported speech by using suffix -ma. In the reported speech produced by this suffix the verbs söyle-, iste-, rica et-, emret- can be used.*

fiil + mA + iyelik eki + belirtme eki

NOT: Bu ek ile yapılan dolaylı anlatımlarda lütfen, sakın, haydi gibi kelimeler kullanılmaz.

Örnek:

Arkadaşım bana "Haydi çabuk ol!" dedi.

Arkadaşım bana çabuk olmamı söyledi.

Örnek:

Annem bana "Odanı topla." dedi.

Annem bana odamı toplamamı söyledi.

Öğretmen öğrencilere "Derse erken gelin." dedi.

Öğretmen öğrencilere derse erken gelmelerini söyledi.

Garson müşterilere "İçeride sigara içmeyin." dedi.

Garson müşterilerden içeride sigara içmemelerini rica etti.

Patron sekreterine "Ahmet Bey odama gelsin." dedi.

Patron sekreterinden Ahmet Beyin odasına gelmesini istedi.

5 Aşağıdaki cümleleri dolaylı anlatıma çevirelim.

1. Uzmanlar “Sağlıklı yaşamak için günde 2 litre su için.” diyor.

.....

2. Biz size “Sakin oraya gitmeyin.” demedik mi?

.....

3. Aslı bana yarın “Benimle alışverişe gel.” dedi.

.....

4. Doktor bana “Bu ilaçları alınız.” dedi.

.....

5. Müdür sekreterine “Dosyaları getirin.” dedi.

.....

6. Demet Serdar’a “Beni beklemeyin, gidin.” dedi.

.....

7. Hostes yolculara “Lütfen cep telefonlarınızı kapatınız.” dedi.

.....

8. Annem bana “Ali odasını toplansın.” dedi.

.....

9. Öğretmen bize “Derslerinize çok çalışın.” diyor.

.....

10. Banka memuru müşteriye “Lütfen kimliğinizi verin.” dedi.

.....

6 Aşağıdaki fiilleri boşluklara uygun biçimde yerleştirelim.

kapat- et- git- iç- dinlen- kullan- aç- söndür- yap- et- geç- kıs- bekle-

1. Komşum benden çocuğumun çok gürültü rica etti.

2. Öğretmen bizden sınıftan çıkarken ışıkları istedi.

3. Ben sana çıkarken kapıyı söylemedim mi?

4. Adam bize bağırarak arabamızı evinin önüne park..... söyledi.

5. Annem bana eve gelirken telefon söyledi.

6. O bize onu saat ikide okulun önünde söyledi.

7. Trafik polisi şoförlere hızlı ve kırmızı ışıktaki söylüyor.

8. Doktor, Arzu Hanım’a oğlunun terli su, evde ve ilaçlarını düzenli söyledi.

9. Ben arkadaşşımdan müziğin sesini biraz istedim.

10. Öğretmen öğrencilerine kitaplarını söyledi.

DİNLEME

İŞTEN ÇOK SIKILDIM

7 Metni dinleyelim. Doğru seçeneği işaretleyelim.

1. Seçil işten ayrılmaya / yeni bir işe girmeye karar verdi.
2. Seçil patronundan çok memnun / şikâyetçi.
3. Seçil'in işini çok sevmiyordu / seviyordu.
4. Patronu Seçil'den bankaya gitmesini / dışarıdaki işleri yapmasını istiyor.
5. Seçil bakıcıdan hafta sonu / geç saatlerde çocuğuna bakmasını rica etti.
7. Aynur Seçil'in işten ayrılmasını / yeni bir iş bulmasını istiyor.

8 Aşağıdaki boşlukları metne göre dolduralım.

1. Seçil patronunun ona yeni bir işçi gibi bıktı.
2. Seçil yapmaktan sıkılmış.
3. Seçil olarak çalışıyor.
4. Patron onlara bütün hafta gece on bire kadar söyledi.

YAZMA

9 Aşağıdaki konulardan yararlanarak meslekler ile ilgili bir kompozisyon yazalım.

- hayalinizdeki meslek (En çok ne olmayı istiyorsunuz veya istiyordunuz? Bu hayalinizin gerçekleşme imkânı var mı?)
- ülkenizdeki geleneksel meslekler

KONUŞMA

10 Kutucuktaki mesleklere ve fillere bakalım. Onlar ne yapıyor? Karşılıklı konuşalım.

esnek saatler	işçi	dolgun maaş	şirkette çalış-	sekreter	grafiker
takım hâlinde çalış-	satış danışmanı	sorumlulukları ol-	problem çöz-	hizmet vermek	
insanlara yardım et-	hayatını tehlikeye at-	editör görev	rehber	müşterilerle ilgilenmek	
modacı	yalnız çalış-	patron	bir şeyler üret-	itfaiyeci	yönet-
psikolog	polis	eğitim danışmanı	yaşam koçu	oyuncu	

Örnek:

A: Modacı ne iş yapar?

B: Modacı elbise gibi yeni ürünler tasarlar.

A: O nasıl çalışır?

B: Genellikle takım hâlinde çalışır.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

Denizaltı Aşçısı

Avustralya'da kıdemli denizaltı aşçısı yılda 187 bin dolar kazanabilir. Bu rakam neredeyse amiralle aynı. Bu aşçılar ortalama 58.806 dolar kazanır ama yıl sonundaki ek kazançlar, açık deniz ödemeleri, denizaltı hizmetleri derken iyi bir yıllık gelir kazanma şansı yakalayabilirler.

Şans Kurabiyesi Yazarı

Çin lokantalarındaki şans kurabiyelerindeki falları da birileri yazıyor; tıpkı sakızlarda ya da tebrik kartlarındaki mesajlar gibi. Ne kadar yaratıcı olursanız o kadar iyi!

Ramazan Davulcusu

Türkiye'de bu kişiler Ramazan ayında geceleri sahur vakti sokak aralarında gezerek insanları davul sesi ile uyandırır. Bu, aylık bir meslektir. Davulcu çoğu zaman erkektir. İlçenin belediyeleri her Ramazan ayında onlara para verir, bununla birlikte ayın ortasında ve sonunda kapıları gezerek mahalle sakinlerinden tekrar para toplarlar.

1. Sizce bu mesleklerden hangisi en ilginç? Kazanç, rahatlık, çalışma saatleri gibi özelliklerine göre karşılaştıralım.
2. Sizin ülkenizde bunlar gibi ilginç meslekler var mı?

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Bankacı

Genci, yeni banka memuru olarak işe alırlar, ilk gün masasında ne bir kalem kâğıt ne bir bilgisayar görür ve çok sinirlenir. Hemen depoya telefon açar:

- Rezalet! Benim eşyalarım nerede? Derhal gönderin, yoksa orayı dağıtım.

Telefondaki ses, sakın bir tonla cevap verir:

- Siz kiminle konuşuyorsunuz, biliyor musunuz acaba?

- Hayır, kiminle konuşuyormuşum bakalım?

- Ben bu bankanın müdürüyüm!

- Peki siz kiminle konuşuyorsunuz, biliyor musunuz?

- Hayır.

- Oh, çok şükür.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki kelimeleri uygun boşluklara yerleştirelim.

yarı zamanlı ikramiye mesai saatleri tecrübe dolgun ücretli

1. Derslerim 12.00'a kadar devam ediyor. Bu nedenle bir işte çalışmak istiyorum.
2. Patronlarım bu ayki yüksek performansımdan dolayı verecekler.
3. Uzun yüzünden her gece işten geç saatte çıkıyorum.
4. Bu iş konusunda uzmanlık sahibiyim. 10 senelik var.
5. Birçok sertifikam, deneyimim ve yabancı dilim var. Bence bir işi hak ediyorum.

2. Aşağıdaki cümlelerdeki yanlışları bulalım, düzeltelim.

1. Sigara içme sağlığa zararlıdır.
2. Oturmak odasında televizyon izledik.
3. Bugün sinemaya gitmekten düşünüyorum.
4. Yarın evde oturup ders çalışmayı karar verdim.
5. Her hafta düzenli olarak yürümek yaparım.
6. Her gün aynı şeyleri yapmaya sıkıldım.
7. Herkesin ayrı bir giyinmek tarzı vardır.
8. İzmir'e gitmek için gitme dönme uçak bileti aldım.
9. Oğlumun düzenli ve çalışkan olmayı beni mutlu ediyor.
10. Ailem, benim doktor olmak istiyor.

3. Aşağıdaki cümleleri dolaylı anlatımla yeniden yazalım.

1. Öğretmen öğrencilere "Burada sigara içmeyin!" dedi.
.....
2. Ben sana "Çıkarken evi kontrol et!" dedim.
.....
3. Memur bana "Lütfen pasaportunuzu verin." dedi.
.....
4. Müdür bize " Akşama kadar raporları bitirin!" diye rica etti.
.....
5. Doktor anneme " İlaçlarınızı almayı unutmayın!" dedi.
.....

4. Aşağıdaki kelimeleri eşleştirelim.

1. iş	a. ücret
2. tam	b. vermek
3. asgari	c. maaş
4. mesai	ç. bulmak
5. esnek	d. seçimi
6. yüksek	e. saati
7. meslek	f. saatler
8. hizmet	g. zamanlı

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz.
1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Gazete ve dergilerdeki haberleri ana hatlarıyla anlayabilirim.	1	2	3	4	5
2. Arkadaşlarımla bir tartışma yapabilir, karşılıklı fikir alışverişinde bulunabilirim.	1	2	3	4	5
3. Basit tanımlamalar yapabilirim.	1	2	3	4	5
4. Bir ilana yazılı olarak cevap verebilir, ayrıntılı bilgi isteyebilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

abur cubur
amaç
ambalaj
amiral
arzu
asgari
aşağılama
aşırı
ayrıntı
azim
baskı
başarı
başlık
beklenti
benzerlik
beslenme
birey
cazip
çalışan
danışman
davranış
değişiklik
denizaltı
departman
destek
devlet
dikiş
doğrultu
dolgun
dönüm noktası
duruş
düşük
editör
eksiklik
elverişsiz
engel
engelli

esnek
etkileyici
etkin
farklılık
fırsat
firma
fiziksel
fizyolojik
geçici
geleneksel
gıda
girişimci
görev
görünüm
görünüş
güç
günlük
hastalık
hedef
hizmet
huy
ikramiye
iştah
itibar
izin
katkı
kazanç
kıdemli
kişilik
konteynır
korkunç
liderlik
maaş
macera
mandırıcılık
memnuniyetsiz
mesai

metabolizma
nakış
organizasyon
ortam
ödül
öge
örgüt
özellik
özenli
özgü
paralel
parlak
performans
planlama
püf noktası
rastgele
rastlantı
risk
saklı
satış
saygın
seçim
sorumlu
sürekli
sürekli
şart
şikâyetçi
tanıdık
tanım
toptancı
tarz
tehlike
temel
tempo
usul
ücre
ümit

verimsiz
yağ
yaradılış
yaşayış
yenik
yenilikçi
yetenek
yetişkin
zafer
zahmetli
zorluk

FİİLLER

akıldan geçirmek
aklına getirmek
aksamak
anımsamak
artmak
aşmak
bahsetmek
belirlemek
bocalamak
cesaret etmek
değerlendirmek
depolamak
dokunmak
dönüşmek
eleştirmek
geliştirmek
gerektirmek
görevlendirmek
gütme
güvenmek
ilgi çekmek
imza atmak
incelemek

izin vermek
kaçınmak
kanıtlamak
kaptırmak
kırılmak
kurmak
kurtarmak
motive etmek
paylaşmak
rica etmek
sağlamak
sağlamak
saymak
sıyrılmak
söz tutmak
şikâyet etmek
tamamlamak
tanımlamak
tüketmek
ulaşmak
ulaşmak
uzaklaşmak
uzamak
yaratmak
yenilemek
yıpratmak
yol açmak
yönetmek
yönlendirmek
yüceltmek
yükseltmek
zorlamak
zorlaştırmak

ÜNİTE 3

BECERİLER

- Sağlığından bahsedebilme
- Tavsiyelerde bulunabilme

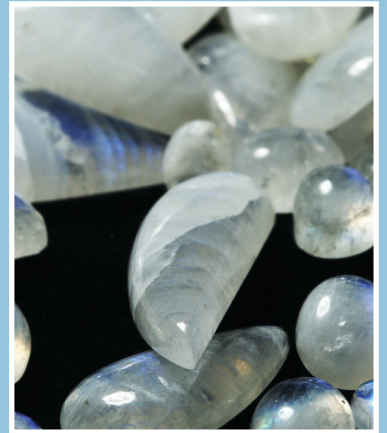
DİL BİLGİSİ

- Gereklilik kipi
- Gereklilik kullanımları (gerek / lazım / zorunda / mecbur)
- Gereklilik kipinin hikâyesi

KELİMELER

- Sağlıklı yaşam
- Besinler
- Egzersiz
- Organlar
- Tıbbi terimler

HER ŞEYİN BAŞI SAĞLIK

ÜNİTE 3

HER ŞEYİN BAŞI SAĞLIK A. CAN BOĞAZDAN GELİR

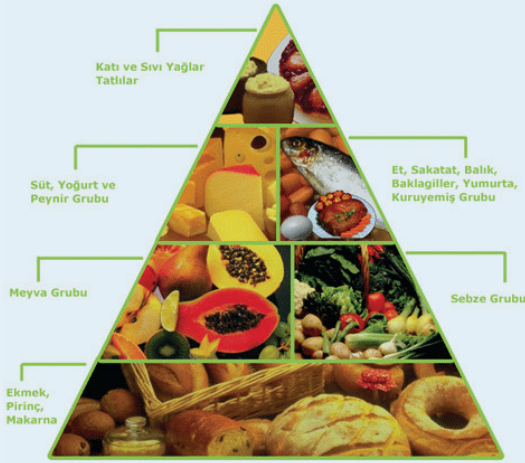
okumalıyım, bitirmelisiniz,
konuşmamalıyız, anlamalılar

-Derslerim biter bitmez eve dönmeliyim.
-Herkesten önce biz gitmeliyiz.
-Odanı dağınık bırakmamalısin.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

- 1 İkili gruplar oluşturarak metinde koyu yazılmış kelimelerin anlamlarını bulalım.
- 2 Ülkenizde hangi sağlık sorunları yaygın? Sizce neden?

OKUMA

SAĞLIĞIN ANAHTARI

Son yıllarda nano teknoloji ve moleküler tıp dalları büyük bir hızla ilerledi. Bu sayede bilim insanları her türlü hastalığın nedenini, gelişip ilerlemesini, tedavi süreci ve sonuçlarını, tek bir hücreyi inceleyerek belirleyebilmektedir.

Bu çalışmalar sonucunda kilo almanın da hücrel ve biyokimyasal nedenleri açıklığa kavuşmuştur. Bu son bilgilerden biri de şu: Şişmanlık nedeni olan beyaz yağ hücreleri en az 20 zararlı ve faydalı **hormon** salgılıyor. Bu hormonlardan bazıları kanın **pıhtılaşmasını** artırıyor, hipertansiyona ve kansere yol açıyor.

Bu bilgilerin ışığında Harvard Tıp Fakültesi Beslenme Bölümü Başkanı Dr. Walter Willet şunları söylüyor: “Yağlar problem değildir. Asıl şekerli içecek, patates, ekmek, makarna, pirinç ve tatlıları diyetimizden çıkarmalıyız. Bu sayede **obezite**, şeker hastalığı, **hipertansiyon**, kalp-damar ve **felç** hastalıkları gibi birçok **metabolik** hastalığı önleyebiliriz.”

Peki, bu hastalıklardan korunmak için “olmazsa olmaz”lar neler?

1. Her gün 2-3 litre **sıvı** almaya dikkat etmeliyiz. Gün boyu bol su, limonlu su, limonlu açık çay ve yeşil çay, karanfil, tarçın çayı gibi şekerli bitki çayları içebiliriz.
2. Akşam 20.00’den sonra hiçbir şey yememeliyiz, bol su içip hareket etmeliyiz.
3. Doğal ve mevsimsel **gıdaları** tüketmeliyiz. **Besinler katkı** maddeleri içermemeli ve işlenmiş olmamalıdır.
4. Özellikle sabah kahvaltılarımız bol protein, sağlıklı yağ ve sağlıklı karbonhidratlar içermelidir.
5. Şeker oranı düşük yiyecekler yemeliyiz.
6. “Az az, sık sık yemelisiniz.” yerine, tam tersi “Günde 2-3 **öğün** doyuncaya kadar yemelisiniz.” diyorum.
7. Öğünler arasında en az 4-5 saat geçmelidir.

3 Aşağıdaki cümleler metne göre doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Hastalıkların hücre düzeyinde incelenebilmesi nano teknoloji sayesinde. ()
2. Yeni araştırmalar sayesinde kilo almanın nedenlerini biliyoruz. ()
3. Şişmanlık kansere neden olamaz. ()
4. Yağlı ve şekerli besinleri kesinlikle tüketmemeliyiz. ()
5. Pilav ve sandviçler zararlı yiyeceklerdir. ()
6. Besinleri zamanında yemeliyiz. Mesela portakalı kışın, kirazı yazın... ()
7. Günde 2-3 öğün yiyerek doyamayız. ()
8. Bir öğünden sonra tekrar yemek için üç saatten fazla beklememeliyiz. ()

YA SİZ?

Metindeki görüşlere katılıyor musunuz? Neden?

DİL BİLGİSİ

Gereklilik Kipi (Necessity Modal)

Gereklik kipi; yapılması gerekli olan bir işi anlatmak için kullanılır.

The mode necessitative is used to describe what is to be done.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	gitmeliyim	gitmemeliyim	gitmeli miyim	gitmemeli miyim
Sen	gitmelisin	gitmemelisin	gitmeli misin	gitmemeli misin
O	gitmeli	gitmemeli	gitmeli mi	gitmemeli mi
Biz	gitmeliyiz	gitmemeliyiz	gitmeli miyiz	gitmemeli miyiz
Siz	gitmelisiniz	gitmemelisiniz	gitmeli misiniz	gitmemeli misiniz
Onlar	gitmeli(ler)	gitmemeli(ler)	gitmeli(ler) mi	gitmemeli(ler) mi

NOT: Gereklilik kipi "ol-" fiiline eklenerek cümleye tahmin anlamı katar.

Being added to the verb "Ol-", it gives the meaning of prediction.

Örnek:

A: Kedi nerede?

B: Sesi geliyor, üst katta olmalı.

A: Hayatım, gözlüğüm nerede?

B: Banyoda, lavabonun üstünde olmalı.

A: Bugün günlerden ne?

B: Perşembe olmalı.

Örnek:

Tabağındakilerin hepsini bitirmelisin.

Her gün mutlaka vitamin almalılar.

Yemekten önce ellerini yıkamalısın.

Mutlu olmak için ne yapmalıyız?

Bugün bütün işleri bitirmeli miyim?

Mert bugün evde olmalı.

4 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi tamamlayalım.

- Öğrenciler, dersleri başlamadan 10 dakika önce sınıfta ol..... .
- Doktorla görüşmek için önce randevu al..... .
- Raporlarımızı yarın sabaha kadar bitir..... .
- Bu kadar çok şeker ye..... .
- İnsanlar özel araba kullanmak yerine otobüs kullan..... .
- İnsanlar birbirlerine saygı ve hoşgörü göster..... .
- Doğum günümde tüm sevdiklerim yanımda ol..... .
- Bugün sizinle gelemem, bir iş görüşmesine git..... .
- Yarınki toplantıya gel.....?
- Sağlıklı olmak için abur cubur ye.....?

5 Aşağıdaki durumlar için tavsiyelerde bulunalım.

1. Yarın arkadaşım doğum gününü kutlayacak, beni de davet etti.

2. Tatlıları çok seviyorum ama kilo yapıyor.

3. Kolesterolüm yüksekmiş, kalp krizi riskim varmış, doktor söyledi.

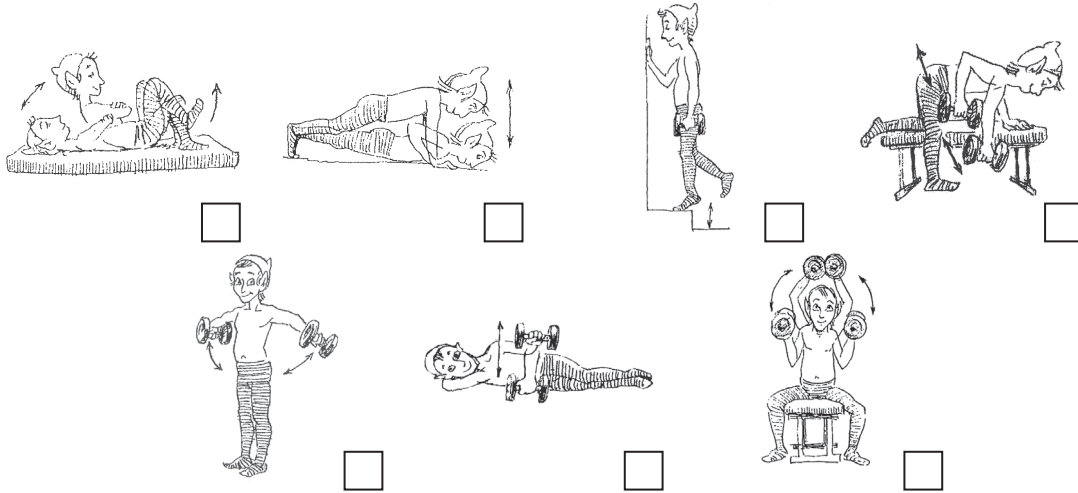
4. Yeni bir telefon çıkmış, pek çok özelliği varmış. Ama biraz pahalı.

5. Kedim çok yaramaz, evin içinde saklandı, onu bulamıyorum.

DİNLEME

SAĞLIK İÇİN EGZERSİZ

6 Sağlıklı bir yaşam sürmek için düzenli olarak hafif egzersizler yapmalıyız. Dinleyeceğimiz metinde birkaç egzersizin tanımı var. Metni dinleyelim ve her egzersizi resimleriyle eşleştirelim.

YAZMA

7 Siz bir yaşam koçu / diyetisyensiniz. Bir hasta size geliyor ve kendisine yardım etmenizi istiyor. Durumunu inceleyelim ve beslenme, sağlık, sosyal hayat vb. konularda önerilerde bulunalım. Önerilerimizi rapor olarak yazalım.

Örnek: Hastanızın özellikleri:

Cinsiyet: Erkek

Yaş: 56

Boy: 1.73 m

Kilo: 94

Meslek: Borsacı

Medeni durum: Evli, 2 çocuklu

Sağlık: Kalp krizi geçirdi, yüksek tansiyonu var, stresli.

Favori yemekleri: Kebaplar, baklava, pirinç pilavı

Spor: İzlemeyi seviyor.

KONUŞMA

8 Siz bir gazetecisiniz, arkadaşınız ise ünlü bir sporcu. Bu ünlü sporcuyla örnekteki gibi röportaj yapalım. Ona sorular soralım. Gençler için tavsiyelerini isteyelim.

Örnek:

A: -Genç sporcular sizin kadar iyi bir sporcu olmak için neler yapmalılar?

B: -Disiplinli ve düzenli antrenman yapmalılar.

A: -Spor federasyonundan memnun musunuz?

B: -Bence bazı kurallar değişmeli...

ÜNİTE 3

HER ŞEYİN BAŞI SAĞLIK B. UZUN VE SAĞLIKLI YAŞA

silme gerek, okumamız lazım,
çıkmaları gerekiyor

-Otobüs saatinden önce durakta olmamız lazım.
-Bir evi haftada en az iki kez temizlemek gerekir.
-Dersteki konuları defterlerine not etmeleri gerek.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Sizce yüz yaşına kadar yaşamak nasıl olurdu? Size göre iyi ve kötü yanları nelerdir?

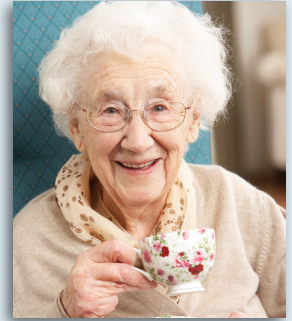
OKUMA

2 Paragrafları, anlamlı bir metin olacak şekilde sıralayalım.

1	2	3	4

YÜZ YAŞINDA HÂLÂ DİNÇ

İnsan ömrünün uzamasının en önemli sebeplerinden biri kuşkusuz tıptaki ilerlemeler. Daha ilginç, gelecekte 74 yaşındaki bir kişi 45'inde görünecek. Kadınlar 60'ından sonra anne olabilecek. Peki, eldeki koşullarda uzun yaşamın sırrı için uzmanlar neler söylüyor? İyi ve az beslenme, listenin başında. Yaşlanmayla gelen hastalıklar diyet yaparak beslenen insanlarda üç kat daha az görülüyor. Bu kişilerde ileri yaşa rağmen kas sağlığının da korunduğu dikkati çekiyor. Beyin fonksiyonları da şaşırtıcı derecede iyi kalıyor; hafızanın aktifliği ve problem çözme kapasitesi diyet yapmayanlara oranla çok daha iyi. Sonuç olarak kaliteli bir hayat yaşamak için biraz genetik şansa sahip olmak biraz da hayat disiplini uygulamak gerekiyor.

Uzun ömürlü olmak... Bu özellik genetik mi yoksa yaşam koşullarına bağlı olarak gelişiyor mu? Araştırmacılar uzun yaşam genini buldular. Uzun yaşayan kişilerin tümünde aktif, ortak bir gen var. Genetik bilimi sayesinde diğer insanların da aynı şekilde uzun ömürlü olmalarını sağlamaya yarayabilir. Peki bu gerçekleşecek mi gerçekleşmeyecek mi, bunu zaman gösterecek ama genetik bilimi önümüzdeki 50 yıl içinde insan ömrünü 100 yıla çıkarmayı hedeflemiş durumda.

Bundan sadece 100 yıl kadar önce ABD'de insanın ortalama yaşam süresi 47 yıldır. Günümüzde bu rakam ABD'de 80'e, Türkiye'de ise 72'ye ulaştı. Bundan 50 yıl sonra bu rakam 100'e ulaşabilir. Wikipedia'ya göre en uzun yaşamış kişi Jeanne Louise Calment adında bir Fransız kadın: 122 yaşında ölmüş. Onun arkasından 120 yaşında ölen bir Japon ve 111 yaşında ölen bir ABD'li geliyor. 50'li yıllarda yüz yaşına kadar yaşayanların sayısı tüm dünyada sadece birkaç binken, günümüzde sadece ABD'de 96 binden fazla yüz yaşın üstünde insan var. Dünya genelinde ise bu rakam 450 bin kişiden fazla. 100 yaşını bulan bu kişilerin yüzde 85'i ise kadın. Uzun yaşam konusunda önde olan ABD'nin arkasından 30 bin kişiyle Japonya geliyor. Nüfusa oranla yüz yaşını gören en fazla kişi ise Fransa'da.

Uzun yaşam uzmanları ise "Günlük alışkanlıklarımızı ve yaşantımızı değiştirmemiz lazım." diyor ve ekliyor: "Genetik bilimine ihtiyacımız yok. Hayatımızı basit fakat akılcı prensipleri benimseyerek yaşamak ve 100 yıllık ömrün reçetesinin keyfine varmak yeter." Hangisi doğru bilmiyoruz ama şu bir gerçek ki dünyada uzun yaşayan insanların belli yeme içme alışkanlıkları ve hayat biçimleri var. Bu bize rehber olabilir.

3 Aşağıdaki cümleler metne göre doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Uzun ömürlü olmak genetik bir özelliktir. ()
2. Uzun ömürlü olmak için uzun ömür genini taşımak şart. ()
3. İnsan ömrü giderek kısalıyor. ()
4. Uzun yaşamak konusunda iki görüş var. ()
5. Hayat tarzımıza dikkat ederek hayat kalitemizi ve süremizi artırabiliriz. ()
6. Uzun ömürlü insanların her birinin farklı alışkanlıkları var. ()
7. ABD’de ortalama ömür Türkiye’dekinden daha uzun. ()
8. Metne göre erkekler kadınlardan daha uzun yaşıyor. ()
9. İnsanlar daha uzun yaşıyor çünkü sağlık bilimi çok gelişti. ()

YA SİZ?

Yüz yaşıınıza kadar yaşamak ister misiniz? Neden?

DİL BİLGİSİ

Gereklilik Kullanımları

fiil + mAk gerek / lazım / gerek-
fiil + mA + (iyelik) gerek / lazım / gerek + zaman eki

Bu yapı, yapılması gerekli olan bir işi anlatmak için kullanılır.
It is used to talk about an event that is obliged to be done.

Örnek:

Doktor Hanım, hemen aşağıya gelmeniz gerek; acil bir hasta var.
Bu raporları cuma günü toplantıya yetiştirmemiz gerekiyor.
Ne yapıp edip saat beşten önce okuldan çıkmaları lazım.

4 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Kek hamurunu hazırlamadan önce yumurta ve şekeri çırp..... .
2. Şiirlerin çok güzel, bunları bir yayınevine göster..... .
3. Her insanın günde iki litre su iç..... .
4. Toplantı başkanının toplantı raporlarını imzala..... .
5. Sıranız henüz gelmedi, biraz daha bekle..... .

fiil +mAk zorunda / mecburiyetinde ol- / kal-
fiil +mAyA mecbur ol- / kal-

Bu yapı, yapılması zorunlu olan bir işi anlatmak için kullanılır.
It is used to state the necessity.

Örnek:

Tüm öğrenciler okuma, dinleme, yazma, konuşma sınavlarına girmek zorunda.
Ödevi salı günü öğleden sonraya kadar bitirmek mecburiyetindeyiz.
Bu haberleri ona anlatmaya mecburum.
Bir çalışan istifa etti, onun işlerini de biz yapmak zorunda kaldık.

5 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Ofiste pek çok kişi izne çıktı, bu sıralar daha çok çalış..... .
2. Ben de istemiyorum ama şartlar gereği bu görevi üstüme al..... .
3. Şeker hastaları beslenmelerine çok dikkat et..... .
4. Çocuk çok ağlıyor, reddediyor ama bu ilacı iç..... .
5. Hiçbir şeyi saklayamazsın! Polise her şeyi anlat..... .

6 Aşağıdakileri eşleştirelim.

1. Cumartesi piknik yapmak istedim,
2. Çocuklar bahçede oynamaya karar verdiler,
3. Çok kilo aldım,
4. Sizinle gelmeyi ben de çok istiyorum,
5. Yarın doğum günümü kutlayacaktım,
6. Sanırım yarınki sınav zor olacak,
7. Sana yardım edemem.
8. Arkadaşımın düğünü için yeni bir elbise almak istedim,

- a. konuları baştan sona tekrar etmeliyim.
- b. hasta oldum, evde kalmak zorunda kaldım.
- c. ama hepsi çok pahalıymış, vazgeçmek zorunda kaldım.
- ç. önce kendi işlerimi bitirmem lazım.
- d. daha düzenli beslenmeliyim.
- e. ama birden yağmur bastırdı ve evde kalmak zorunda kaldılar.
- f. ama bir telefon geldi ve ofise gitmek zorunda kaldım.
- g. gelin görün ki çok işim var, çalışmam gerekiyor.

DİNLEME

DÜNYANIN EN YAŞLI İNSANI

7 Metne göre aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

Jeanne Louise Calment

1. J. L. Calment şu anda dünyadaki en yaşlı kadın. ()
2. Guinness Rekorlar Kitabı'na girdikten iki yıl sonra “dünyanın en yaşlı kişisi” oldu. ()
3. Calment telefonun mucidi Graham Bell'den önce doğdu. ()
4. Carmen operasını ilk kez o seyretti. ()
5. Van Gogh'tan resim dersleri aldı. ()
6. Hayatı boyunca çok çalıştı. ()
7. Eşi zengin bir tüccardı. ()
8. Ölmeden 22 yıl önce bisiklete binmeyi bıraktı. ()

8 Aşağıdakilerden hangisi veya hangileri Calment'in uzun yaşam sırlarından biri değildir?

- a. sporla uğraşmak () b. bol sarımsak yemek () c. sigara içmemek ()
 ç. her yemekte zeytinyağı tüketmek () d. çikolatadan uzak durmak ()

YAZMA

9 Biraz hayal kuralım. Diyelim ki 122 yaşındayız. Bu yaştaki bir günümüzü anlatalım. Bir günlük sayfası yazalım.

KONUŞMA

10 Aşağıdaki rollerden yararlanarak bir diyalog oluşturalım.

I. Rol: Guinness Rekorlar Kitabı komitesinde çalışıyorsunuz. Dünyanın en yaşlı insanıyla görüşmeniz gerekiyor. Aşağıdaki konular hakkında sorular sorunuz.

- doğum tarihi
- ailesi
- mesleği
- favori yemekleri, hobileri vb.
- uzun yaşamın sırları

II. Rol: Dünyanın en yaşlı insanısınız. Sizinle görüşmek istiyorlar. Sorulara cevap verin, tavsiyelerde bulunun.

- Az yiyip çok uyumalısınız.
- Stresten uzak durmalısınız.

ÜNİTE 3

HER ŞEYİN BAŞI SAĞLIK C. ALTERNATİF SAĞLIK

çıkmalıydım, söylemeliydin,
anlatmamalıydın

-İşlerini son dakikaya bırakmamalıydın. Bak, şimdi sıkıştın.
-Kırmızıyı değil, mavi gömleği almalıydım. Pişman oldum.
-Dürüst olmalıydın, bana yalan söyledin.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Hangi değerli (elmas, yakut, zümrüt, safir...) ve / veya yarı değerli (firuze, akik, oniks...) taşları biliyorsunuz? Herhangi birini kullanıyor musunuz?

OKUMA

KRİSTAL TEDAVİLERİ

Gündelik sıkıntılarınız ve hastalıklarınız için yan etkisiz bir çare mi arıyorsunuz? Baş ağrısından ilaçsız kurtulmak mı istiyorsunuz? Stresli misiniz? Sinirli ya da endişeli misiniz? Bu soruların cevabı kristallerde yatıyor. Kristaller, minerallerden oluşur ya da minerallerin bileşimidir. Kristallerin şifalı etkileri Eski Mısır'da keşfedilmiştir. Kristallerin renkleri, boyutları ve şekilleri etkilerini değiştirmektedir. Örneğin; kırmızı taşlar hem enerji hem sakinlik verir. Mavi taşlar depresyondan kurtulmakta etkilidir. Sarı taşlar mide problemlerine, yeşil taşlar ise gözlere iyi gelir. Kristaller dünyasında yeniyseniz işte size küçük bir rehber:

1. Akik: Bedenin gergin kısımlarına sıcaklık hissi verir. Cilt hastalıklarına iyi gelir. Damarları kuvvetlendirir. Hamilelikte hem anne hem de bebeğin sağlığı için faydalıdır. Kemik ve diş yapısını korur. Sıkıntılı, kötü anlarda olayların iyi yönünü de görmeyi sağlar. Cesareti canlandırır, özgüveni artırır. Güç, keyif ve iyimserlik hissi verir. İş adamlarının yüzük olarak takmaları önerilir.

2. Akuamarin: Bu taşı eskiden denizciler kullanıyordu. Düşünceleri berraklaştırır, yaratıcılığı ortaya çıkarır. Böbrek, karaciğer, dalak ve tiroit bezlerini kuvvetlendirir, vücudu temizler. Bereket ve uğur taşıdır. Sizi yüreklendirir ve güveninizi tazeler. Sezgileri güçlendirir. Negatif enerjiden korur.

3. Ametist: Birçok kültürde kraliyet aileleri tarafından kullanılmıştır. Kötü düşünceleri dağıtır, zekâyı canlandırır, konsantrasyonu artırır. Brezilya'da büyük bir ametist yatağı bulunduğundan sonra değerini yitirmiştir.

4. Aytaşı: Özellikle kadınlar kullanır. Kısırlığa iyi gelir, kolay doğum yapmayı sağlar. Hormonları düzenler, doğurganlığı artırır. Lohusa kadınların sütünü artırır. Kramplara, bacak ve sırt ağrılarına iyi gelir. Oburluğu önler. Empati kurmayı ve kabullenmeyi sağlar. Şefkat ve sempati duygularını artırır. Nazara karşı etkilidir. Rüyaların daha kolay hatırlanmasını sağlar.

5. Kuvars: Cep telefonu, telsiz, bilgisayardan yayılan radyasyonu toplar. Konsantrasyonu sağlar. Negatif enerjiyi yok eder, pozitif enerjiyi toplar. Kafa karışıklığı ve yorgunluğa iyi gelir.

6. Yeşim: İyi şans getirir. Böbrek hastalıklarını iyileştirir. Diş çürüğüne ve diş ağrılarına iyi gelir. Korku ve endişeyi uzaklaştırır, huzur ve güven verir. Akıl, cesaret ve adalet duygusu kazandırır. Başarıdan sonraki kibir duygusunu engeller. Özellikle konuşmacılar ve öğretmenlerin kullanması önerilir.

2 Aşağıdaki sorunlar için hangi taş(lar)ı kullanmak gerekir? Eşleştirelim ve nedenini yazalım.

Sorun	Taş	Neden
1. Çocuğunuz üniversite sınavına hazırlanıyor.
2. İş yerinde iş arkadaşlarınızla sorunlar yaşıyorsunuz.
3. Geceleri uyuyamıyorsunuz.
4. Vücudunuzda ağrılar var.
5. Çok şanssızsınız, işleriniz ters gidiyor.
6. Çocuğunuz saatlerce bilgisayar kullanıyor, oyun oynuyor.
7. Bazı raporlar yazmanız gerekiyor ama uzun süre odaklanamıyorsunuz.
8. Bir roman yazmak istiyorsunuz ama başlayamıyorsunuz? Farklı bir fikir arıyorsunuz.

3 Aşağıdaki cümleler metne göre doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Aytaşını yalnızca bebek doğduktan sonra kullanmalıyız. ()
2. Yeşim, insanı özgürleştirir. ()
3. Akuamarin kullanarak daha özgün işler yapabilirsiniz. ()
4. Akik kullanarak bir kalabalığın önünde daha rahat konuşabilirsiniz. ()
5. Ametist günümüzde elmas kadar değerli bir taştır. ()
6. Kuvars taşı karar vermeyi kolaylaştırır. ()

YA SİZ?

Sizin kültürünüzde hangi taşların ne gibi anlamları vardır? Niçin takılır?

DİL BİLGİSİ

Gereklilik Kipinin Hikâyesi

Gerekli olduğu hâlde yapmadığımız ve artık sonuçlarını değiştiremeyeceğimiz işleri anlatmak için kullanılır. Yerine getirilmemiş görev ve pişmanlıkları anlatır.

The past form of necessity form: It is used to talk about an event that one did not do and cannot change the results, although the event is required to be done. It is used to tell the unfulfilled tasks and regret.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	gitmeliydim	gitmemeliydim	gitmeli miydim	gitmemeli miydim
Sen	gitmeliydin	gitmemeliydin	gitmeli miydin	gitmemeli miydin
O	gitmeliydi	gitmemeliydi	gitmeli miydi	gitmemeli miydi
Biz	gitmeliydik	gitmemeliydik	gitmeli miydik	gitmemeli miydik
Siz	gitmeliydiniz	gitmemeliydiniz	gitmeli miydiniz	gitmemeli miydiniz
Onlar	gitmeliydi(ler)	gitmemeliydi(ler)	gitmeli(ler) miydi	gitmemeli(ler) miydi

Örnek:

Biraz geç olmadı mı? Tüm bunları daha önce anlatmalıydın.
Dünkü partiye sen de gelmeliydin, uzun zamandır böyle eğlenmemiştim.
Çok şaşırdı. Yüz ifadesini görmeliydin.
Sınavdan kötü not aldım, sence biraz daha çalışmalı mıydım?
Annem bana çok kızdı. Sence geç saatte eve gelmemeli miydim?

4 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Sana söyledim, o kadar çok kola iç..... .
2. Artık çok geç. Bunu daha önce düşün..... .
3. Gelmezler tabi. Tüm davetlileri telefonla tek tek ara..... .
4. Fatura çok yüksek gelmiş, elektriği tasarruflu kullan..... .
5. İşimiz var, gidemeyiz. Daha erken haber ver..... .
6. Faturaları zamanında öde..... . Şimdi cezalı ödemek zorundasınız.
7. Amcamı daha önce ziyaret et....., çok kızdı.
8. Ahmet ile Ayşe boşandı. Onlar çok acele karar ver..... .
9. Bilgisayar karşısında çok çalış..... . Gözlerim çok ağrıyor.
10. Bu elbiseyi çok beğenerek aldım. Ama bana dar geliyor. Sence al.....?

5 Aşağıdaki resimlere bakalım. Sizce onlar ne yapmalıydı? Ne yapmamalıydı? Her biri için bir olumlu bir olumsuz cümle yazalım.

.....
.....

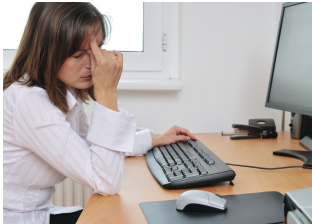
.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

DİNLEME

ŞİFALI BİTKİLER

6 Hayatınızda hiç bitkilerle tedavi oldunuz mu?

7 Metni dinleyelim. Hangi bilgi hangi bitki için verilmektedir? İşaretleyelim.

	Adaçayı	İhlamur	Hibisküs
1. Biraz kaynatabilirsiniz.	()	()	()
2. Çok sıcak ve çok soğuk yerlerde saklamayınız.	()	()	()
3. Demleyerek tüketiniz.	()	()	()
4. Güneş görmeden kurutulmalıdır.	()	()	()
5. Nemli yerlerde saklanmamalıdır.	()	()	()
6. Rengi canlı görünmelidir.	()	()	()
7. Soğuk içilebilir.	()	()	()
8. Şeker hastalığına faydalıdır.	()	()	()
9. Şeker katılabilir.	()	()	()
10. Tam vaktinde toplanmalıdır.	()	()	()

YAZMA

8 Hayatınızda hiç pişman oldunuz mu? Birkaç örnek vererek yazalım.

- Okuldayken daha çok spor yapmalıydım.
- Kendimi o kadar çok yormamalıydım.

KONUŞMA

9 İki arkadaş konuşuyorlar. Biri hastalıklarından şikâyet ediyor, diğeri onu eleştiriyor. Biz de aşağıdaki örneklerdeki gibi diyaloglar oluşturalım.

Örnek:

A: -Dün akşam çok geç yattım, başım çok ağrıyor.

B: -O kadar geç saate kadar çalışmamalıydın.

A: -Yemekten sonra karnım çok ağrıdı.

B: -Dört hamburgerden sonra o kebabı yememeliydin.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

HAMAM MERAKI

İstanbul ilginç bir konferansa ev sahipliği yaptı: “Uluslararası Fırdo, Hamam, Sauna Konferansı”. Konferansta Türk hamamı, Macar fırdosu ve Fin saunası enine boyuna masaya yatırıldı, benzerlik ve farkları ortaya çıkarıldı. Konferansın belki de en renkli ismi Koç Üniversitesi Sanat Tarihi ve Arkeoloji bölümünün Avusturyalı öğretim görevlisi Yrd. Doç. Dr. Nina Ergin’di. Altı yıl önce 427 yıllık Çemberlitaş Hamamı’yla ilgili tezi için İstanbul’a gelmiş ve kendisi gibi öğretim üyesi bir Türk’le evlenip bir daha da ülkesine dönmemiş. Nina Ergin ile Tarihî Mihrimah Sultan Hamamı’nda görüştük ve Türk, Macar, Fin hamamlarını bir kez daha masaya yatırdık.

Hamamlar, dönemlerinin güzellik salonları. Osmanlı’da hamamlar, kadınlar için çok önemliymiş çünkü hamama gitmek, Osmanlı’nın kapalı toplumunda dışarı çıkmak için bir bahaneymiş. Kadınlar hamama grup hâlinde gidip genellikle tüm gün hamamda kalırlarmış. Eski Türk filmle-
rinde izlediğimiz gibi oradayken bazen dedikodu yapar, bazen de oğulları için gelin ararlarmış. Hamamlar, aynı zamanda o dönemlerin güzellik salonlarıymış. Nina Ergin, hamama gelirken, kadınların büyük bohçalar içinde peştamallar, sürme, sabun, tarak, nalınlar getirdiklerini anlatıyor.

Macarlarda kaplıca geleneği var. Macaristan’da Osmanlı’dan kalmış bir hamam kültürü bulunuyor. Osmanlılar orada uzun süre kalmış. Ama aynı zamanda daha eski bir banyo kültürü de var. Macarlar termal kaplıca, ılıca geleneğine sahip. Buna Macar kültüründe “fırdo” adı veriliyor ve bir sanat hâline getirilmiş. Ancak kaplıca ve hamam ayrı şeyler. Mesela hamamın dinî bir yanı da var, kaplıcanın ise öyle dinî bir tarafı yok.

Finliler ise saunaya ailece gider. Fin hamamında yıkanılmıyor, sadece terlemek için giriliyor. Terledikten sonra ise genelde dışarıya çıkılıp kar ile yıkanılıyor. Fin saunasında erkek ve kadın bölümü ayrı değil. Çocuklar ve anne-babaları, ka-

dın-erkek hep birlikte gidebiliyor. Saunadan çıktıktan sonra, küçük ağaç parçalarına vücudunuzu vuruyorsunuz. Amaç, kan dolaşımını hızlandırmak. Fin saunası, çok basit ahşaptan yapılmış bir kulübe veya bina içinde bir oda, hatta küçük bir çukur içinde kurulan, keçe veya deriden yapılmış bir çadır da olabiliyor. Sauna içinde küçük bir soba var, odun orada yakılıyor. İlk saunalar şömine özelliğindeydi. Zamanla gelişerek saunalarda, bacalı tahta sobalar kullanılmaya başlandı. Şimdiki saunalar ise elektrikle ısıtılarak çalıştırılıyor.

Aşağıdaki cümleler metne göre doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Nina Ergin Çemberlitaş Hamamı hakkında bir tez yazdı. ()
2. N. E. bir Türk akademisyenle evlendikten sonra İstanbul’a yerleşti. ()
3. İstanbul’daki konferans Koç Üniversitesinde yapıldı. ()
4. Osmanlı’da hamamlara sadece kadınlar gidiyordu. ()
5. Osmanlı’da hamamlar, yıkanmanın yanında sosyalleşme yeriydi. ()
6. Macarlarda tek banyo geleneği hamam değildi. ()

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Bir öğrenci: Bir gemi yolculuğuna çıktık. Uçsuz bucaksız okyanusun ortasında bir kaza oldu ve geminiz batıyor. Sadece bir kurtarma botu var ve bota sınıf mevcudunun %10’u kadar arkadaşımızı alabiliriz. Yakındaki ıssız adaya başka türlü ulaşamayız. Kararınızı verelim, gerekçelerimizi de açıklayalım.

Sınıfın geri kalanı: Bottaki arkadaşınızı, bizi bota alarak kurtarması için ikna edelim. Neden bizi almalı?

- Beni almalısın çünkü çok iyi yemek yaparım.
- Beni almak zorundasın çünkü ben marangozum, ıssız adada evleri ancak ben yapabilirim...

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. Bence oturma odasının rengi mavi ol..... .
2. Bilgisayara virüs girdi ve bütün dosyalarımı kaybettim. Bilgileri yedekle..... .
3. Bilgisayardaki dosyalarım silindi. Şimdi her şeyi baştan yap..... .
4. Bir konuda uzman olmak için o konudaki bütün kitapları oku..... .
5. Bir yabancı dili çabuk öğrenmek için bol bol pratik yap..... .
6. Bu kadar geç saatlere kadar ayakta kal..... .
7. Bu kilolardan kurtulmak için tatlı yemeyi bırak..... .
8. Bugün eşimin doğum günü, onun en sevdiği yemekleri yap..... .
9. Çok az zamanımız kaldı, çok daha hızlı çalış..... .
10. Düğünü bütün davetlilere telefonla haber ver..... . Çok az kişi gelmiş.
11. Dün arkadaşlarımla buluşmak istedim ama ofisten aradılar, acele ofise git..... .
12. Hastanızı yalnız bırak..... .
13. Kek biraz sert olmuş. Daha çok yağ koy..... .
14. Kırmızı gömlek yerine maviyi al..... . Şimdi kırmızı hiçbir şeyle uymuyor.

2. Ne yapmalıyım? Aşağıdaki sorunlara çözümler önerelim.

1. Fazla yürüyemiyorum, çok çabuk yoruluyorum.
..... .
2. Derslerde başarılı olamıyorum.
..... .
3. Sultanahmet'e gitmek istiyorum ama yolu bilmiyorum.
..... .
4. Eve hırsız girmiş, televizyonu ve bilgisayarını çalmış.
..... .
5. Kitaplarımı kaybettim.
..... .
6. Cep telefonumu bulamıyorum.
..... .
7. Arkadaşımı üç saattir arıyorum ama telefonunu açmıyor.
..... .
8. Hava çok sıcak ama klimalar çalışmıyor.
..... .

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz.
1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Beslenme hakkında kısa konuşmalar yapabilirim.	1	2	3	4	5
2. Sağlıklı yaşam ile ilgili fikirlerimi savunabilirim.	1	2	3	4	5
3. Günlük hayatla ilgili konularda önerilerde bulunabilirim.	1	2	3	4	5
4. Görev ve sorumluluklarımdan bahsedebilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

adalet	gen	nalın	tavsiye	kavuşmak
ağşap	genetik	nazar	tedavi	keşfetmek
akılcı	gerekçe	nüfus	tedbir	kutlamak
akik	gergin	obezite	tere	netleşmek
akuamarin	görüş	obur	tıp	not etmek
ametist	hamilelik	odun	tiroit bezleri	odaklanmak
antrenman	hamur	okyanus	toplum	ovmak
arkeoloji	hatmi	oran	tutanak	pıhtılaşmak
aytaşı	hormon	ortalama	tutsak	saklamak
baca	hücre	oyun	tüccar	saklanmak
bağlam	ıssız	öğün	uğraş	şifayı kapmak
bahane	ilerleme	öneri	uğur	tazelemek
başkan	ilginç	özgün	uzman	uyarlamak
bereket	iyimserlik	özgüven	virüs	yaramak
berrak	kalite	peştamal	vücut	yedeklemek
biçim	kaplıca	pıhtı	yaratıcılık	yitirmek
bileşim	karaciğer	pişmanlık	yaşam	yitmek
biyokimya	karanfil	prensip	yaşantı	yüreklendirmek
boyut	karbonhidrat	protein	yaygın	
böbrek	kas	radasyon	yayınevi	
cesaret	keçe	rakam	yeşim	
çadır	keyif	rapor	zencefil	
çukur	kısım	reçete		
çuvaldız	kısırlık	rehber		
çürük	kibir	rekor		
dal	kolesterol	röportaj		
dalak	komite	sayesinde		
damar	konferans	sezgi		
davetli	konsantrasyon	sıkıntı		
denizci	kraliyet	sıra		
diñç	kramp	sıvı		
diyetisyen	kristal	soba		
doçent	kulübe	süreç		
doğurganlık	kuşkusuz	sürme		
dönem	kuvars	şaşırtıcı		
düğün	lif	şefkat		
düşkün	lohusa	şifa		
düzensizlik	mantık	şikâyet		
empati	mecburiyet	şömine		
federasyon	metin	tansiyon		
felç	mineral	tarçın		
gelin	molekül	tasarruf		

FİİLLER

artırmak
batmak
benimsemek
berraklaştırmak
beslenmek
çırmak
etki etmek
gerçekleşmek
görev almak
hedeflemek
ikna etmek
istifa etmek
izne çıkmak
kabullenmek
katılmak
katmak

KALIP İFADELER

açıklığa kavuşmak
ayakta kalmak
can pazarı
dizini dövmek
enine boyuna
güzellik salonu
kabuklu yemiş
kafa karışıklığı
katkı maddesi
keyfine varmak
keyfini çıkarmak
masaya yatırmak
yaşam koçu

ÜNİTE 4

BECERİLER

- Becerilerini belirleyip anlatabilme
- Eğitim hayatını anlatabilme
- Düşünce belirtip savunabilme

DİL BİLGİSİ

- Zarf-fiiler (-mAk için, -mAsl için, -mAk üzere)
- Zarf-fiiller (-mAktAnsA, -mAsInA rağmen)
- Zarf-fiiller (-A rağmen, -sA bile)

KELİMELER

- Eğitim
- Okul

EĞİTİM HAYATI

ÜNİTE 4

EĞİTİM HAYATI

A. ÖĞRENME TARZLARI

gitmek için, okuyabilmem için,
bitirmek üzere, çıkmaktansa,
zorluklara rağmen, bilmesine
rağmen, çıksa bile

-Lezzetli yemekler yapmak için yağı bol koymak lazım.
-Aslı'nın gelebilmesi için çok çalıştık ama uçak bileti bulamadık.
-Alışveriş yapmak üzere evden çıktık.
-Görüşmek üzere.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 İkili gruplar oluşturalım ve aşağıdaki karikatürü inceleyelim. Bu karikatürdeki problem nedir? Tartışalım.

OKUMA

HERKES AYNI ŞEKİLDE Mİ ÖĞRENİR?

Günümüzde IQ, hayattaki başarı konusunda çok da önemli bir ölçüt değil. Dünyanın en üretken kişileri IQ sınavlarından düşük puanlar almışlar. Düşük IQ puanlarına göre bu insanlara zeki diyemiyoruz. O zaman **onları** kendi alanlarında bu kadar başarılı kılan nedir? Bu başarılı insanların zihinsel yeterliği, farklı ilgi ve beceri alanları ile yeniden tanımlanabilir. Çünkü her insan farklı bir dil kullanarak kendini ifade eder. Bir müzisyen beste yaparak, bir tiyatrocu rol yaparak, bir ressam çizerek kendini ifade eder. Peki, nedir bu zekâ alanları?

1. Sözel - Dilsel Zekâ

Dili ustalık ile kullanırlar. Kelime dağarcıkları zengindir. Bu insanlar yabancı dilleri de etkili bir şekilde kullanabilirler. İyi yazarlar. Uzun hikâyeler ve fıkralar anlatırlar. İsimler, yerler ve tarihleri hatırlayabilirler. Tekerlemeleri ve kelime oyunlarını severler, dinleyerek daha iyi öğrenirler.

2. Mantıksal - Matematiksel Zekâ

Mantık kurallarına, neden - sonuç ilişkilerine dikkat ederler. Kategorilere ya da sınıflara ayırarak, genelleme yaparak, mantık yürüterek ve soyut ilişkiler üzerinde çalışarak öğrenirler. Olayların oluşu ve işleyişi hakkında çok soru sorarlar. Soyut düşünebilirler, bilgiler arasında bağlantılar kurarlar. Mantıksal bulmacalar çözmeyi; satranç, dama gibi strateji oyunları oynamayı severler.

3. Görsel - Mekânsal Zekâ

Renk, çizgi, şekil, uzay ve **bunlar** arasındaki ilişkilerle ilgilenir. Renklerle ve resimlerle çalışarak en iyi şekilde öğrenirler. Haritaları, çizelgeleri, tabloları; yazılı metinlerden daha kolay okurlar. Yaşıtlarına göre daha çok hayal kurarlar. Resim yapabilirler. Film, slayt gibi görsel malzemeyi tercih ederler. Resimli yayınlardan hoşlanırlar. Daha önce gittikleri yerleri kolay hatırlarlar.

2 Metinde geçen aşağıdaki kelimeleri yakın anlamlılarıyla eşleştirelim.

1. ilişkin	a. fert
2. akran	b. açık
3. kavram	c. nesnel
4. örneğin	ç. yaşıtlı
5. yanı sıra	d. konsept
6. nitelik	e. birlikte
7. objektif	f. fikir
8. belirgin	g. mesela
9. birey	ğ. kalite
10. düşünce	h. ait

3 Aşağıdaki mesleklerde başarılı olmak için hangi zekâ alanlarında güçlü olmak gerekir? Yazalım.

Avukat:
 Politikacı:
 Şair:
 Mühendis:
 Doktor:
 Pop yıldızı:

4 Metinde koyu yazılmış zamirlerin hangi isimlere işaret ettiğini yazalım.

onları:
 bunlar:
 onları:
 onları:

4. Bedensel - Kinestetik Zekâ

Koordinasyon, denge, güç, esneklik ve hız gibi bazı fiziksel özellikleri geliştirmiştir. Yapararak, yaşayarak, dokunarak ve hareket ederek en iyi şekilde öğrenirler. Duygularını belirgin olarak vücut diliyle ifade ederler. El becerileri iyidir. İnsanlara, canlı ve cansız varlıklara dokunmaktan hoşlanırlar. Bir yerde uzun süre kaldıklarında hareket etmeye, kımıldamaya ihtiyaç duyarlar.

5. Müziksel - Ritmik Zekâ

Müziğe ve başka seslere ilgili olurlar. Ritim, melodi ve müzikle daha iyi öğrenirler. Şarkıların melodilerini çok iyi hatırlar, güzel şarkı söyleyebilirler. Konuşurken veya hareket ederken elleri ve ayakları ile ritim tutarlar. Müzikli bir ortamda daha verimli çalışırlar.

6. Kişisel - İçsel Zekâ

Kendilerini objektif olarak değerlendirebilir, güçlü ve zayıf yönlerinin farkında olur, olaylara gerçekçi yaklaşırlar. Amaçları ve düşünceleri birbiriyle uyumlu olur. Bağımsızlık duyguları geliştirmiştir. Bireysel çalışırken daha başarılıdır. Kendilerine her zaman güvenirlere. Yaşadıklarından ders alırlar.

7. Kişilerarası - Sosyal Zekâ

İnsanların seslerine, jest ve mimiklerine dikkat ederler. İnsanlardaki farklı özelliklerin farkına vararak **onları** analiz edebilir, yorumlayabilirler. Problemi olan arkadaşlarına her zaman yardım ederler. İnsanlara selam verir, onların hatrını sorar, **onları** önemserler. Bir şeyi başkalarıyla işbirliği yaparak, onlarla paylaşarak ve öğreterek daha iyi öğrenirler.

5 Aşağıdaki özellikler yedi zekâ alanından hangisine dâhil olabilir? İkili gruplar hâlinde çalışalım ve boşluklara zekâ alanlarının numarasını yazalım.

1. Makinelerin nasıl çalıştığına dair sorular sorarım. ()
2. Çevredeki sesler çok dikkatimi çeker. ()
3. Arkadaşlarım fikirlerime değer verir. ()
4. Yeni kelimeler öğrenmeyi ve kullanmayı severim. ()
5. Genellikle kimseye akıl danışmam. ()
6. Rüyalarımı çok net ve ayrıntılarıyla hatırlarım. ()
7. Merak ettiğim şeyleri elime alarak incelemek isterim. ()
8. Bilgisayar oyunlarından çok hoşlanırım. ()
9. Resimli kitapları daha çok severim. ()
10. Boş vakitlerimi dışarıda geçirmek isterim. ()
11. Bir ilgi alanım, hobim vardır. ()
12. Oturduğum yerde duramam, kımıldanırım. ()
13. Yapboz gibi oyunlardan hoşlanırım. ()
14. Bir kez gittiğim yeri tekrar bulabilirim. ()

YA SİZ?

1. Yabancı dil öğrenirken hangi zekâ alanlarını daha çok kullanabiliriz?
2. Metindeki yaklaşımı yabancı dil öğrenirken nasıl kullanabilirsiniz?
3. Siz kendi öğrenmenizi planlamak için bu bilgilerden yararlanabilir misiniz? Neler yapabilirsiniz?

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller

Bu zarf-fiil, yüklemnin gerçekleşme amacını gösteren yan cümleler oluşturur.

This verbal adverb produces dependent clauses which indicate the purpose of the realization of the verb.

fiil + mA için

fiil + mA + iyelik eki için

Örnek:

Kadıköy'den Taksim'e gitmek için önce vapura sonra da funikülere binmeniz lazım.

Yurt dışında sorun yaşamamanız için listedeki belgeleri hazırlamamız lazım.

Öğretmen konuyu iyi anlamamız için her gün ödevler veriyor.

Sana yardım etmek için ne yapabilirim?

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Sağlıklı ol..... düzenli egzersiz yapmalısın.
2. Erken kalk..... erken yatman lazımdı.
3. Sizinle gel..... önce işlerimi bitirmem lazım.
4. Herkesin toplan..... biraz daha bekleyelim.
5. Okulda ye..... sana bir sandviç hazırlayayım.
6. Hasta ol..... her gün meyve ve sebze yiyorum.
7. Senin üzül..... her şeyi yaparım.

fiil + mAk üzere

Bu zarf-fiil, yüklemnin gerçekleşme amacını, ancak hedeflenebilen fiillerle gösterebilir.

This verbal adverb can only show the realization purpose of the verb via the targeted verbs.

Örnek:

Mutlu olmak için emek vermeliyiz. (doğru)

Mutlu olmak üzere emek vermeliyiz. (yanlış) → Mutlu olmak bizim elimizde değildir.

Doktoraya başvurmak üzere üniversiteye gitmiş. (doğru)

İşe gitmek üzere evden çıktı. (doğru)

fiil + mAk üzere + (kişi eki)

Bu zarf-fiil yukarıdaki şekilde çekimlenerek isim cümlesi yapar. Eklendiği fiilin gerçekleşmesine çok az kaldığını belirtir.

This verbal adverb produces noun clauses by being conjugated.

Örnek:

Çabuk ol, vapur kalkmak üzere!

Kahvem bitmek üzere. Birazdan gidebiliriz.

7 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Randevuma zamanında yetişebil..... erkenden yola çıkacağım.
2. Bir daha ayrıl..... bir araya geldiler.
3. İki gün sonra tekrar görüş..... ayrıldık.
4. Koş! Film başla..... Işıklar sönmüş bile.
5. Hoşça kal canım, yarın görüş.....
6. Başarılı ol..... neler yapmalıyız?
7. Seni bir daha görmek istemiyorum. Dön..... gidiyorum.
8. Acele etmezsek geç kalacağız. Ders başla.....
9. Rezervasyon yaptır..... restoranı aradım ama kimse açmadı.
10. Ödeme yap..... sıraya girmeniz gerekiyor.

DİNLEME**FIN EĞİTİM SİSTEMİ****8 Metni dinleyelim. Aşağıdaki cümleler doğru ise “D”, yanlış ise “Y” yazalım.**

1. Fin öğrenciler PISA sınavında sıradışı bir başarı yakaladılar. ()
2. PISA değerlendirmesi için her ülkede iki sınav yapıldı. ()
3. Değerlendirme her ülkenin kendi kültürüne özel olarak yapıldı. ()
4. PISA sonuçlarına göre ülkeler arasındaki farklar fazlaydı. ()
5. Finlandiya’nın PISA sonuçları diğer ülkelerin ilgisini çekti. ()
6. Fin öğrenciler yeteneklerine göre gruplara ayrılıyor. ()
7. Fin çocuklar okula başladıktan sonra okuma öğreniyorlar. ()

YAZMA**9 Güçlü yönleriniz neler? Hangi zekâ alanlarında daha başarılısınız? Nasıl anlıyorsunuz? Örnekler vererek yazalım.****KONUŞMA****10 Arkadaşımıza sorular sorarak onun hangi zekâ alanlarında daha güçlü olduğunu bulmaya çalışalım. Sonra da kararımızı sebepleriyle birlikte sınıfa açıklayalım.**

ÜNİTE 4

EĞİTİM HAYATI B. EĞİTİM HABERLERİ

çıkarmaktansa,
bilmesine rağmen

-İşlerimi hafta sonuna bırakmaktansa hafta içi bitirip hafta sonu rahat etmek isterim.
-Aksiyon filmlerini sevmeme rağmen bu filmi beğenmedim.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

- 1 Arkadaşınız Türkçeyi hiç bilmiyor ve öğrenmek istiyor. Türkçe nasıl bir dil? Bunu merak ediyor. Örnekler vererek arkadaşımıza anlatalım.

OKUMA

TÜRKÇE, ALGILAMADA BEYİNİ ZORLUYOR

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Beyin Dil Araştırmaları Laboratuvarı'nın diller üzerinde yaptıkları araştırmalara göre insan beyni Türkçe cümleleri anlamak için İngilizce dâhil diğer bazı Avrupa dillerinin aksine iki kez işlem yapıyor. İnsanlar, dillerini kullanırken beynin bir çok bölümünde karmaşık işlemler gerçekleşiyor. Bilim adamları artık kimi teknikler sayesinde artık sağlıklı insanların beyninden ölçümler alarak dil işlevlerini tanımlıyor.

Gelişmiş ülkelerdeki dil çalışmalarında beyin çalışmalarına ağırlık veriliyor. Geçen yıl ODTÜ Eğitim Bilimleri Fakültesi bünyesinde bir EEG laboratuvarı kuruldu. Bu laboratuvar da bilim adamları sağlıklı insanlar üzerinde çeşitli dil algılama ve bilgi öğrenme süreçlerini tespit etmeye çalışıyor ve bu verileri yorumlayarak anadili Türkçe olanların beyinlerindeki işlemleri ölçüyor.

Bu çalışmalara göre Türkçenin anadil olarak algılanması sırasında İngilizceyi anadil olarak konuşanlardan farklı olarak zihinde fazladan bir işlem daha, yani daha büyük bir yük meydana geliyor. Bu yük İngilizce ve Almancada yok. Türkçeyi anadili olarak konuşan insanlarda 400. milisaniyede ve 600. milisaniyede bir beyin yanıtı (potansiyel) meydana geliyor. Oysaki İngilizce ve Almanca gibi dillerde düz cümlelerde sadece 400. milisaniyede bir potansiyel saptanmıştır. Türkçede ise 600. milisaniyede de bir potansiyel ortaya çıkıyor. Yani Türkçeyi ana dili olarak konuşan insanlar bir cümle kurarken beyinlerinde daha çok işlem yapıyorlar.

Bu durum Türkçenin gramer yapısından kaynaklanıyor. Türkçede fiillerin cümlenin sonunda yer alması ve Türkçenin sondan eklemeli bir dil olması nedeniyle, kişi cümleyi anlamak için onu baştan sona kadar aklında tutuyor ve fiili okuduktan sonra cümleyi zihninde tekrar oluşturuyor. İngilizcede bu durum yaşanmıyor. Bu durum Türkçe ve diğer Avrupa dilleri arasında bir fark yaratıyor.

- 2 Metindeki kelimeleri eş / yakın anlamlılarıyla eşleştirelim.

1. kimi	a. eylem
2. aksine	b. hâlbuki
3. oysaki	c. dilbilgisi
4. gramer	ç. tersine
5. fiil	d. bazı

- 3 Metinde aşağıdaki bilgilerden hangileri var? İşaretleyelim.

1. Araştırmaların yeri	()
2. Türkçenin dillerden farkı	()
3. Türkçeyi öğrenme hızı	()
4. Araştırmanın aşamaları	()
5. Araştırmanın sonuçları	()
6. Araştırmanın süresi	()
7. Araştırmanın önemi	()

YA SİZ?

Türkçe öğrenirken zorluklarla karşılaştınız mı? En çok nerelerde, hangi konularda zorlandınız?

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller

fiil + mAktAnsA

Bu zarf-fiil, ana cümledeki işin yan cümledeki işe tercih edildiğini anlatır.

This verbal adverb shows that the act in the independent clause is chosen over the act in the dependent clause.

Örnek:

Vapur iskelesine tramvayla gitmektense yürüyelim, mesafe kısa.

E-posta göndermektense bizzat gidip konuşacağız. Böylesi çok daha iyi.

Kilo vermek için hiçbir şey yememektense spor yaparım.

Onunla çalışmaktansa ölürüm daha iyi.

4 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Bütün günümü evi temizleyerek geçir..... arkadaşlarımla dışarıda buluşurum.
2. Kahvaltıda ekmek ye..... ceviz atıştırmayı tercih ederim.
3. Doğum gününü büyük bir partiyle dışarıda kutla..... evde kutla bence.
4. Her gün bütün gazeteleri al..... haberleri internetten takip etmeli.
5. Bu akşam konsere git..... güzel bir restoranda sakın bir yemek yiyelim mi?

fiil + mA + (iyelik)+ (y)A rağmen

Bu zarf fiil, yan cümle ile ana cümle arasında bir karşıtlığa işaret eder.

This verbal adverb points out the contradictory between the dependent and independent clause.

Örnek:

Kötü hava şartlarına rağmen gezimiz iptal olmadı.

Spor yapmamasına rağmen oldukça sağlıklı görünüyor.

5 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Bütün bildiklerimi anlat..... hâlâ bana inanmıyorlar.
2. Üç haftadır e-posta gönder..... hâlâ bir cevap alamadık.
3. Bütün evi ara..... kayıp anahtarı bulamadılar.
4. Herhangi bir istekte bulun..... bana bir kutu kitap göndermişler.
5. Defalarca hatırlat..... yine camı açık bırakmışsın!
6. Kadir çok çalış..... sınavı geçemedi.
7. Çok iyi İngilizce konuş..... her şeyi anlayabiliyorum.
8. Onu saatlerce bekle..... gelmedi.
9. Defalarca ilan ver..... işe kimse başvurmadı.
10. Gözlük tak..... iyi göremiyorum.

DİNLEME

EĞİTİM HABERLERİ

6 Metni dinleyelim. Kısa haberlerdeki boşlukları dolduralım, haberlerle başlık önerilerini eşleştirelim.

a. Ders Dinlemek Hiç Bu Kadar Yorucu Olmamıştı	ç. Hatırlamanın Kolay Yolu
b. Öğrencilik Yılları	d. Aramak! Ama Nerede?
c. Ne Zaman Başladı Ne Zaman Bitti	e. Her Şey Karşılıklı

1.
İngiltere'deki bir ortaokulda başlatılan pilot uygulamada, ders süreleri 8 dakikaya indirildi. Okul yöneticileri, "Beynin bilgileri kalıcı hafızaya için kısa süreli ve aralıklarla eğitim verilmesi Öğrencilerimizi 40-50 dakika boyunca sınıfta kısa ve sık dersler planladık." dedi. Okulda günde 30 ders yapılıyor.

2.

İngiliz bilim insanları "Hafızayı güçlendirmenin yolu gözlerden geçiyor." diyor. Manchester Metropolitan Üniversitesine göre, günde yarım dakika gözleri sağa sola beynin iki tarafını geçiriyor, hafızayı %10 güçlendiriyor. Dr. Andrew Parker, "Sınavda önemli bir bilgiyi birkaç dakika bulamazsanız bu hareketi deneyebilirsiniz." dedi.

3.

ABD'nin Georgia eyaletinde bir lise, öğrencilerine ders ilginç bir yöntem uyguluyor: Okul sonrası eğitim programına katılan öğrencilerine saatte 8 dolar ödeyecek. Okul yönetimi, "Öğren ve Kazan" adlı okul sonrası eğitim programında seviyelerini başaran öğrencilere ikramiye de verecek. 15 hafta sürecek pilot programın amacı, öğrencilere para ödenirse sınıftaki dikkatlerinde, başarı seviyelerinde ve sınav sonuçlarında iyileşme olup olmadığını görmek. Okul müdürü "Öğrencilerimizin performansını artırmak için her yolu sonuç alamadık. Bu yöntemden umutluyuz." dedi.

4.

Google faydalı mı? Bilim insanları şüpheli. İngiliz Brighton Üniversitesi'nden Tara Brabazon, "Bilgiye Google arama motoruyla tıpkı ayaküstü yemeklerle atıştırmak ya da beyaz ekmek yemek gibi." diyor. Medya uzmanı Brabazon'a göre, yeni nesil öğrenciler bilgiyi, kaynağını bilmeden ve üzerinde kullanıyorlar. Bu da onların beyinsel faaliyetlerini ve düşünme kapasitelerini köreltiyor. Brabazon, kendi öğrencilerine okuldaki ilk yıllarında Google ve Wikipedia'yı kitaplara, basılı makalelere ulaşmalarını öneriyor. Uzman "Öğrenciler bilgi çağında yaşıyorlar ancak doğru bilgiden yoksunlar." diye konuştu.

5.

Almanya'nın Rheinland-Pfalz eyaletindeki Neumark şehrinde bir ilkokulun spor öğrenciler ayakta daha iyi öğreniyorlar. Öğretmenin araştırması sonucunda okulda ayakta eğitime geçildi. Okul yönetimi, öğrencilerin boylarına özel masalar yaptırdı, öğrenciler masanın altına monte süngerli bir platformda duruyorlar. Sınıfta öğretmen de ayakta duruyor. Şu an sadece deneme aşamasında proje iyi sonuçlar veriyor. Yakında bütün eyalette uygulanacak. 10.000 euroya mal olan sınıfın masrafları devlet tarafından karşılandı. Sınıfta yorulan öğrenciler için sandalye de bulunuyor.

YAZMA

7 "Çocuklar öğütten daha çok, iyi örneğe ihtiyaç duyarlar." Bu fikre katılıyor musunuz? Nedenleriyle yazalım.

KONUŞMA

8 Kendi dilimizle Türkçeyi karşılaştıralım. Bu iki dil hangi yönleriyle farklı, hangi yönleriyle benziyor?

- cümle yapısı
- konuşma / telaffuz
- iletişim biçimi

ÜNİTE 4

EĞİTİM HAYATI C. HER YAŞTA EĞİTİM

zorluklara rağmen, çıksa bile

-Olumsuz hava koşullarına rağmen vapur seferleri yapılacaktır.
-Sebzeleri sevmesen bile yemelisin.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Ülkenizde insanlar bu işleri genellikle kaç yaşlarında yaparlar?

- okula başlamak
- üniversiteye gitmek
- işe başlamak
- evlenmek
- çocuk sahibi olmak
- emekli olmak

2 Sizce bu işler kaç yaşlarında yapılmalı?

OKUMA

VAZGEÇMEK İÇİN ÇOK ERKEN

Bugün geleceğinizin ilk günü! Bugünkü düşünceleriniz yarınları yaratacak. Hayatınızın bundan sonraki kısmını geleceğinizde geçireceksiniz. Bugün başlamak için hâlâ bir şansınız var. Geçmişteki kayıpları nasıl kazanca çevirebilirsiniz? Bunu bilmek size güç kazandıracaktır. Bugün hayatınızdaki her olumsuz olaya bir anlam ve dolayısıyla da bir duygu yüklemiştir. Bu anlam ve duygu olumsuz ise kendinizi kötü hissedersiniz. Şimdi eğer isterseniz geçmişteki olaylara bakış açınızı değiştirerek **onların** zihninizdeki anlamlarını ve dolayısıyla duygularınızı değiştirebilirsiniz.

Her olumsuzluğun, kötünün içinde mutlaka olumlu bir mesaj vardır. Bunun için bu olumsuz olayların üzerine tek tek gidip bu olayın içindeki mesajı almalıyız. Örneğin bugüne kadar hiçbir işte dikiş tutturamadığınızı düşünüyorsanız kendinize şu soruları sorun: Ben bu iş yerlerinde neler öğrendim? Bu iş yerlerinde devam etmek için ne yapmam gerekiyordu? Bundan sonra ne yapmam gerekir? Kendimi geliştirmek için bu deneyimlerden nasıl bir ders çıkarabilirim? Acaba bu işler benim için gerçekten de doğru işler miydi? Eğer kötü biten ilişkiler yaşadysanız kendinize şu soruları sorun: Ben bu ilişkilerden işe yarar ne öğrendim? Kendimle ilgili neyi fark ettim? Bu ilişki bana ihtiyacım olan hangi bilgiyi öğretti? Her anıdan tek tek bilgiler toplayıp onların anlam ve duygu değerini değiştirerek ileriye daha güçlü bakabilirsiniz. Bugün başarılı ve mutlu insanların sırrı budur. **Onlar** yapabildiyse siz de yapabilirsiniz.

Başlamak için geç değil, vazgeçmek için çok erken. **Bunu** fark ederseniz her şey daha kolay olacaktır. 28 yaşında birisi üniversite okumak ya da bir meslek edinmek için çok geç diye düşünürken, bugün başka birisi 40 yaşında üniversiteye başlıyor. Bugün 40 yaşında birisi evlenmek için çok geç diye düşünürken, başka birisi bugün 50 yaşında çocuk sahibi oluyor. 30 yaşında birisi zayıflamayı imkânsız görürken, bugün 45 yaşında başka birisi 40 kilo veriyor. 50 yaşında birisi dansa başlamak için çok geç olduğunu düşünürken, başka birisi 60 yaşında dağcılık eğitimi almaya başlıyor. Bu örnekler yaz yaz bitmez. Bu insanların aralarındaki fark nedir? Tek fark bakış açılarıdır. Yerinde duranlar neden yapamayacaklarını düşünürken, ileriye gidenler daha başka neler yapabileceklerini hayal ederler.

Siz de “Neden olmasın!” diye güne başlayabilirsiniz. Siz de düşünme şeklinizi değiştirerek hayata yeniden gülümseyebilirsiniz. Bugün vazgeçmek için çok erken. Şimdi aynaya bakın ve gülümseyin hayata, gülümseyin kendinize. Sevgi ve sağlıklı ilerleyin.

3 Metinde koyu yazılmış zamirler hangi isim ya da isimlere işaret ediyor? Yazalım.

onların:

onlar:

bunu:

4 Aşağıdaki boşluklara uygun kelimeleri yerleştirelim.

dikiş tuttur- bakış açısı anı işe yarar

1. Okul yıllarımdan çok güzel var.
2. Burada başka bir şehre yerleşti.
3. Aynı şekilde düşünmüyoruz. Seninle çok farklı.
4. Ben de bir şeyler yapmak istiyorum ama nereden başlamalıyım, bilmiyorum.

5 Aşağıdaki cümleleri metne göre tamamlayalım.

1. Hayatımızdaki olumsuz olayları olumluya çevirmek için
2. Başarılı ve mutlu insanların sırrı
3. Bazı şeyleri yapmak için geç gibi görünebilir ama

YA SİZ?

İleri bir yaşta eğitim almaya başlayan tanıdıklarınız var mı? Ne yaptılar? Nasıl tepkiler aldılar?

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller

fiil + sA + (kişi eki) bile / dA

Bu zarf-fiiller yan cümledeki fiilin gerçekleşmesinin, ana cümledeki yargının gerçekleşmesinin şartı olmadığını ifade etmeye yarar.

This verbal adverb indicates that it is not necessary for the act in the independent clause to be realized because the act in the dependent clause is being realized.

Örnek:

Sen gelmesen bile biz gideceğiz.

Siz kabul etmeseniz de bu ayran bozuk.

Hemen hazırlanıp çıksak bile filme yetişemeyiz.

Artık istesem de geri dönemem.

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Bütün gece çalış..... bu işleri bitiremezsin.
2. Ödevlerin hepsini bitir..... en azında başlayalım.
3. Tiyatroya gidebil..... salona giremeyiz çünkü oyun başlamak üzere.
4. Tadını beğen..... bu ilacı içmek zorundasın.
5. Diyet yap..... zayıflayamıyorlar.

isim + (y)A rağmen

Bu zarf-fiil, cümlede karşıtlık ilgisi kurar.

This adverb produces a contradictory in the sentence.

Örnek:

Fırtınaya rağmen gemi yola çıktı.

Güneşli havaya rağmen piknik planlarımızı iptal ettik.

Bütün hatalarına rağmen onu affedeceğim.

Kalabalığına rağmen İstanbul'u seviyorum.

7 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Bütün ricalar..... sanatçı sahneye çıkmayı reddetti.
2. Sıkıntı ve zorluklar..... doğru bildiğimiz yoldan ayrılmamalıyız.
3. Hastayı bütün çabalar..... kurtaramadık.
4. Engel olmaya çalıştın ama sen..... hedefimize ulaştık.
5. Her şey..... seni hâlâ seviyorum.
6. Yokluk..... çocuklarımızı yetiştirdik, okuttuk.

DİNLEME**OKUMANIN YAŞI YOK****8 Metni dinleyelim. Aşağıdaki cümleler doğru ise “D”, yanlış ise “Y” yazalım.**

1. Kadınlar çeşitli nedenlerle üniversite okumuyor. ()
2. Emine Hanım 32 yaşında. ()
3. Emine Hanım 5 yıl içinde 3 çocuk doğurdu. ()
4. Emine Hanım'ın eşinin ekonomik durumu iyiydi. ()
5. Emine Hanım eşiyle mutlu değildi. ()
6. Emine Hanım lise mezunu olmaktan memnun değildi. ()
7. Emine Hanım'ın sınava girmesini oğlu istedi. ()
8. Emine Hanım'ın sınavı kazanması çocuklarını sevindirdi. ()
9. Üniversitedeki tüm öğrenciler Emine Hanım'ı destekledi. ()
10. Artık ev işlerini Emine Hanım yapmıyor çünkü okula gidiyor. ()

YAZMA**9 Dinleme metnindeki Emine Hanım'a bir mektup yazalım. Onun hikâyesi hakkında ne düşünüyorsunuz? Ona neler söylemek istersiniz?****KONUŞMA****10 İkili gruplar oluşturalım ve arkadaşımızla üzüntülerimiz hakkında konuşalım. Daha sonra rolleri değiştirelim.**

I. Rol: Geçmişte bir şeyler yapmak istediniz ama yapamadınız. Şimdi arkadaşınıza anlatırken şöyle cümleler kullanın:

- Doktor olmayı çok istememe rağmen olamadım.
- Şimdiki işimi yapmaktansa hiç çalışmam daha iyi.
- Zorluklar yüzünden hayalimin peşinden koşamadım.
- Doktor olmak için artık çok geç.

II. Rol: Arkadaşınız üzüntülerini anlatıyor. Onu teselli ederken şöyle cümleler kullanın:

- Şimdiki işin de en az doktorluk kadar önemli ve güzel.
- İşsiz kalmaktansa yararlı bir şeylerle uğraşmak istemez misin?
- Tüm zorluklara rağmen hayalinin peşinden koşmalısın.
- Hiçbir şey için geç değildir.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

TÜRKİYE'DEKİ YABANCI OKULLAR

Alman Lisesi: 1868'de İsviçre ve Alman okulu olarak kurulan lisede, fen ve matematik ağırlıklı eğitim var. Öğrenciler Alman kültürü ve disipliniyle yetişip üç diploma birden alıyorlar. Biri dil, biri lise, biri de Alman-yada geçerli Abitur diploması.

Galatasaray Lisesi: Orası Mekteb-i Sultani. Fransız ekolü ile öğrenci yetiştirmeye başlayan ilk okul. Me-zunların birbirlerine bağlılığı belki bu yüzden. Türkiye'de başka hiçbir okul siyasetten edebiyata, sanattan medyaya, eğlence dünyasına bu denli çok ünlü yetiştirmedi. O kapıdan Fikret Mualla, Ahmet Haşim, Tevfik Fikret, Çetin Altan, Tahsin Yücel, Haldun Dormen, Mehmet Ali Birand, Barış Manço, Okan Bayülgen gibi pek çok ünlü geçti.

İstanbul Robert Lisesi: Arnavutköy sahilindeki ana kapıdan girip iki yanı ağaçlı, dönemeçli yokuşun so-nundaki bina, okulun alameti farikası. Okul puanının yüksekliği nedeniyle Türkiye'de girmesi en zor liseler-den biri. Okul 1863'te Osmanlı topraklarında Amerikan tarzı eğitim vermek üzere kuruldu. Okul yaşamının her alanında özgürlük hakim. Öğrenciler daha üniversiteye gelmeden derslerini seçme, onlara ağırlık ver-me şansına sahip oluyorlar.

Saint Benoit: Okul 1873 yılında kurulmuş. Birinci Dünya Savaşı sırasında bir süre kapalı kalmış. 1919'da 594 öğrenciyle eğitime yeniden başlamış. 1987'ye kadar kız ve erkek öğrenciler tamamen ayrı eğitim gör-müşler ama şimdi hepsi aynı çatı altında. Artık kültür ve sanat merkezi olan Karaköy'e dünyanın dört bir yanından öğretmenler geliyor ve Fransızca, İngilizce eğitim veriyorlar.

Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Hangi okulda öğretmenler ve yönetim daha otoriter olabilir?
2. Hangi okul bir ara öğrenci kabul etmemiş?
3. Hangi okul kendi alanında öncü?
4. Hangi okula herkes kolay kolay giremiyor?
5. Hangi okul sanata önem ve fırsat veriyor?

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Aşağıdaki tekerlemeleri önce yavaş sonra hızlı söylemeye çalışalım.

1. Bu yoğurdu mayalamalı da mı saklamalı, mayalamamalı da mı saklamalı?
2. Şemsi Paşa Pasajında sesi büzüşesiceler!
3. O pikap, bu pikap, şu pikap.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle dolduralım.

1. Bir saat sonra devam et..... toplantıya ara veriyoruz.
2. Taksi gel..... . Hâlâ hazırlanmadın mı?
3. Kaliteli bir ürün satın al..... tanınmış mağazaları tercih ederim.
4. Seni duyabil..... daha yüksek sesle konuşmalısın.
5. Depodaki malzemeler bit..... . Yenileri için sipariş vermeliyiz.
6. Gelecek haftaki programımızda görüş....., hoşça kalın.
7. Türkçe roman okuyabil..... orta Türkçeyi bitirmeniz lazım.

2. Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. İş hayatında başarılı olmak için
2. Sabahları erken kalkabilmek için
3. Hedeflerine ulaşabilmen için
4. Lezzetli yemekler yapabilmek için
5. Doğru mesleği seçebilmek için
6. kararlı olmak gerekir.
7. hemen televizyonu aç!
8. doktor kontrollerini ihmal etmemen gerek.
9. önceden plan yapalım.
10. bazı formlar doldurmalısınız.

3. Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. Seninle evlenmektense
2. Yemekle birlikte kola içmektense
3. Bu akşam evde film izlemektense
4. Gitar kursuna gitmektense
5. bütün gece evde oturmayı tercih ederim.
6. Aslı ve Emre'yi arayıp onlarla buluşalım mı?
7. tavuklu bir salata yiyeyim ben.
8. bir boğaz turu yapmak istemez misiniz?

4. Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle dolduralım.

1. Akşam trafiği..... konser salonuna zamanında ulaştım.
2. Boşuna ısrar etme. Günlerce uğraş..... sana olayı anlatmaz.
3. Bütün dediklerini yap..... onu mutlu edemezsin.
4. Bu kadar dil dök..... gerçeği söylemesini sağlayamadık.
5. Tam saatinde gel..... seni göremedim.
6. Yağmur yağ..... pikniğe gideceğiz.
7. Yağmur yağ..... pikniğe gidiyorlar.

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz.
1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Haber özeti gibi metinlere bakarak kimin, neyi, nerede yapmış olduğuna ilişkin bilgileri bulabilirim.	1	2	3	4	5
2. Başkalarının görüş fikirlerini yorumlayabilirim.	1	2	3	4	5
3. İlgi alanıma giren konulara ilişkin kısa tartışmalara katılabilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

algı	tekerleme
anadili	telaffuz
analiz	ustalık
ayakta	uyumlu
bağlılık	uzay
belirgin	üretken
çağ	varlık
çizelge	veri
dağarcık	verimli
dağcılık	yaklaşım
denge	yokuş
dolayısıyla	yorucu
dönemeç	zekâ
gerçekçi	zihin
hâkim	
harita	
işe yarar	
işlem	
işlev	
jest	
karar	
kazanç	
koordinasyon	
mekanizma	
mesafe	
mimik	
monte	
mümkün	
ölçüm	
ölçüt	
platform	
potansiyel	
siyaset	
somut	
soyut	
strateji	
süngerli	
tablo	

FİİLLER

ağırlık vermek
algılamak
ayrılmak
dikiş tutturmak
hatır sormak
istekte bulunmak
kaynaklanmak
kıınıldamak
köreltmek
mâl olmak
mantık yürütmek
meydana gelmek
saptamak
sönmek
tespit etmek
yer almak
yorumlamak

KALIP İFADELER

alameti farika
bakış açısı
beden dili
ilgi alanı

ÜNİTE 5

BECERİLER

- Hayalleri, deneyimleri anlatma
- Kişisel görüşleri belirtme

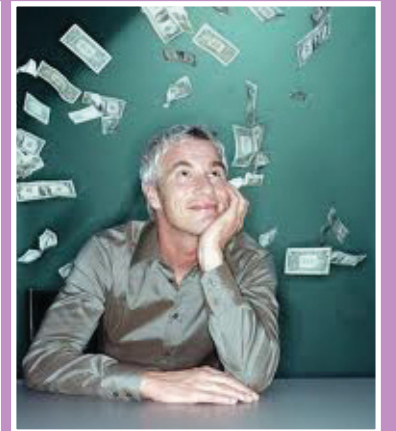
DİL BİLGİSİ

- Dilek-şart kipi
- Dilek kipinin hikâyesi
- Dilek-şart kipinin birleşik kullanımları

KELİMELER

- Hayaller
- Pişmanlıklar
- Şans
- Batıl inançlar

HAYALLERİMİZ

ÜNİTE 5

HAYALLERİMİZ

A. İNSAN HAYALLERİ İLE YAŞAR

gitsem, yağmasa, aramasam mı,
yapsak mı

-Keşke tatile gitsem.
-Keşke hiç yağmur yağmasa.
-Bugün Ali'yi aramasam mı?
-Bugün piknik yapsak mı?

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki cümlelere bakalım. Cümlelere uygun öneriler bulalım.

- Bu hafta sonu dışarı çıkmaya can atıyorum.
- Bu akşam evde oturup canımı sıkırmak istemiyorum.
- Bir kitap yazmayı çok istiyorum.
- Çok çalışmaktan bıktım.
- Çok kilo aldım.
- Şu anda tamamen meteliksizim.
- Kendimi iyi hissetmiyorum.
- Bu aralar sinemayla çok ilgiliyim.
- Sınav puanlarımı yükseltmem lazım.
- Hiç zamanım yok.

OKUMA

“MESELA” OYNAYALIM MI?

Bu sabah yine yatıyorum ve kendimi kafamda yine bir şeyler üretirken buluyorum. Evet, ben bunu her sabah yapıyorum. Çünkü beynim hep bu saatlerde en verimli şekilde çalışıyor. Bu hep sabahları oluyor. Çok eğlenceli bir oyun oynarken buluyorum kendimi.

Başıyorum yatağın içerisinde...

Gel seninle “mesela” oynayalım. Mesela şimdi birileri kocaman bir bardak portakal suyu ile peynir tabağı ve yastıklı bir tepsi üzerinde, içerisinde ince bir vazoda, tek bir çiçekle sabah kahvaltısı getirse...

Ya da mesela şu an evimin içerisinde süper bir müzik sesi gelse ve ben yatağımda çarşafa dolanıp şöyle bir gülümseyerek gözlerimi sabaha açsam. Birileri bana bu sürprizi yapsa.

Ya da mesela şimdi bir vapurda olsam. Gözlerimde tebessüm ile martılara simit atarken bulsam kendimi.

Mesela kapı çalsa, o gelse.

Mesela telefon çalsa, o arasa.

Mesela internete girse, e-posta yollasa yanlışlıkla.

Mesela ben daha genç olsam, on yedimde mesela.

Mesela daha da geçmişe gitsem, bir parkta, bir salıncakta çocuk olsam.

Mesela annem gelse ve bana süt ısıtsa.

Sihirli bir el evimi temizlese mesela.

Bu meselalar herkeste türlü türlü. İnsanlar ilk önce hayallerden yola çıkarlar, sonunda kendilerini bambaşka diyarlarda bulurlar. Bir kaç dakika veya daha fazla... Ama güzeldir “mesela” demesi. Hayaller kurulması ve bu hayallere ümitler yüklenmesi.

Mesela bir kuşun sırtına yüklesem hayallerimi, nereye gitmek istesem beni oraya götürse. Onlar, bir bir benim başımda uçuşsalar.

Şimdi kalksam, gitsem ona, desem ki “Aç kollarını!”

Hayır, hayır, sadece mesela.

Bu yazımın altına, yorumlar kısmına herkes “mesela”sını yazsa.

Yazı büyüse, meselalar çoğalsa, çocuklar gibi oynasak mesela.

Ne dersiniz, sizinle “mesela” oynayalım mı?

2 Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Yazar’ın sabah hayal kurmasının nedeni sabahları çok sevmesidir. ()
2. Yazar birçok şeyi özlüyor. ()
3. Yazar’a göre herkesin hayalleri farklıdır. ()
4. Yazar kendi yaşından memnun. ()

3 Aşağıdaki bilgilerin hangisi metinde bulunmaktadır? İşaretleyelim.

1. Yazarın oyunu ()
2. Yazarın annesine olan özlemi ()
3. Hayallerin güzelliği ()
4. Yazarın yaşlılık hayalleri ()

YA SİZ?

Siz şimdi ne yapmak istersiniz? Kendi “mesela”mızı yazalım.

DİL BİLGİSİ

Dilek-Şart Kipi (Wish Clause)

Bu kip, bir işin olması ya da yapılması dileğini aktarır. Yaygın olarak “keşke” kelimesi ile beraber kullanılır. Dilek kipi ile kurulan cümleler dileğin gerçekleşmesine bağlı olarak devamında gelen cümleler ile birlikte kullanıldığında şart kipi anlamı taşır. Bu formun soru şekli kişinin istediği veya istemediği bir şey hakkında karşısındakinin fikrini almak için kullanılır.

Subjunctive mood transfers the wish for an act to be realized / completed. Very commonly, it is used together with the word “keşke”. Depending on the realization of the wish, then the subjunctive mood sentences in conjunction with other sentences establish a conditional mood. The question form of the mood is used to get an idea about the thing what the person wants or not.

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	gitsem	gitmesem	gitsem mi	gitmesem mi
Sen	gitsen	gitmesen	gitsen mi	gitmesen mi
O	gitse	gitmese	gitse mi	gitmese mi
Biz	gitsek	gitmesek	gitsek mi	gitmesek mi
Siz	gitseniz	gitmeseniz	gitseniz mi	gitmeseniz mi
Onlar	gitse(ler)	gitmese(ler)	gitse(ler) mi	gitmese(ler) mi

Örnek:

Keşke şimdi evde yatıp dinlensem.

Yarın hava güzel olsa da pikniğe gitsek.

Kendimi çok hâlsiz hissediyorum. Yarın işe gitmesem mi?

Piyangodan para kazansam hemen kendime yeni bir araba ve ev alırım.

Senin yerinde olsam, ona her şeyi söylerim.

Bu yaz tatilde nereye gitsek?

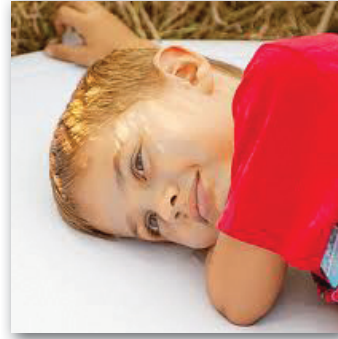
4 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi tamamlayalım.

1. Keşke iş yerim evime yakın ol..... .
2. Keşke patronumdan izin al..... da bir hafta tatil yap..... .
3. Keşke hep ye..... ama şişmanla..... .
4. Çok zengin ol....., dünya turuna çıkarım.
5. Bu akşam annemleri ziyaret et.....?
6. Bu etek çok güzel ama biraz pahalı. Sence al....., al.....?
7. Keşke hiç büyü..... hep çocuk kal..... .
8. Çok kararsızım. Acaba o iş teklifini kabul et.....?
9. Ben senin yerinde ol....., bu küçük problemler için sıkılmam.
10. Ne zaman beyaz gömlek giy..... her zaman üstüme bir şeyler dökerim.

5 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

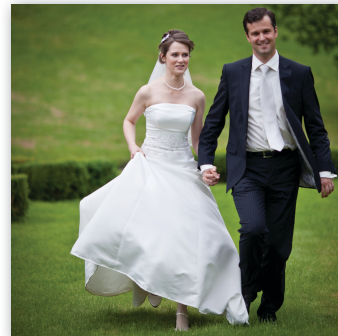
Keşke kısa zamanda emekli ol..... . Eşimle
bir sahil kasabasına yerleş..... . Küçük bir
tekne al..... . Her gün balığa çık..... .
Emekliliğin tadını çıkar..... .

Keşke hemen büyü..... . Ehliyet al.....
ve araba kullanabil..... . Babam bana son
model bir araba al..... . Arkadaşlarımı alıp
arabayla sokaklara çık..... ve dolaş..... .

Keşke çok param olsa da dünyayı gez..... .
Ailemi de alıp tekneyle dünya turuna çık..... .
Onlarla beraber farklı farklı ülkelere git..... .
Yeni insanlarla tanış..... .

Keşke nişanlımla bir an önce evlen..... . Çok
güzel bir düğünüm ol..... . Düğünümde bem-
beyaz bir gelinlik giy..... . Onunla ömür boyu
beraber yaşa..... . Boy boy çocuklarımız
ol..... .

DİNLEME

KEŞKE

6 Metni dinleyelim. Boşlukları dolduralım.

1. Keşke bir bulaşık makinemiz
2. Keşke o gün
3. Keşke ama çok işim var.
4. Maaşlarımızı da güzel bir
5. Orada göl kenarında çok rahatlarsın.
6. Keşke sen de bizimle

7 Aşağıdaki dilekler hangi diyaloglarda geçiyor? Diyalog numaralarını yazalım.

1. Alışveriş yapmak istiyorlar. ()
2. Arkadaşının maça gelmesini istiyor. ()
3. Eve bulaşık makinesi almak istiyor. ()
4. Yemeğe çıkmak istiyor ama çok işi var. ()
5. Evde dinlenip uyumak istiyor. ()

YAZMA

8 Hayatınızdan memnun musunuz? Ne tür hayalleriniz var? Aşağıdaki konulardan bahsederek bir kompozisyon yazalım.

- aile
- iş
- para
- aşk

KONUŞMA

9 Aşağıdaki durumlar olsa hayatımız nasıl değişir? Neler yaparız? Konuşalım.

Örnek:

On kardeşiniz olsa —————> On kardeşim olsa arkadaşla ihtiyacım kalmaz.

- Geleceği görseniz
- Beş yabancı dil bilseniz
- Görünmez olsanız
- Hayvanlarla konuşabilseniz
- On çocuğunuz olsa
- Dört kollu olsanız
- Sadece bir yıl ömrün kalsa
- Ünlü bir aktör / aktris olsan
- Ülkenin başkanı olsan
- Hafızanı tamamen kaybetsen

ÜNİTE 5

HAYALLERİMİZ

B. SON PİŞMANLIK FAYDA ETMEZ

gelseydim, geç kalmasaydın, katılsa
mıydık, kabul etmese miydım

-Keşke dün seninle okula gelseydim.
-Keşke bugün işe geç kalmasaydın. Patron çok kızdı
-Biz de dünkü toplantıya katılsa mıydık?
-Çok erken karar verdim. Onun teklifini kabul etmese miydım?

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki cümlelerin hangilerine katılıyorsunuz, hangilerine katılmıyorsunuz? İşaretleyelim. Arkadaşlarımıza nedenlerini söyleyerek açıklayalım.

Keşke bazı kişileri hayatımdan tamamen çıkarsam.	()	Keşke bu kadar stresli olmasam.	()
Keşke daha çok zamanım olsa.	()	Keşke başka bir işte çalışsaydım.	()
Keşke başka bir yerde yaşasam.	()	Keşke sigarayı bıraksam.	()

OKUMA

PİŞMANLIKLARINIZDAN KURTULUN

O kadar stres yüklüyüz ki bazen nefes almayı bile unutuyoruz. Kafamızdaki düşünceler yüzünden, bırakın gülmeyi, gülümseyemiyoruz bile!

Ben bu hafta, olaylara farklı bir pencereden bakalım ve vicdan muhasebesi yapalım istiyorum. Özetle bu hafta bu köşeyi olağanüstü detoks (geçmişin zararlı toksinlerinden kurtulma günü) ilan ediyorum!

Genellikle yazın gelmesine yakın, bütün ülkelerin diyetleri tek tek denenir, ben de bu hafta stresten arınmak ve özellikle de geçmişin gölgesinden kurtulmak için Hint felsefesinin 4 altın kuralını deneyelim diyorum.

İşte o 4 altın kural:

1. Kural: Hayatımızdaki kişiler her kimse, doğru kişilerdir. Bunun anlamı şudur: Hayatımızda kimse ile tesadüfen karşılaşmıyoruz. Etrafımızdaki herkesin bir nedeni vardır; ya bizi bir yere götürürler ya da bize bir şey öğretirler.

Etrafımızdaki kişileri düşünelim. Neden hayatımızdalar? Hepimiz hayatta, mutlaka bazı insanları tanıyıp pişman olmuşuzdur. Onlar bizi üzer, öfkelenendirir, yine de bazen garip bir şekilde onları özleriz. Her şeye rağmen şükretmeliyiz. Niye mi? Çünkü hayattan birçok şeyi onlar sayesinde öğreniriz. Bazen de sayelerinde hedeflerimizi ve planlarımızı değiştiririz. Hani bir söz vardır: Kötü ev sahibi, insanı mal sahibi yapar. Tam da o hesap işte.

2. Kural: Ne yaşadysak, o artık bitti. Onu değiştirmemize imkân yok artık. “Daha çok çalışsaydım başarırdım.”, “Keşke oraya gitmeseydim.” gibi bir cümle yoktur. Hayır, ne yaşadysak, “Dersimizi alalım.” diye yaşadık. Gereksiz yere pişmanlıklarla, keşkelerle ve acabalarla biliriz ki geriye dönemeyeceğiz ama yine de bunlar içimizi kemirir. Böylece dünümüz için, maalesef bugünümüzü de feda ederiz.

3. Kural: Her şeyin başlama zamanı, doğru andır. Her şey doğru anda başlar, ne erken ne de geç. Hayatımızda yeni bir şeyler olmasına hazırsak, o da başlamaya hazırdır. Anahtar kelimelerimiz: Sabır, doğru zaman ve inanmak.

4. Kural: Bir şey bittiyse bitmiştir. Bu kadar basittir. Hayatımızda bir şey sona ererse, bu bizim yeni bir şeye başlamamızı sağlar. Bu yüzden serbest bırakmak, gitmesine izin vermek ve ileriye doğru bakmak daha iyidir. Bu tam da bizdeki “Allah bir kapıyı kapatırsa, ötekini açar.” durumudur. Bazı durumları kabul etmek öyle kolay olmayabiliyor ama yine de insan buna odaklanmalı, sürekli geçmişi düşünmemeli, gelecek güzellikleri beklemeli. Zor olsa da yapmalı bunu!

Her neyse, şimdi geçmişe “Hoşça kal!” deyip gelecek bütün güzellikleri kucaklayıp “Merhaba!” deme zamanı!

2 Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Yazara göre insanlar stresten dolayı çok mutsuz. ()
2. Yazara göre hayatımızdaki gereksiz kişileri hayatımızdan çıkarmalıyız. ()
3. Yazara göre hayatımızda “keşke” sözünü kullanmamalıyız. ()
4. Hayatımızdaki bitişler yeni şeylerin başlamasını sağlar. ()
5. İnsanlar geçmişteki kötü olayları unutmamalıdır. ()

3 Metinde geçen aşağıdaki kelime ve kelime gruplarını eş anlamları ile eşleştirelim.

1. içini kemirmek	a. huzursuz etmek
2. vicdan muhasebesi	b. iç hesaplama
3. feda etmek	c. gözden çıkarmak
4. odaklanmak	ç. konsantre olmak

YA SİZ?

Sizce Hint felsefesinin hangi kuralını hayatınızda uygulamanız gerek? Neden?

DİL BİLGİSİ

Dilek Kipinin Hikâyesi (The Past form of Subjunctive Mood)

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu Soru	Olumsuz Soru
Ben	gitseydim	gitmeseydim	gitse miydim	gitmese miydim
Sen	gitseydin	gitmeseydin	gitse miydin	gitmese miydin
O	gitseydi	gitmeseydi	gitse miydi	gitmese miydi
Biz	gitseydik	gitmeseydik	gitse miydik	gitmese miydik
Siz	gitseydiniz	gitmeseydiniz	gitse miydiniz	gitmese miydiniz
Onlar	gitseydi(ler)	gitmeseydi(ler)	gitse miydi(ler)	gitmese miydi(ler)

Dilek kipinin hikâyesi, geçmişte kalan ve artık gerçekleşmesi mümkün olmayan bir durumun tam aksi yönde olan dileği veya bu durumdan dolayı olan pişmanlığı belirtmek için kullanılır.

The past form of subjunctive mood is used to indicate the regret because of a situation from the past which cannot be realized any more but wished to be realized just the opposite.

Örnek:

Keşke sınava daha çok çalışsaydım. Çok kötü bir puan aldım. (Çok çalışmadım ve pişmanım.)

Keşke o kadar çok yemek yemeseydim. Şimdi hastayım. (Fazla yemek yedim ve pişmanım.)

Keşke onu hiç tanımasaydım. (Onu tanıdım ve pişmanım.)

Keşke daha çok param olsaydı. (Çok param olmasını istiyorum ama çok param yok.)

Keşke yarın tatil olsaydı. (Yarın tatil olmasını istiyorum ama tatil değil.)

Dilek kipinin hikâyesindeki soru cümleleri, konuşanın yaptığı veya yapmadığı bir şeyin iyi olup olmadığını öğrenmek için karşısındakinin görüşünü almak amacıyla kullanılır.

The interrogative form of the past form of subjunctive mood is used to ask the opinion of the other speaker to determine whether the act, either done or not, is good or not.

Örnek:

Bugün Demet'in doğum günü. Onu arasa mıydım? (Onu henüz aramadım. Sence iyi mi, kötü mü yaptım?)

Sence saçlarımı kestirmese miydim? (Saçlarımı kestirdim. Sence iyi mi, kötü mü yaptım?)

Dün çok hastaydım. Hastaneye gitse miydim? (Hastaneye gitmedim. Sence iyi mi, kötü mü yaptım?)

Ayrıca dilek kipinin hikâyesi artık değişmesi mümkün olmayan durumları, sonuçları anlatan cümlelerle yan yana geldiğinde bir dileği değil, şartı anlatır. Bu kip, şart durumunu anlattığında diğer cümle genellikle geniş zamanın hikâyesi veya gelecek zamanın hikâyesi ile biter.

In addition, the past form of subjunctive form tells about not the wishes but the condition when it is used with the sentences in which there are situations referring to the cases cannot be changed or the results. In this respect, the other sentence, usually, ends with -rdi or -(y)AcAkti.

Örnek:

Eğer erken kalksaydım, otobüsü kaçırmayacaktım. (Erken kalkmadım ve otobüsü kaçırdım.)

Eğer öğretmen olmasaydın, hangi işi yapardın? (Öğretmen olmaman koşulunda hangi işi yapardın?)

Eğer dikkatli olsaydın, vazoyu kırmazdın. (Dikkatli olmadın ve vazoyu kırdın.)

4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Biz keşke daha iyi Türkçe konuş..... .
2. Şemsiyemi al..... ıslanmazdım.
3. Biraz daha bekle..... buluşabilirdik.
4. Senin yerinde ol..... onunla konuşurdum.
5. O eteği çok beğendim ama almadım. Sence al.....?
6. Filmi hiç beğenmedim. Hiç git.....?
7. Keşke bayramda ailemi görmeye git..... .
8. Dikkatli ol..... trafik kazası yapmayacaklardı.
9. Daha çok vaktim ol..... da seninle otur..... .
10. Acaba bugün ona uğra.....?

5 Aşağıdaki boşlukları dolduralım.

1. Film İngilizceydi. izleyemezdik.
2. Eğer maçı kazanırdık.
3. Eğer otobüsü kaçırmazdım.
4. Yağmur yüzünden gezi iptal oldu. Keşke
5. Bu arabayı çok düşük bir fiyata aldım ama her zaman bozuluyor. Keşke
6. Her gün en az bir saatte evime geliyorum. Keşke
7. Hiç param kalmadı.?
8. Çok karasızım. İş teklifi?
9. Taksim'i gezerdim.
10. Trafik çok sıkışık. Keşke

DİNLEME

ŞANS MI? ŞANSSIZLIK MI?

6 Metni dinleyelim. Aşağıdakileri sıralayalım.

1. O filmi izlemeseydim, sanırım hâlâ Türkiye'deydim. ()
2. Öğretmenimi tanımasaydım, matematik öğretmeni olamazdım. ()
3. Keşke internetten bakarak araba almasaydım. ()
4. Eğer trafik kazası yapmasaydım, eşimle tanışmayacaktım. ()
5. Keşke derslerime daha çok çalışsaydım. ()
6. Arkadaşımla konuşsaydım, o otele gitmezdim. ()

YAZMA

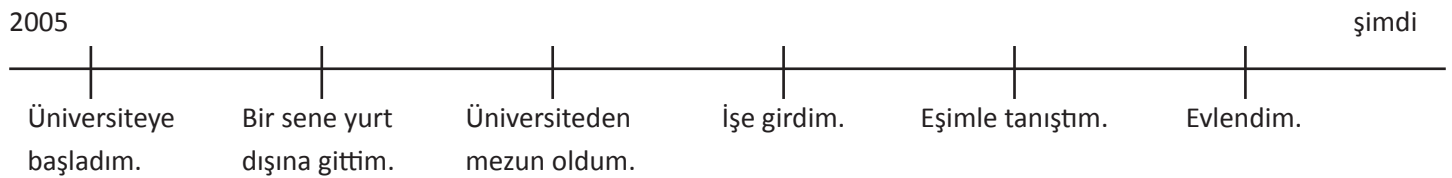
7 Hayatınızda hiç herhangi bir şeyden dolayı pişman oldunuz mu? Aşağıdaki kişi ve durumları düşünelim. Yazalım.

- Kim ile ilgili?
 - bir arkadaş
 - iş arkadaşı
 - yabancı bir insan
 - öğretmen
- Olay neydi?
 - bir şey satın alma
 - eğitim
 - aile veya arkadaşlık ilişkileri
 - iş
- Ne yaptınız veya ne yapmadınız?
- Neden pişman oldunuz?
- Ne yapmanız lazımdı?

KONUŞMA

8 Bir zaman çizelgesi hazırlayalım ve hayatımızdaki önemli olayları ve kararları bu çizelgeye yazıp anlatalım.

9 Arkadaşımızın çizelgesine bakalım ve sorular soralım.

Örnek:

Eğer üniversiteye gitmeseydin, ne yapardın?

ÜNİTE 5

HAYALLERİMİZ

C. EĞER

gelirsen, gideceksek, okumuşsan,
çalıştıysan, arıyorsa

-Ankara'ya gelirsen, beni ara.
-Yarın toplantıya gideceksek, hazırlık yapalım.
-O kitabı okumuşsa, bana anlatsın.
-Ders çalıştıysanız, sınavı geçerseniz.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Şanslı mısınız, şanssız mısınız? Sizce şans ve şanssızlık nedir? Aşağıdaki boşluklara üçer madde yazalım.

Şans

Şanssızlık

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2 Aşağıdaki cümlelerden hangileri sizin için uygun? İşaretleyelim. Tartışalım.

1. Hangi kitabı okumak istesem, o kitabı bulamam.
2. Hangi kuyruğa girsem, o kuyruk yavaş ilerler.
3. Ne zaman geç kalsam, büyük bir fırsatı kaçıırım.
4. Ne zaman erken gitsem, sıkıntıdan patlarım.
5. Trafikte hangi şeritte gitsem, o şeritte trafik sıkışır.
6. Hangi yöne gidiyorsam, karşı yönde trafik boştur.
7. Hangi ünlüye hayransam, tanıştığımdaya pişman olurum.
8. Evde filmin en heyecanlı yerinde elektrik gider.
9. Sağ elim doluyken kapının anahtarı sağ cebimde olur.
10. Telefonumu bir saat kapatsam, o bir saat içinde kesin önemli biri arar.
11. Bütün davetler hep aynı güne denk gelir.
12. Sinemada önümdeki koltuğa mutlaka iri yarı bir adam oturur.
13. Ne zaman bir yere gitsem, oradaki dostlar başka yerde olur.
14. Sabah erken işim varsa, uyku tutmaz.
15. Ertesi gün tatilse, hemen uykum gelir.
16. Benzin bitmek üzereyken akaryakıt istasyonları bir türlü karşıma çıkmaz.

OKUMA

MURPHY KANUNLARI

Hepimiz hayatımızda mutlaka talihsiz olaylar yaşıyoruzdur; hatta öyle ki bu olaylar ardı ardına geldiğinde sizi çıldırtmaya başlayabilir. Amerikalı mühendis Edward A. Murphy de kendi talihsizliklerinden yola çıkarak talihsizlik kanunlarını oluşturdu. Birkaç ay içinde Murphy'nin kanunları insanlar arasında yayıldı ve 1958'de de Webster'in sözlüğüne girdi. Zaman içinde pek çok kişi, benzer terslikleri Murphy kanunu adı altında listeye ekledi, kurallar anonim bir hâl aldı. Murphy, kanunlarını karamsarlık üzerine kurmuştur ve gerçekten de yanlış bir cümlesi yoktur. Ben çok denedim yanlışını bulmayı ama yok sanırım.

İşte bunlardan bazıları:

1. Başarı, daima yalnızken gelir; başarısızlık herkesin içinde.
2. Eğer birşey yapmaya kalkışırsanız, mutlaka daha önce başka bir şey yapmanız gerekir.
3. Bir şeylerin ters gitme olasılığı varsa, ters gidecektir.
4. Bir şeyle fazla oynarsanız, onu bozarsınız.
5. Her şey iyi gidiyorsa, mutlaka bir aksilik vardır.
6. Düşen bir nesneyi tutmaya çalışmayın. Bırakın düşsün, daha az zarar görecektir.
7. İnsanların hayalleri, hayallerde kalır.
8. Bir işi ne kadar önceden planlarsanız, ters gitme olasılığı o kadar artar.
9. Bozuk bir alet, tamire geldiğinde çalışır.
10. Diş ağrısı, gece ve tatil gününde başlar.
11. Sigara dumanı, içmeyene doğru ilerler.
12. Yemeğe oturduğunuz zaman, izlediğiniz TV programı reklama girer.
13. Çok hızlı yükseliyorsanız, bir yerde bir şeyler yanlış demektir.
14. Kendi fikrinizi önemli birinin fikri imiş gibi sunarsanız, kabul edilme şansı daha fazladır!
15. Âşık olduğun kişi hep başkasına âşıktır. Zaten sen de hiçbir zaman, sana âşık olan kişiye âşık olmazsın.
16. Ne zaman arabayı yıkasan, yağmur yağar; yağmur yağacağı için arabayı yıkamadığında yağmur yağmaz.
17. Uyuyan bir bebek, anne-babası uykuya dalınca uyanır.
18. Siz sınavlara istediğiniz kadar çalışın, sonunda her zaman, çalışmadığınız bir yerden soru çıkacaktır!

3 Aşağıdaki konulara bakalım. Murphy'nin hangi kanunları aşağıdaki konularla ilgilidir? Eşleştirelim.

- a. İş hayatı
- b. Sağlık
- c. Eğitim
- ç. Ev hayatı
- d. İnsan ilişkileri

YA SİZ?

Kendi hayatımızı düşünelim. Murphy'nin kanunlarına uygun bir yasa ekleyelim.

DİL BİLGİSİ

Dilek-Şart Kipinin Birleşik Kullanımları (Conditionals)

Şart Kipi, işin yapılmasının bir koşula bağlı olduğunu anlatmak için kullanılır.

If clause is used to Express essentiality for an action to be done.

fiil + (mA) + zaman eki + (y)sA + kişi eki

ad / sıfat + sA + kişi eki

ad / sıfat + değil + se + kişi eki

Örnek:

Eğer işimiz erken biterse sinemaya gideriz.

Biliyorsun Âdem’le aram iyi değil. Eğer onunla buluşacaksan, ben gelmeyeyim.

Yemek pişirmediyse, bu akşam dışarıda yiyelim.

İşinde mutsuzsan, neden oradan ayrılmıyorsun?

Dışarıda yağmur yağıyorsa, şemsiyeni almayı unutma.

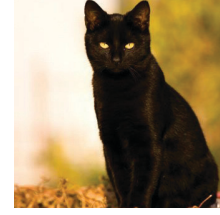
4 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. İşlerinizi bitir..... yemeğe çıkabiliriz.
2. Sıkıl..... dışarı çıkıp biraz hava alabiliriz.
3. Dergiyi oku..... alabilir miyim?
4. Senin hemen çıkman lazım..... beni bekleme. Benim işim bitmedi.
5. Bakırköy’e git..... sizi arabayla bırakabilirim.
6. Babam sınıfı geç..... bana bisiklet alacak.
7. Hava soğuk..... kalın bir şeyler giyin.
8. Zeynep okula gel..... bana haber ver.
9. Spor yap..... kendini daha sağlıklı hissedersin.
10. Yemek fazla tuzlu..... içine biraz su ekle.

5 Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. Eğer Türkçeyi iyi konuşursam,
2. Eğer hastaysan,
3. Eğer sağlıklı beslenirseniz,
4. Eğer bu sınavdan iyi bir not alırsam,
5. Eğer zamanında gelmezse,
6. Eğer hala işteyse,
7. Eğer yorgunsanız,
8. Eğer hava yağmurlu olmazsa,
9. Eğer mutlu değilsen,
10. Eğer yalan söylersen,

DİNLEME

BATIL İNANÇLAR

6 Batıl inançlarınız var mı?

7 Aşağıda çeşitli ülkelere göre iyi veya kötü şans getiren bazı nesneler var. Sizin ülkenizde bunlar şans mı yoksa şanssızlık mı getirir? Tartışalım.

kara kedi at nalı dört yapraklı yonca merdiven ayna fil dişi tahta

8 Metni dinleyelim. Aşağıdaki batıl inançlardaki nesnelerin hangisi olumlu veya olumsuzdur? İşaretleyelim.

	İyi	Kötü		İyi	Kötü
1. Kedi	()	()	6. Para	()	()
2. Karga	()	()	7. Göz	()	()
3. 4 Sayısı	()	()	8. Makas	()	()
4. Arı	()	()	9. Yonca	()	()
5. Çekirge	()	()	10. Tırnak	()	()

YAZMA

9 Hayalî bir ülke kuralım ve o ülkeye bir başkan seçelim. Aşağıdaki konu ve cümleleri kullanarak seçim konuşması yazalım ve arkadaşlarımıza okuyalım. Ardından seçim yapalım. Kim arkadaşlarını ikna edecek? Bulalım.

- Parti adınız
- Sloganınız
- Vaatleriniz (eğitim, sağlık, ekonomi, iş, vergiler vb.)

Örnek:

Eğer beni seçerseniz, ...

Başkan olursam, ...

Seçimde başarılı olursam, ...

KONUŞMA

10 Aşağıdakileri ne zaman yaparsınız? Örnekteki gibi cevaplayıp tartışalım.

- Hediye alırım.
- Tatile giderim.
- Polise giderim.
- Şikâyet ederim.
- Evlenirim.
- Çiçek alırım.
- Ders çalışırım.
- Alışverişe çıkarım.
- Geç kalkerim.
- Yemek yaparım.

Örnek:

Eğer arkadaşımı üzdüysem, ona çiçek alırım.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

UĞURLU VE UĞURSUZ SAYILAR

“40” eski doğu ülkelerinde, Hindistan’da ve Türklerde büyük önem taşır. Bu sayının önemi sonradan İslam inançları içerisine girmiştir. 40 sayısı Kuran’da da geçer. Bunların biri de insanın 40 yaşında olgunlaşması ile ilgilidir. Hz. Muhammed’e 40 yaşında peygamberlik verilmesi, kadınlarda hamileliğin 40 hafta sürmesi de bu sayının kutsallığını arttırmıştır.

Hristiyanlıkta 13 sayısının uğrusuzluğu ile ilgili birçok teori vardır. Bunlardan birine göre İsa’nın son yemeği olarak bilinen ve Roma tarafından tutuklanmadan önce havarileri ile son kez bir araya geldiği yemekte masada 13 kişi vardır. (12 havari ve İsa) Masadaki 13. kişi olan Yahuda onu ele verir. Bu inanç ,Hristiyan dünyasında öylesine güçlüdür ki bazı kimseler 12 kişiyle birlikte aynı masaya oturamaz birçok otelin 13 numaralı odası ve 13. katı yoktur.

Japonyada “shi” kelimesi hem 4 hem de ölüm demektir. Bu nedenle Japonlar 4 rakamını sevmez. Hastanelerinde veya otellerinde 4. kat yoktur. Ölü doğumla aynı seslerdeki 43 sayısı ise Japonya’da doğumhanelerdeki hiçbir odaya verilmez.

Sizin ülkenizde herhangi bir sayının uğuruna inanıyorlar mı? Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

DİLE BENDEN NE DİLERSEN

Temel gemiyle okyanusu geçiyormuş. Bir fırtına çıkmış, gemi batmış. Temel, bir İngiliz, bir de Fransız bir tahta parçasına tutunmuşlar, yüze yüze küçücük bir adaya çıkmışlar. Günler geçmiş. Ot yiyerek günlerini geçiriyorlarmış. Bir gün dalgalar kıyıya ağzı sıkı sıkıya kapalı bir şişe getirmiş. Hemen şişeyi açmışlar. Bir cin çıkmış şişeden:

- Sahipler! Dileyin benden ne dilerseniz, demiş.

İngiliz:

- Beni hemen evime götür, demiş. Cin parmaklarını şıklatmış, İngiliz bir anda evine gitmiş. Fransız:

- Ben de evime gitmek istiyorum, demiş. Bir anda Fransız da evine gitmiş. Cin, Temel’e dönmüş:

- Sahip, dile benden ne dilersen, demiş. Temel etrafına bakmış:

- Ben burada yalnız kaldım. Yalnızlığı hiç sevmem. O İngiliz ve Fransız arkadaşımı geri istiyorum. Onları buraya getir, demiş.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki boşlukları dilek-şart kipi (-sa) ve dilek kipinin hikâyesi (-sAydı) ile cümleler kurarak dolduralım.

1. Eğer, evde otururuz.
2. Eğer, hemen al.
3. Eğer, daha kolay iş bulursun.
4. Eğer, üzülürüm
5. Eğer, balık yemeyeceğim, et yiyeceğim.
6. Keşke, kaybolmazdık.
7., işini kaybetmezdi.
8., seni havaalanına bırakırdık.
9. Bu soğuk havaları hiç sevmiyorum. Keşke
10. Bütün zamanım trafikte geçiyor. Keşke

2. Aşağıdaki boşlukları dilek-kipi (-sa) ve dilek kipinin hikâyesi (-sAydı) ile dolduralım.

1. Keşke şu ödevler ol.....
2. Başım çok ağrıyor. Yanında ağrı kesici var..... bir tane verir misin?
3. Eğer geç kal..... bana haber ver.
4. Onu sev..... neden onunla görüşüyorsun?
5. Akşama misafirlerimiz gel..... hazırlık yapmalıyım.
6. Keşke ailem de burada yaşa.....
7. Adresi bil..... şu terziye soralım.
8. O evi al..... çabuk karar verin, ev sahibi sizden haber bekliyor.
9. Eğer sis var..... uçağımız gecikir.
10. Ali'yi gör..... akşamki partiye geç kalmamasını söyle.
11. Bu evde yaşa..... faturaları beraber ödemeliyiz.
12. Keşke otobüs erken gel..... . Geç kaldık .
13. Müziğe bu kadar meraklı..... konservatuara gitsin.
14. Dil sınavını geç..... doktora başvuracağım.
15. İstanbul'a gelip de bende kal..... sana küserim.
16. Bir daha bana yalan söyle..... seninle konuşmayacağım.
17. Keşke ben de senin gibi sakin ol.....
18. Bu sınavı kazan....., diğer sınava girmene gerek yok.
19. Fiyatı uygun..... o evi alacağım.
20. Elinde fazla bilet var..... bana da bir tane verir misin?

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz.
1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Düşüncelerimi, planlarımı veya olayları kısaca ifade edebilirim.	1	2	3	4	5
2. Hayallerimi, pişmanlıklarımı anlatabilirim.	1	2	3	4	5
3. İlgi alanıma giren konularda kişisel görüşümü içeren sade, basit metin yazabilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

anonim
çekirge
detoks
inanç
karamsarlık
kasaba
kutsal
martı
meteliksiz
piyango
slogan
şerit
talihsiz
tebessüm
tekne
teori
tesadüf
toksin
tura
yonca

FİİLLER

arınmak
çıldirtmak
hâlsiz kalmak
hayal kurmak
olgunlaşmak
öfkelenmek

KALIP İFADELER

batıl inanç
can atmak
gözden çıkarmak
iç hesaplaşma
içini çekmek
konsantre olmak
tadını çıkarmak
vicdan meselesi

ÜNİTE 6

BECERİLER

- Bildiğim konularda bilgi alışverişinde bulunma
- Çevreyi betimleyebilme

DİL BİLGİSİ

- İşteş çatılı fiiller
- Zarf-fiiller (-Dıkça, -DığInda, -Dığl sürece)
- Zarf-fiiller (-DığIndan beri, -(y)All, -Dl -(y)All)

KELİMELER

- Arkadaşlık
- Aile
- Komşuluk

İNSANLAR KONUŞA KONUŞA

ÜNİTE 6

İNSANLAR KONUŞA KONUŞA

A. ARKADAŞLIK

görüşmek, tanışmak, selamlaşmak,
mektuplaşmak, kucaklaşmak,
uçuşmak

-Kuşlar uçuşuyor.
-Arkadaşım ile Ortaköy’de karşılaştık.
-Hollanda’daki arkadaşım ile mektuplaşıyoruz.
-Biz komşularımızla her sabah selamlaşıyoruz.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki deyimleri anlamlarıyla eşleştirelim.

- İyi gün dostu olmak () Aralarından su sızmamak () Araları limoni olmak ()
Aralarına kara kedi girmek () Arası açılmak (bozulmak) () Aralarındaki buzları eritmek ()
Can ciğer olmak () Dostluk etmek () Dostlar alışverişte görsün (diye) () Kafa dengi ()

1. İki kişinin birbiriyle çok yakın arkadaş olması.
2. İki arkadaşın birbirlerine karşı kırgınlığını, küslüğünü ortadan kaldırması.
3. İki dostun birbirine güvenmesi, iki dostun arasına soğukluk girmesi.
4. İki kişinin birbiriyle çok yakın arkadaş olması.
5. “Gösteriş olsun, iş görüyor densin (diye).” anlamında kullanılan bir söz.
6. Sadece iyi günlerde arkadaşının yanında olması.
7. İki arkadaş arasında kırgınlık oluşması.
8. İki kişinin arkadaşlıklarının sarsılması, birbirine darılması.
9. İki kişinin birbiriyle yakınlık kurması, dost gibi candan davranması.
10. Davranışları, anlayışları, dünya görüşleri birbirine uymuş kimselerden her biri.

2 Aşağıdaki cümleleri yukarıdaki deyimlerle tamamlayalım.

1. Mehmet ile Sinan birbirleriyle konuşmuyorlar,
2. Ayşe ile Nilgün birbirlerinin yanından ayrılmıyorlar,
3. Ali sınıfa yeni geldi ama kısa zamanda herkesle
4. Murat ile Mert geçen haftaki doğum günü partisinde nihayet Şimdi araları çok iyi.
5. Pazardan bir şey almayı düşünmüyorum. Maksat
6. Hasan ile Mehmet tam Çok iyi anlaşıyorlar.
7. Meral ile Aslı’nın galiba. Birbirlerine selam vermiyorlar.
8. Ada vapurunda yanımdaki kadınla epeyce Zamanın nasıl geçtiğini anlamadım.
9. Murat Bir sıkıntın olduğunda yüzüne bile bakmaz.
10. Soner ile Ayla’nın galiba. Geçen akşamki yemeğe katılmadılar.

OKUMA

3 Aşağıdaki kelime ve kelime gruplarını uygun boşluklara yerleştirelim.

ismarlatma olayına	paylaşma	doyurucu	sınav dönemlerinde
ev arkadaşı	temel gıda maddeleri	tartışma konusu	

ÖĞRENCİ EVİ

Üniversiteyi kazandıktan sonra bazı öğrenciler yurttan, bazı öğrenciler kiralık evlerde kalırlar ve ailelerinden uzakta yaşarlar. Ben de o çocuklardan biriyim.

Daha sonra evin kirası, telefon, elektrik, internet, apartman aidatı gibi masraflar ailelerimize fazla gelir. Bundan sonra iş başa düşer ve biz aramaya başlarız. Sonuçta okul veya sınıf arkadaşlarından birilerini buluruz. Evimizi, dostluğu, sevgimizi onlarla paylarız. Arkadaşlar arasında çok önemlidir. Her şeyi paylarız.

Evdeki işler sırayla olur, o gün sırası gelen kişiyi köle olarak kullanırız, ona bütün işleri yaptırırız. Temizlik, yemek, bulaşık... Yemek esnasında onu en az on kere mutfaka gönderebiliriz. O günkü köle, yemek yaparken mutfakta bir veya birkaç tane eksiklik ortaya çıkarsa hemen markete gidip eksikleri tamamlar, zamanla yarışarak yemeği pişirir, bizler de yemeğin pişmesini bekleriz. O gün elimizi soğuk sudan sıcak suya sokmayız.

Her gece kesinlikle saçma sapan bir açılır. “Düşünmüyorum, o hâlde yok muyum yani? Dünya döndüğü için mi güzel?” gibi.

Ayın ilk haftası “Para var, huzur var.” demektir; pizza yenir. İkinci haftası çeşitli soslarla süslenmiş makarnalar, üçüncü haftası evdeki peynirlerle tostlar yapılır. Son haftasında ise yumurta ile her türlü yiyecek pişirilir. Zaten evdekilerin yumurta ve patatestir. Bu ikisinin birleşiminden en az on çeşit yemek yapabiliriz. Bunlar öğrenci evlerinin vazgeçilmez yemeğidir. Yanında ekmekle tüketilirse daha olur. Paranın bitmesine yakın yapılan ucuz yemeklerdir. Para bittikten sonra ise sadece yumurta yenir. Bu, bize krediyi veya bursu ya da evden gelen harçlığı çabuk bitirmemek gerektiğini öğretir. Bu yemek, biz öğrencilerin en güzel akşam yemeğidir. Çünkü öğlen yemeklerini daima üniversitenin yemekhanesinde yeriz.

Her öğrenci evinde mutlaka bir sakar vardır, ya çayı devirip bardağı kırar ya da yemeği yakar. Mutlaka bir kişi de ev işlerinden kaytarır. Özellikle kesinlikle temiz tabak, çatal, kaşık kalmayınca kadar bulaşıklar yıkanmaz.

Her sabah derse geç kalırız ve öğlen kalkıp okula yemek yemeğe gideriz çünkü okulun yemeği daha ucuzdur.

Sınav dönemlerinde en önemli cümle “Bu gece yatmayacağım, ders çalışacağım. Beni rahatsız etmeyin.”dir. Gece yatmayız ama ders de çalışmayız.

Evin duvarları vize-final tarihleri, ilginç sözler, ev işleri ve yemek yapacakların listesi, harcama listesi gibi yazılı belgelerle süslüdür.

Öğrenci evinin, öğrenci misafirleri de eksik olmaz ve gelen misafire önce “Bir kola al da içelim.” diye başlattığımız parasını bitirinceye kadar devam edilir.

Evdeki öğrencilerin aşk trafiği yoğundur. Bazılarının aşkı platoniktir; bazıları romantik takılır, şiirler ezberler; kimi ise akşam ansızın nişanlı olarak eve dönebilir. Öğrenci evi her zaman sürprizlerle ve güzel anılarla doludur.

4 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Öğrenciler bir süre sonra niçin ev arkadaşı arıyorlar?
2. Onlar, arkadaşlarına niçin “köle” adını veriyorlar?
3. O günkü kölenin vazifeleri nelerdir?
4. Öğrenciler harçlıklarını idareli kullanmayı nasıl öğreniyorlar?

5 Aşağıdaki kelime ve kelime gruplarının anlamlarını bulalım.

1. saçma sapan:
2. sakar:
3. iş başa düşmek:
4. platonik:
5. eksik olmak:
6. takılmak:
7. kaytarmak:

YA SİZ?

Siz de öğrenci evlerinde veya yurtlarda bu tür olaylarla karşılaşılıyor musunuz?

DİL BİLGİSİ

İşteş Çatılı Fiiller (Reciprocal verbs)

fiil + (I)ş + zaman eki + kişi eki

isim + I(A)ş + zaman eki + kişi eki

Fiil, karşılıklı olarak veya birlikte, birden çok özne tarafından yapılıyorsa işteş eylem kullanılır.

If the action is done by more than one subject either in cooperation or in opposition or mutually, a reciprocal verb is used.

İsimlere “-I(A)ş” eki getirilerek işteş fiiller türetilir.

Some nouns form their reciprocal structure with the suffix “-I(A)ş”

Örnek: şaka → şakalaşmak dert → dertleşmek söz → sözleşmek pay → paylaşmak

Örnek:

Mehmet Bey ile Yusuf Bey selamlaştılar.

Ömer arkadaşıyla vedalaştı.

İki eski arkadaş kucaklaştı.

Yıllarca mektuplaştılar.

Çocuklar bahçede koşuşuyordu.

Kuşlar uçuşuyor.

Yolcular durakta bekliyorlar.

Yağmurda herkes bir tarafa kaçıştı.

6 Aşağıdaki boşlukları örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Bayramlarda herkes birbiriyle bayram....., toka.....
2. İki arkadaş önce bağır....., sonra döv.....
3. Sinan’ın dün yaptığı komik hareketlere herkes gül.....
4. Bir hafta önce randevu....., doktorumla yarın gör.....
5. Naci’yle söz..... . Yarın Galata Kulesi’nin önünde bul.....

7 Aşağıdaki boşluklara uygun kelimeleri yerleştiririm.

kaçışılar	uçuşurlar	uçuşur	tanışılar	birbirlerine
dertleşirler	ötüşürler	koşuşurlar	dövüşürler	buluşup

İlkbaharda hava sıcaklığı artmaya başlayınca ağaçlar çiçek açar. Her taraf yemyeşil olur. Ağaçların yemyeşil yaprakları arasında kuşlar cıvı cıvı, etrafta neşe içinde

Baharda çok yağmur yağar. Biz buna “bahar yağmurları” deriz. Baharda hava güneşliken aniden yağmur yağar, insanların bazıları saklanacak yer ararlar, saçak altlarına, bazıları ise ılık bahar yağmurunun tadını çıkararak yürümeye devam eder.

Herkes havanın ısınmasıyla birlikte sokaklara, parklara çıkar. Mahalleli sokakta selam verir. Özellikle yaşlılar baharın gelmesiyle birlikte parklara daha sık çıkarlar. Yeni insanlarla Eski dostlarıyla oturup sohbet ederler, Hiç kimse evde oturmak istemez, gezip dolaşmak ister.

Bahar gelince çocukları eve sokmak zor olur. Okuldan geldikten sonra bir şeyler atıştırıp hemen sokağa çıkarlar. Sokaklarda saklambaç, futbol oynarlar. Oyun sırasında ve birbirlerine küserler, sonra barışırlar ve oyunlarına devam ederler.

Çocuklar parklarda veya yemyeşil kırlarda oynarlar. Kırlarda renk renk çiçeklerin arasında rengârenk kelebekler Çocuklar da kelebekleri yakalayabilmek için arkalarından

Gençler de baharda kendilerini dışarı atarlar. Arkadaşlarıyla parklara veya pikniğe giderler.

DİNLEME

TÜRKİYE’DEKİ ARKADAŞLARIM

8 Metni dinleyelim. Aşağıdaki boşlukları metne göre dolduralım.

- Türkiye’ye gitmeye karar verdik.
a. ben ve annem b. ben ve ailem c. ağabeyim ve ben ç. arkadaşım ve ben
- Antalya’da da yurttan yaşadım.
a. çok sıkıntılı b. çok stresli c. çok güzel günler ç. bazı problemler
- Martta İstanbul’a gittik.
a. kursa b. çalışmaya c. okumaya ç. seminere
- Aslında ben daha önce gittim.
a. İstanbul’a b. Antalya’ya c. Türkiye’ye ç. Ankara’ya
- İstanbul’da hallederek kız öğrenci yurduna yerleştik.
a. vize sorunları b. bürokratik sorunları c. kişisel sorunları ç. ekonomik sorunları
- Türkiye’de biraz farklıydı hatta zordu.
a. eğitim sistemi b. öğretim sistemi c. çalışma sistemi ç. okuma sistemi
- Bir de Türkiye’de bir dönem boyunca sınav oluyor.
a. 3 b. 1 c. 2 ç. 4
- Sınıf arkadaşlarımızla piknik yapmaya gittik.
a. Belgrat Ormanları’na b. Ortaköy’e c. Anadolu Hisarı’na ç. Adalar’a
- Odamda benimle beraber kalıyordu.
a. 7 Türk kız b. 9 Türk kız c. 5 Türk kız ç. 8 Türk kız
- Bütün eğitim
a. Türkçeydi b. İngilizceydi c. Rusçaydı ç. Almancaydı

YAZMA

9 En yakın arkadaşımızı ve onunla ilişkimizi anlatalım.

KONUŞMA

10 Günümüzde arkadaşlık hangi yollarla kuruluyor?

ÜNİTE 6

İNSANLAR KONUŞA KONUŞA B. AİLE İLİŞKİLERİ

gittikçe, tanıştığımızda,
gördüğümde, oldukça
uçuşmak

-Onunla bir aile toplantısında tanıştığımızda henüz 18 yaşındaydık.
-İstanbul'a gittikçe dedemi mutlaka ziyaret ederim.
-Sen yanımda oldukça hiçbir şeyden korkmam.
-Burada havalar oldukça güzel.
-Onu gördüğümde selamını söylerim.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki akrabalık isimlerini erkek ve kadın oluşuna göre ayıralım.

dede	büyükbaba	dayı	amca	koca	elti
bacanak	enişte	kayınbaba	anne	nine	abla
hala	anneanne	büyükanne	teyze	kayınbirader	baldız
babaanne	kaynana	yenge	ağabey	baba	kayınvalide

2 Aşağıdaki durumları ne zaman yaşayabilirsiniz? Kendimize göre eşleştirelim.

a. Eğer ailenizle yaşıyorsanız

b. Eğer ev arkadaşınız ile yaşıyorsanız

c. Eğer yalnız yaşıyorsanız

1. İstedığınızı yapabilirsiniz.	()	8. Bu size pahalıya mal olacaktır.	()
2. Para biriktirebilirsiniz.	()	9. Özel hayatınız yoktur.	()
3. Kirayı paylaşabilirsiniz.	()	10. Aileniz ne yapmanız gerektiğini söyler.	()
4. Biraz gürültülü olabilir.	()	11. Kendinizi yalnız hissedebilirsiniz.	()
5. Kendinizi yalnız hissetmezsiniz.	()	12. Anlaşamayabilirsiniz.	()
6. İstedığınız kadar dağınık olabilirsiniz.	()	13. Yemek ve temizlik işlerini paylaşmak zorundasınız.	()
7. İstedığınız kadar gürültü yapabilirsiniz.	()	14. Ev işlerini kendiniz yapmak zorundasınız.	()

OKUMA

TÜRK AİLE YAPISI

Türk toplumunda aile, kutsal bir kurumdur ve toplumun gelenek, görenek, dil, din ve diğer özelliklerini yansıtır. Aile, toplumun en küçük temel birimi, yapı taşıdır. Anayasamızın 41. maddesinde "Aile toplumun temelidir." sözüyle de ailenin önemi vurgulanmıştır.

Aile dendiği zaman aklımıza anne ve baba ile onların çocukları gelir. Sosyal bilimciler aileyi "çekirdek aile" ve "geniş aile" olmak üzere iki bölüme ayırmaktadır. Ana, baba ve evlenmemiş çocuklardan oluşan aileye "çekirdek aile" diyoruz. Ülkemizde yeni evli çiftler, genellikle baba evinden ayrılarak yeni bir evde yaşamaya başlarlar. Özellikle kentlerde geniş aileler, yerini giderek küçük ailelere bırakmıştır. Ülkemizde şu anda hem geniş aile hem de çekirdek aile tipi görülmektedir.

Geniş aileler kırsal kesimde, çekirdek aileler ise kentlerde yaygındır. Oysa bundan yüz, iki yüz yıl önce ülkemizin köylerinde, kasabalarında, kentlerinde, kısacası her yerinde yeni evliler, damadın ya da gelinin ailesinin yanında otururlardı. Anne, baba, kızlar, damatlar, oğullar, gelinler ve torunlar aynı çatı altında yaşıyordu. Böyle ailelere "geniş aile" diyoruz. Geniş aile

3 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. “Aile, toplumun yapı taşıdır.” sözünden ne anlıyorsunuz? Açıklayalım.
2. Sosyal bilimcilere göre Türk toplumunda kaç çeşit aile vardır? Sizin ülkenizde aile yapısı nasıl?
3. Türk Medeni Kanunu’na göre kimler evlenemez?
4. Türkçede aile kelimesinin kaç çeşit anlamı vardır? Bu anlamları açıklayalım.
5. Sizin ülkenizde kırsal kesimdeki aile yapısı ile şehirdeki aile yapısı arasında fark var mı? Bunlar nelerdir?

4 Aşağıdaki kelime ve kelime gruplarını açıklayalım.

aynı çatı altında yaşamak:
 gelenek:
 görenek:
 medeni kanun:
 kırsal kesim:
 soy:
 hüküm:
 sülale:

YA SİZ?

Yalnız mı, ailenizle mi yoksa ev arkadaşınızla mı yaşıyorsunuz? Aşağıdaki kelimeleri kullanarak iyi ve kötü yönlerini anlatalım.

- yalnızlık
- hayvan beslemek
- özel hayat
- kira ve giderler
- ev arkadaşı

tipi, tarıma dayalı kırsal bölgelerde hâlâ devam etmektedir. Çünkü bu tip ailede, bütün bireyler birlikte çalışıp birlikte üretirler.

Ülkemizde evlilik müessesesini Türk Medeni Kanunu düzenler. Bu kanuna göre evlenmek için kız çocuklarının en az 15, erkek çocuklarının ise en az 17 yaşında olmaları gerekir. 18 yaşın altındaki evlilikler anne ve babanın izniyle olmaktadır. Türk Medeni Kanunu’nun bir diğer maddesine göre, yakın akrabalar ve akıl hastaları evlenemez.

Türkçede “aile” sözcüğünün değişik anlamları da vardır:

Aile sözcüğünü, akrabaları ve bir soyu tanımlamak için kullanırız. “Mehmet Beyler iyi bir ailedir.” sözünden Mehmet Bey’in ailesine bağlı, iyi bir baba ve eş olduğunu anlarız.

“Benim ailem Edirne’den gelmiş.” sözünde o kişinin annesiyle babasının, hatta dedelerinin Edirne’de doğduğunu, yaşadığını anlarız.

“Bu bir aile toplantısıdır.” dediğimizde ise o toplantıda yalnızca akrabaların bulunacağını anlarız. Akrabalar; amcalar, dayılar, teyzeler, halalar, yeğenler ve evlilik bağıyla aileye katılmış kişilerdir. Türk toplumunda aile, her şey demektir.

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller

fiil + DİKÇA

fiil + DİĞİNDİ

Bu ekler, süreklilik gösteren zarf-fiil eklerindendir. Bu zarf fiiller yakın anlamdadır. Temel cümledeki fiilin, yan cümlecikteki fiile bağlı olarak sürdüğünü veya yinelendiğini anlatır.

These gerunds have close meaning. And they show that the verb in main clause is continuous or repeated according to the one in subordinate clause.

Örnek:

Arkadaşım telefon ettiğinde ben ev telefonuyla konuşuyordum.

Sokağa çıktığımda yağmur yağıyordu.

Dün hava oldukça soğuktu.

Türk arkadaşlarımla konuştukça Türkçem ilerliyor.

1. NOT: "Gittikçe" sözcüğü bazen "zaman geçtikçe" anlamında da kullanılır. Bazen "gittikçe" yerine "git gide" ya da "giderek" sözcükleri de kullanılabilir. "Gittikçe" are sometimes used as expression meaning "as the time passes". Sometimes, "git gide" or "giderek" is used in place of "gittikçe".

Örnek:

Komşum gittikçe zengin oluyor.

Zaman gittikçe ilerliyor, hava kararıyor.

2. NOT: "Oldukça" sözcüğü bazen "bir hayli, epeyce" anlamında da kullanılabilir..

"Oldukça" are sometimes used as expression meaning "rather/ quite/ quite a lot or pretty".

Örnek:

Bugün arkadaşlarla oldukça iyi vakit geçirdik.

Onun kocası oldukça zengin bir adam.

5 Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi dolduralım.

1. Fiyatlar art..... alım gücü azalıyor.
2. Sezon sonunda fiyatlar git..... düşüyor ve her şey çok ucuzluyor.
3. Bahar gel..... bütün ağaçlar yeşeriyor.
4. Oğluma bak..... eşimi hatırlıyorum, git..... ona çok benziyor.
5. Geçmişini hatırla..... Nihal'e daha çok sinirleniyorum.
6. Her alışverişe çık..... bu pastaneye uğruyorum.
7. Onu tanı..... daha çok beğeniyorum.
8. Bu gün hava ol..... sıcaktı.
9. Evdeki eksikler aklıma gel..... alışveriş için not alıyorum.
10. Bursa'ya gel..... İskender kebab yemeden dönmem.

6 Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. Karnımız acıktıkça
2. Türkçe pratik yaptıkça
3. Aklıma geldikçe
4. Yurtdışına çıktığımda
5. Konuşmaya başladığında

7 Aşağıdaki cümleleri “-Dıkça” zarf-fil ekini kullanarak tekrar yazalım.

1. Volkan, Sivas’a her gelişinde bana uğrar.
.....
2. Gece yarısından sonra telefonun her çalışında kalbim yerinden fırlayacakmış gibi atıyor.
.....
3. Her alışverişe çıktığımda bu pastaneye uğruyorum.
.....
4. Onunla her konuştuğumda ona daha çok hayran oluyorum.
.....
5. Yeğenim her geçen gün büyüyor, her geçen gün güzelleşiyor.
.....
6. Yargıç sanığa sorular sordu. Sanığın her cevabından yalan söylediğini anladı.
.....
7. Motosikletin hızı git gide artıyordu.
.....
8. Çocuk her ağladığında annesi daha çok sinirleniyordu.
.....
9. Bursa’ya her gidişimde geçmişe ait hatıralar gözümde canlanır.
.....
10. Sultanahmet Meydanı’nı her gezişimde Bizans ve Osmanlı dönemine ait yeni şeyler keşfediyorum.
.....

8 Aşağıdaki cümleleri “-Dıkça” zarf-fili ekini kullanarak birleştirelim.

1. Kapı çalıyor. Yüreğim hop ediyor.
.....
2. İnsanlar kitap okuyor ve dünyaya bakış açıları değişiyor.
.....
3. Fırsat bulduğum zaman şehir dışına kaçmaya çalışıyorum.
.....
4. Yağmur yağdığında her taraf yemyeşil oluyor.
.....
5. Teknoloji ilerledi. Bununla birlikte uzay çalışmaları yoğunlaştı.
.....
6. Kitabı elime aldığım zaman aklıma onun sözleri geliyor.
.....
7. İ. Ü. Dil Merkezindeki arkadaşlarımı yakından tanıyorum. Onları daha çok seviyorum.
.....

fiil + -DİĞİ sürece

Bu zarf-fiil de süreklilik gösterir. Temel cümledeki fiilin, yan cümlecikteki fiil ile aynı zamanda ve aynı süre içinde gerçekleştiğini veya gerçekleşeceğini bildirir.

This verbal adverb also indicates continuity. It functions to show that both acts in the dependent and independent clauses are realized at the same time and in the same time period.

Örnek:

İlaçlarını içmediğin sürece iyileşemezsin.

Böyle çalıştığın sürece fakülteyi 7 yılda bitiremezsin.

İkinci bir dil öğrenmediğin sürece kolay kolay iş bulamazsın.

9 Aşağıdaki cümleleri tamamlayalım.

1. Yağmur dinmediği sürece
2. Benden özür dilemediği sürece
3. Çalışmadığın sürece
4. Yetkililer çevre kirliliği ile ilgili önlemler almadığı sürece
5. Yalan söylediğin sürece

10 Aşağıdaki kelime ve kelime gruplarını uygun boşluklara yerleştirelim.

bağlandığı sürece	paylaşamaysaydın	zengin olduğun sürece	sağlıklı olduğun sürece
paylaşırsan	üstünkörü dostluktan	paylaştığın sürece	bulabildiğin sürece

DOSTLUK

İnsanların birbirlerine sevgi ve bağlılık duygularıyla arkadaşlıkları dostluğa dönüşür. Karşısında kendinle konuşuyormuş gibi her şeyi söyleyebildiğin bir dost senden mutlu birisi olabilir mi? İyi günlerinde dostlarınla sevinçlerini mutluluğun ne faydası olurdu? Kara günlerinde senden daha üzüntülü olacak bir dostun olmasaydı, onlara katlanmak ne güç olurdu. Sonuçta, peşinde koştuğun başka çıkarlar, genellikle bir tek işe yarar: para harcarsın, çalışıp para kazanırsın. Kariyer ise saygınlık, övülme ve gurur getirir.

Dostlukta birçok nimet bir aradadır. Bunun için birçok yerde derler ki: “Sundan fazla, dosta gereksinimimiz var.” Ama burada halk arasındaki değil, pek az kişi arasındaki o gerçek ve mükemmel dostluktan bahsediyorum. Dostluklar, iyi günleri daha çok, felaketleri katlanarak çoğalır.

Doğadan sevgi bağları kaldırılsaydı hiçbir ev, hiçbir şehir ayakta duramazdı. Hangi kuvvetli aile, hangi sağlam devlet vardır ki kin ve nefretle temelinden sarsılsın! Bundan, dostlukta ne büyük nimetler olduğunu anlayabilirsiniz.

DİNLEME

ANNEANNEM VE DEDEM

11 Metni dinleyelim. Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Anneannem ve dedem, torunlarını her zaman görüyorlardı. ()
2. Anneannem ve dedemin, kızları ve damatları sürekli yanındaydılar. ()
3. Kış tatillerinde de anneannem ve kızları mutfağa girip çok güzel yemekler yapıyor. ()
4. Anneannem yazın ailesi için Değirmen Restoran’a rezervasyon yaptırıyordu. ()
5. 18 kişilik aile bir cumartesi akşamı toplandık, süslendik, akrabamızın düğününe gittik. ()
6. Değirmen, Kuşadası ve çevresinde herkesin bildiği bir lokanta. ()
7. Değirmen bahçesinin ortasında bir gölet var. ()
8. Değirmen’de göletteki kuşları seyre diyorsunuz. ()
9. Ekmek sepetinin içinde sıcak bazlama ve sac böreği vardı. ()
10. Bizler ana yemek olarak tandır, külbastı ve vali kebabı yedik. ()

YAZMA

12 Ailemize veya bir yakınımıza mektup yazalım. Mektupta aşağıdaki konulardan bahsedelim.

- Mektubu nereden yazıyorsunuz?
- Şu anki duygularınız?
- En son sizi ne mutlu etti / üzdü?
- Arkadaşlarınız çevreniz hakkında haberler.

KONUŞMA

13 Size göre sağlıklı bir aile ilişkisi nasıl olmalıdır? Aşağıdaki düşüncelerin hangilerine katılıyorsunuz? Tartışalım.

- Pek çok ana baba, konuklarına, çocuklarına gösterdiklerinden daha çok saygı ve ilgi gösterirler.
- Maddi olanaklar “sınırsız” bile olsa bu, bazen insanı sıkabilir.
- Maddi olanaklar “sınırsız” olmalıdır.
- Kuşak çatışması olmaması için çocukların kişiliklerine saygı göstermek gereklidir.
- Aynı çatı altında güvenli ve uyum içinde bir yaşam sürebilmek için, her zaman ailenin kurallarına uymak gerekir.
- Çocuğun zor döneminde ailesinin ona destek olması gerekir.
- Anne ve baba çocuk üzerinde üstünlük kurmalıdır.
- Anne ve baba birbiri üzerinde üstünlük kurmaya çalışmalıdır.

ÜNİTE 6

İNSANLAR KONUŞA KONUŞA C. KOMŞULUK

komşu olduk olalı, mezun
olduğumuzdan beri, gideli

-Onlarla komşu olduk olalı birbirimizi kırmadık.
-Amerika'ya gideli ondan hiç haber alamadık.
-Mezun olduğumuzdan beri her ay toplanıyoruz.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1 Aşağıdaki atasözlerini anlamlarıyla eşleştirelim.

1. Komşu komşunun külüne muhtaçtır.	4. Gülme komşuna, gelir başına.
2. Komşu hakkı, Tanrı hakkı gibidir.	5. Hayırlı komşu, hayırsız akrabadan daha iyidir.
3. Komşunun tavuğu komşuya kaz görünür.	6. Hayır dile komşuna, hayır gele başına.
a. Komşunun komşu üzerindeki hakkı, Tanrı'nın kul üzerindeki hakkı kadar kutsaldır.	()
b. İlgi ve iyiliklerini gördüğümüz komşu ve dostlarımız, hiçbir ilgisini görmediğimiz akrabalarımızdan bize daha yakındır.	()
c. Başka bir kimsenin malı bize olduğundan daha değerli görünür.	()
ç. Birinin yaşadığı kötü bir durum senin de başına gelebilir.	()
d. Sen başkaları için iyi şeyler dile ve yap ki başkaları da senin için iyi şeyler dilesin, yapsın.	()
e. Komşular en küçük şey için bile birbirlerine muhtaçtırlar.	()

OKUMA

KOMŞULUK ÖLÜYOR

Ünlü sinema aktörü William Holden, başını mermer masanın köşesine vurup kan kaybından ölmüş de üç gün kimsenin haberi olmamış. Alman gazeteleri isimsiz, ünsüz bir emeklinin tek başına evinde öldüğünü ve tam üç yıl -evet yanlış değil- üç yıl süresince komşuların bunu fark etmediğini yazdılar.

Arkadaşım Celal Sılay, Şişli'deki odasında tek başına yaşıyordu. Randevusuna gelmeyince merak edip kapısını polis gözetiminde açtırdık ve içeri girdiğimizde şairimizin ölüsüyle karşılaştık.

İnsanların tek başına bırakıldığı bir dünyada yaşıyoruz. Dostluk, komşuluk, ilgi, sevecenlik, vefa, yardım duygusu kalmadı. Kimsenin kimseyi görececek hâli yok.

Almanya'daki işçilerimizin en büyük şikâyeti komşusuzluk. Oysaki onlar köyünde, başı sıkışınca komşusuna başvurmayay, ona dert yanmaya, içini boşaltıp rahatlamaya, komşusunun ona ihtiyacı olunca bir sıcak çorba yapıp duasının almaya alışmış. Burada yok böyle şeyler. Oturduğumuz apartmanda tam on iki daire var. Almanya' da kaldığımız sürece hiçbirini görmedik. Kapıda bazı gölgelerle karşılaşıyoruz, âdet yerini bulsun diye selamlaşıyoruz.

Sadece Almanya'da değil, dünyanın her yerinde dostluk, komşuluk azaldıkça azalıyor. İnsanoğlu, sanayileşme çabası içinde, tüketim furçası içinde, iç dünyasının en değerli unsurlarını yitiriyor, doğayı unutup çevreyi kirlettiği gibi, içini ısıtan insancıl değerleri de kırıp geçiriyor. Bu arada bencilliği aşmanın en yakın aşaması komşuluk müessesesini de miadı geçmiş romantik bir duygu olarak müzelik bir eşya gibi geçmişe bırakıyor.

Oysa geçmiş, komşuluk müessesesini övüyordu. "Komşunun evi yanarsa seninki de sağlam kalmaz." diyen Horace ve "Ev alma, komşu al." diyen Türk atasözü nasıl bambaşka şarkı tutturmuşlardı. Şimdilerde insanlar bu gerçeği inkâr edip kendileri için yaşıyorlar. Yaşadıkları sürece köşeyi dönmekten başka bir şey düşünmüyorlar. Döndükleri köşede belki birçok maddi nimet var. Ama köşesini döndükleri yolun sonuna vardıklarında iç zenginliklerini yitirip zavallı birer posa kaldıklarını anlayacakları gün uzak değildir.

2 Aşağıdaki soruları metne göre cevaplayalım.

1. Neden insanlar çevresindeki ölümlere karşı bu kadar ilgisiz?
2. İnsanlar nelerden yoksun?
3. Almanya'daki işçiler niçin şikâyet ediyorlar? Neden?
4. On iki daireli bir apartmanda sizce neden komşuluk yok?
5. Geçmişte komşuluk müessesesi nasılmış? Açıklayalım.
6. Şimdiki insanlar eninde sonunda neyi anlayacaklar?
7. Sizce insanların komşuluk ilişkilerini inkâr etmesinin sebebi ne?
8. Siz de bu metnin başlığını "Komşuluk Ölüyor" olarak koyar mısınız? Neden?

3 Aşağıdaki kelime ve kelime gruplarını açıklayalım.

- sıkışmak:
- dert yanmak:
- içini boşaltmak:
- duasını almak:
- âdet yerini bulmak:
- tüketim furyası:
- iç dünyası:
- içini ısıtmak:
- insancıl değerler:
- kırıp geçirmek:
- geçmişe bırakmak:
- şarkı tutturmak:
- köşeyi dönmek:
- iç zenginlikler:
- posası kalmak:
- kapısı kapalı kalmak / olmak:

YA SİZ?

Memleketinizde yakın komşularınız var mı? En çok hangisini seviyorsunuz? Neden?

DİL BİLGİSİ

Zarf-Fiiller

fiil + DİĞİndAn beri

fiil + (y)AlI

fiil + DI fiil + (y)AlI

Bu zarf fiiller, temel cümledeki eylemin başlama zamanını ve eylemin hâlâ devam ettiğini gösterir.

These gerunds show when the action started and it still continuous.

Örnek:

Okul başladığından beri Arzu'yu görmedim.

Aslı geldi geleli sınıftaki bütün kızlar ona düşman oldu.

İstanbul'a geleli başımı işten kaldırmadım.

4 Aşağıdaki cümleleri “-(y)AlI”, “-DI -(y)AlI”, “-DİĞİndAn beri” zarf-fiilleriyle yeniden yazalım.

1. Okul tatil olduğundan beri beni aramıyor.
.....	6. Ben buraya geldim. O zamandan bu yana Arapça konuşmadım.
.....
2. Evlendiğinden beri onu görmedim.
.....	7. Bu kapıdan çıktı. Kocamı bir daha görmedim.
.....
3. Yola çıktığımızdan beri bir şey yemedik.
.....	8. Oğlum o filmi seyretti. O zamandan beri her şeyden korkuyor.
.....
4. Ameliyat olduğundan beri çok kilo verdin.
.....	9. Masaya oturdu. O zamandan beri gevezelik ediyor.
.....
5. Kaza haberini duyduğundan beri çok üzgün.
.....	10. Demir, evlendi. O zamandan beri evine erken geliyor.
.....

DİNLEME

KOMŞULARIMIZ

5 Metni dinleyelim. Aşağıdaki cümleler doğru ise “D” yanlış ise “Y” yazalım.

1. Günlük hayatımızda üç türlü tanıdık var.	()
2. Akrabalarımız dostlarımızdan daha önemlidir.	()
3. İnsan dünyaya geldiği zaman akrabalarını hazır bulur.	()
4. Dostlarınızla isterseniz de istemeseniz de yakınlık etmek zorundasınız.	()
5. Komşunuzla küzersiniz ve onu bir daha görmezsiniz.	()
6. Kavganızı, gürültünüzü akrabadan, dosttan saklayabilirsiniz.	()
7. Hâlinizin, vaktinizin nasıl olduğunu kimse bilmez de komşunuz bilir.	()
8. Komşunuzla birbirinizin sesini duymasanız bile, radyolarınızın sesini işitirsiniz.	()
9. Kavganızı, gürültünüzü komşunuzdan saklayabilirsiniz.	()
10. Komşunuz yakın bir insan olarak size hayatın sıkıntılarını unutturur.	()

YAZMA

- 6 “Ülkeler arası komşuluk” sözünden ne anlıyorsunuz?
- 7 Devletinizi, komşu ülkelerle ilişkileri nasıl?
- 8 Siz komşu ülkelerinizi ziyaret ettiniz mi? Komşu ülkelerde arkadaşlarınız var mı?

KONUŞMA

- 9 Ülkenizdeki komşuluk ilişkileri nasıl? Anlatalım.
 - Komşularınızla sık sık görüşüyor musunuz?
 - Evinizde bir şey eksik olunca komşularınızdan isteyebiliyor musunuz?

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

MİSAFİR KÜLTÜRÜ

Türklerde misafir ağırlama geleneği çok eskilere dayanmakla birlikte önemini kaybetmeden günümüze kadar gelmiştir.

Her evde bir misafir odası vardır. Misafir odası evin en büyük, en güzel odasıdır. Eğer misafir çaya gelecektse ve ev sahibi bunu önceden biliyorsa çay için börek, kurabiye, kek gibi yiyecekler; yemeğe gelecektse çorba, zeytinyağlı, sıcak et yemekleri, salatalar hazırlar. İnsanlar misafirleri kapıda mutlaka güler yüzle karşılar. Misafir kapıdan içeri girdiğinde ayakkabılarını çıkarır, misafir terliklerini giyer. Misafir yeni bir eve gidiyorsa mutlaka bir ev hediyesi, çikolata, meyve, dondurma, şekerleme gibi

hediyeler götürür. Sohbet sırasında evin çocuğu misafirlere kolonya, şeker ikram eder. Evin hanımı misafirlere yanında Türk lokumu yahut çikolatayla beraber Türk kahvesi ikram eder. Bununla beraber misafire hâl-hatır sormadan hemen kahve getirilmesi misafir tarafından hoş karşılanmaz ve çoğunlukla “Hemen gitmesi isteniyor.” şeklinde yorumlanır.

Bir Japon’un sizi evine davet etmesi çok büyük bir olaydır, genellikle Türklerdeki gibi misafir ağırlama yoktur, görüşmek isteyen aileler dışarıda bir restoranda görüşür. Nadiren bir Japon’un evine davet edildiyseniz bu sizin için büyük bir onurdur ama sakın ayakkabılarınızla içeri girmeyin, bir çuval inciri berbat edersiniz. Japonya’da eve kimse ayakkabıyla girmez, zaten kapıdan girince Çin Seddi gibi bir terlik ordusu ile karşılaşsınız. Evde ayakkabı çıkarma geleneği Türklerinkine çok benziyor. Japonya’da ev sahibi size çay ikram ettiyse, bu artık gitme vaktinizin geldiğini gösterir. Çayı içip hemen kalkmanız doğru olur.

İngiltere’de yemeğe davetliyseniz, eliniz boş gitmeniz doğru olmaz. Küçük bir hediye götürmelisiniz. Bu çiçek, çikolata ya da bir şişe şarap olabilir. Çiçek seçimi konusunda biraz dikkatli olmalısınız. Ne de olsa karanfillerin kötü şans getirdiğine inanılır. Krizantemler cenazeler içindir. Güller ise sevgiliye götürülür. Yapma çiçek buketlerini tercih edebilirsiniz. Şaraba da dikkat etmelisiniz. Eğer İngiltere’de nerede iyi şarap satıldığını bilmiyorsanız veya şarap markaları konusunda bir fikriniz yoksa şarap almayın. Eğer ucuz bir İtalyan şarabı alırsanız sizin cimri olduğunuzu düşüneceklerdir. Her ne kadar misafirlerin getirdiği her şey açılıp ikram edilse de ev sahibi muhtemelen ucuz İtalyan şarabını servis etmeyecektir. Eğer birkaç günlüğüne bir İngiliz’in evinde kalıyorsanız, ayrılırken sizin için yaptıklarına teşekkür etmek amacıyla ona küçük bir hediye verebilirsiniz.

Arapların çoğunun yaşam biçimleri birbirine benzer. Evlerin başlıca eşyaları halılar, kilimler ve yastıklardır. Bir eve girmeden önce misafirler, halıları kirletmemek için ayakkabılarını çıkarır ve bir kenara oturur. Odanın ortasına oturmaları ya da sırtlarını orada bulunanlardan birine dönmeleri uygun görülmez. Evler genellikle erkeklerin girip çıkabildikleri “selamlık” adı verilen bir bölme ve aileden kadınların yaşadığı “harem” adı verilen özel bir bölme olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Yemekler haremde, erkek konuklara sunulan çay ve kahve ise selamlıkta pişirilir.

Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Sizin ülkenizde misafirler nasıl ağırlanıyor?
2. Evinize misafir gelmeden önce ne gibi hazırlıklar yapılıyor?
3. Evinize gelen misafirler nelere dikkat ediyor?

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

KAZAN

Hoca, komşusundan bir gün bir kazan ödünç ister. İade ederken de hem teşekkür eder, hem içine minik bir kazan koyar. Komşusu merakla bu minik kazanı sorunca da, “Komşu, bizdeyken kazanın doğurdu.” der. Komşusu bu işe pek sevinir.

Aradan epey zaman geçer, Hoca yine komşusundan kazanını ödünç ister. Komşusu da sevinerek verir. Ama bu kez aradan günler, haftalar, hatta aylar geçer, kazandan ve Hoca’dan ses çıkmaz. Nihayet bir gün komşusu konuyu açmaya karar verir, “Hoca bizim kazana ne oldu?” diye sorar. Hoca da üzgün bir ifadeyle, “Komşu çok zaman geçti aradan, senin kazan öldü. Sana nasıl söyleyeceğimi düşünüp duruyordum.” deyince komşusu sinirlenir. “Hocam ne diyorsunuz? Hiç kazan ölür mü? Kazan canlı mı ki ölsün?” der. Hoca, komşusuna “Doğurduğunu kabul etmiştin, sesin çıkmamıştı, şimdi ölünce neden feryat ediyorsun?” der.

NELER ÖĞRENDİK

1. Aşağıdaki boşlukları“-DİkçA, -Dİğİ sürece” ve “-Dİ ...-(y)AlI” zarf-fiilleriyle dolduralım.

1. Bana verdiği hediyeye bak..... onu hatırlıyorum.
2. İstanbul’da bulun..... işten başını kaldıramadı.
3. Yanımdaki kadın lafı uzat..... uzattı, içime fenalık geldi.
4. Ankara’ya git..... halama da uğruyorum.
5. O kitabı oku..... oku..... etkisinden kurtulamıyorum.
6. Yalan söyle..... kimse seni sevmeyecek.
7. O bu şekilde abuk subuk şakalar yap..... etrafında kimse kalmayacak.
8. Müdür sinirlen..... yanına kimse yaklaşamaz.
9. Dış borçlarını öde..... İspanya ekonomik krizle karşı karşıya kalacak.
10. Odama birileri girip çık..... dikkatim dağılıyor.
11. Kaza yap..... yap..... araba kullanmaya korkuyorum.
12. Türkiye’de kal..... bir çok tarihi yer gördüm.
13. O yemeği ye..... ye..... midemde bir yanma başladı.
14. Konuş..... Türkçeyi öğrenemezsiniz.
15. Yaşlı kadın yanıma otur. hep gelinini, torunlarını anlattı.

2 . Aşağıdaki cümleleri işteşlik ekini kullanarak tekrar yazalım.

1. Mert, Meltem’e bakıyor. Meltem, Mert’e bakıyor.
.....
2. Funda, Hakan’a mektup yazıyor. Hakan, Funda’ya mektup yazıyor.
.....
3. Zeynep, Levent’e telefon ediyor. Levent Zeynep’e telefon ediyor.
.....
4. Işıl, İrem’i kucakladı. İrem, Işıl’ı kucakladı.
.....
5. Kadir, Fırat’a hediye aldı. Fırat, Kadir’e hediye aldı.
.....
6. Cem şaka yaptı. Bütün arkadaşları hep beraber güldü.
.....
7. Derya ile Elif buluştular. Birbirlerine dertlerini anlattılar.
.....

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz.
1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Çevremdekilerle aile insan ilişkileri vb. konularda konuşabilirim.	1	2	3	4	5
2. Bir konuşma veya tartışmayı sürdürebilirim.	1	2	3	4	5
3. Arkadaşlarımla veya yakınlarımla mektup ya da e-posta yoluyla haberleşebilirim.	1	2	3	4	5
4. Bir mektupta üzüntü, mutluluk, ilgi ve sempati duygularımı ifade edebilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

ağırlama	nefret
ahretlik	nimet
anayasa	öğretim
aşama	ölçülü
atılğan	önlem
bağımsız	özne
bazlama	platonik
birim	posa
birleşim	sakar
bürokratik	sakin
cıvıl cıvıl	samimiyet
çarpıcı	sanık
çıkarcı	saygı
ekonomik	selamlık
felaket	seminer
gelenek	sevecenlik
gölet	sırdaş
görenek	sistem
güçlü	sohbet
harem	soy
humma	sülale
huzur	tandır
ibadet	unsur
içtenlik	üstünlük
ifade	vefa
ilgi	vize
işteş	yargıç
karşılıklı	yetkili
kayıtsız	zahmet
kin	
kişisel	
komik	
kurum	
kül	
madde	
mangal	
muhtaç	
müessese	
nadiren	

FİİLLER

çekinmek
dinmek
esirgemek
geçmek
incitmek
inkâr etmek
katlanmak
kaytarmak
kötüleştirmek
küsmek
rahatlamak
sarsılmak
sinirlenmek
yoğunlaşmak

KALIP İFADELER

adet yerini bulmak
alçak gönüllü
alım gücü
ayakta durmak
aynı çatı altında (yaşamak)
bir çuval inciri berbat etmek
çevre kirliliği
üstünlük kurmak
dert yanmak
eli boş gitmek
fazla gelmek
hoş karşılamak
hoşbeş etmek
içini boşaltmak
kara günler
kârlı çıkmak
kendini dışarı atmak
ikiyüzlü
kuşak çatışması
miadı dolmak
peşinde koşmak
romantik takılmak
sıkı fıkı olmak
uygun görmek
vaaz vermek
vali kebabı
yakından tanımak
yemek faslı
yer almak
yol açmak
yüreği hop etmek

DİNLEME METİNLERİ

1A - (s. 11)

Yeni bir eve taşıyorsunuz ve evinizdeki gereksiz eşyaları yeni eve götürmek istemiyor musunuz? Öyleyse şimdi aşağıdaki tavsiyelerle evinizdeki bütün gereksiz eşyalardan kurtularak yeni evinizde huzur dolu, rahat bir ortam yaratıyoruz. İşte tavsiyeler:

Her odayı boşaltmak kendinize en az 2 saat verin.

Eşyalar için bir alan açın ve bütün dolaplardaki çekmecelerdeki eşyalarınızı boşaltarak oraya yığın.

Bu eşyalar arasında hangi eşyaları altı aydır kullanmıyorsunuz? Bu eşyaları başka insanlara vermek, evden atmak, evde tutmak üzere üç ayrı yığın olarak ayırın. Birinci ve ikinci yığınları çöp torbalarına koyun ve odadan çıkarın.

Bazen bazı eşyaları atmak için kararsızlık yaşarsınız. Bunun için bu eşyaları her odada bir çekmeceye koyun.

Şimdi eşyalarınızı toplayın ve yeni evinize rahatça taşının.

Evinizi yeniden gereksiz eşyalarla doldurmamak için ise şunları yapabilirsiniz:

Yeni bir eşya almadan kendinize şunları sorun. Evde buna benzer bir eşyanız var mı? Bu eşyaya ihtiyacınız var mı? Bu eşyayı nereye koyacaksınız?

Evinize yeni bir eşya aldıktan sonra eski eşyayı atın.

Her ay dolaplarınızı ve çekmecelerinize bakarak sizin için gereksiz eşyaları atın.

1B - (s. 15)

Demet: Hoş geldin Nadia. Nasılsın?

Nadia: İşten geliyorum. Biraz yorulmuş ama çok iyiyim. Bu akşam, yeni evimizdeki ilk tatil akşamımız. Ne yapmak istersin?

Demet: Bu akşam evdeyiz ve ev ile ilgili bir oyun oynayalım. Ne dersin?

Nadia: Olur tabii. Peki, nasıl bir oyun?

Demet: Hımm. Mesela evde acil bir durum oluyor. Bu durumda nereye telefon edeceğiz? Biliyor muyuz?

Nadia: Ne güzel. Bu, çok yararlı bir oyun. O zaman ben başlıyorum. Eve hırsız girdi ve biz bunu anladık. Nereyi arayacağız?

Demet: Bu çok kolay bir soru. Elbette polisi arayacağız.

Nadia: Polisin telefon numarasını biliyor musun?

Demet: Hımm, 156?

Nadia: Hayır 156, Jandarma'nın numarası. Polis İmdat'ın numarası ise 155.

Demet: Ah, evet doğru! Peki, banyoda ayağımız kaydı ve düştük. Başımız kanıyor. Nereyi arayacağız?

Nadia: Bunu biliyorum. Ambulans için 112 Acil Servis'i arayacağız. Peki, evde yangın çıktı. Nereyi arayacağız?

Demet: Bilmiyorum.

Nadia: İtfaiye için 110 Yangın Hattı'nı arayacağız. Peki, son soruyu soruyorum: Sigorta kısa devre yaptı ve kombi bozuldu. O zaman ne yapacağız?

Demet: Elektrik arızası için 186'yı ve gaz arızası için 187'yi arayacağız. Sanırım bu kadar oyun yeter. Biraz kitap okuyalım mı?

Nadia: Çok güzel olur. O zaman ben odama geçiyorum.

Demet: Tamam, ben de odamdayım.

1C - (s. 19)

. Türkiye'ye gelirken futbol takımları hakkında bilgi sahibi olun. Türkler futbol konusunda çok fanatiklerdir. Futbolu çok severler.

. Politik konular hakkında konuşurken dikkatli olun hatta konuşmayın.

. Trafiğe hazırlıklı olun. Araba kullanırken saatlerce trafikte kalabilirsiniz.

. Kokoreç ve hamsiyi tadın, rakıyı içerken dikkatli olun, hafife almayın.

. Alışveriş merkezine, bankaya ve bazı şirketlere girerken güvenlik kontrolleri çok fazla. Bu durumdan sıkılabilirsiniz.

. Mısır Çarşısı'nda veya Kapalıçarşı'da gezerken yerel insanlarla konuşabilirsiniz, hiç çekinmeyin.

. Kokoreç, hamsi veya döner gibi yerel tatları mutlaka deneyin.

. Türkler çalışırken kendilerini işlerine çok adıyorlar. İş hakkında konuşun.

. Türkler konuşmayı çok seviyor. Sizin dilinizi bilmese bile size yardımcı olmak isterler. Şaşırmayın.

. Ve tabii ki temel Türkçe kelimeler öğrenin.

Türkler yabancılara ne tavsiye ediyor:

. Türkler sizi seve seve evine davet edecektir. Pek çok Türk evinde, içeriye girerken kapıda ayakkabı çıkarmak gerekir.

. Memleketinizde tatlı yediğiniz yoğurdu Türkler sarmısaklı yoğurt olarak yemeğe döküp yerler. Alışmak kolay değildir ama sonradan bayılacaksınız.

. Size bir hediye verirlerse, paketi açın ve "Çok beğendim." deyin.

. Türk erkekleri selamlaşırken birbirini öper. Fırsat olursa sizi de öper. Sakın şaşırmayın.

. Türkler çok meraklı insanlardır. Tanışırken bile size "Evli misiniz, çocuğunuz var mı, hatta ne kadar maaş alıyorsunuz?" diye sorarlar.

2A - (s. 27)

A: Gazetedeki haberi okudun mu? Gazeteye göre birçok şirket çalışanlarını motive etmek için pek çok yola başvuruyormuş. Özellikle internet şirketleri. Mesela Yahoo şirketi çalışanlarına iş yerine gelmeleri için ücretsiz servis imkânı sunuyor. Ayrıca iş yerinde dışçı ve kuaför bulunuyor ve ayda bir birlikte film izliyorlar. Bunlar bence çalışanların motive olması için çok güzel imkanlar.

B: Google'ın da imkanları elemanlarının motive olması için çok iyi. Öğle yemekleri ücretsiz ve 11 farklı mutfağa ait restoranlar hizmet veriyor. Ayrıca iş yerine köpeğini getirmek serbest.

A: Evet, yemeklerin olması çok iyi. Biliyorsun aç ayı oynamaz. Colgate ve Palmolive firmaları da emekli olmaya yakın çalışanların strese girmemesi için üç ay öncesinden çalışma programlarını esnek yapıyor. Haftada sadece 3 gün çalışıyorlar.

B: Evet, güzel düşünce. Böylece emekli olduktan sonra boşluğa düşmezler. Alt kattaki ilaç şirketi de yılın en iyi çalışanlarına tatil armağan ediyor. Geçen sene bir arkadaşım Kıbrıs'ta 5 yıldızlı bir otelde tatil yaptı.

A: Bizim şirkette de böyle şeyler lazım. Bence hep beraber iş çıkışı yemeğe çıkmamız ya da hafta sonu pikniğe gitmemiz, sohbet edip kaynaşmamız için iyi olur.

B: Bence de. Bu haberi müdürün masasına koyalım. Belki bir değişiklik görürüz.

A: Umarım.

2B - (s. 31)

Dünyada ve ülkemizde birçok ünlünün

geçmişinde bir "Senden bir şey olmaz." hikayesi saklı. "Senden bir şey olmaz." sözü, onların hayatlarında aşağılanma anlamından sıyrılarak adeta sihirli bir söze dönüşmüş.

Müzikten spora, tiyatrodan aktörlüğe, mankenlikten iş dünyasına kadar birçok ünlüye şöhretin yolunu açan bu söz, kötü anlamının yanında yıldızlarını parlatmada da son derece etkili olmuş. Öyle ki bu sözü duymasalar ve hırs yapmasalar belki de bugün onları tanımıyorduk...

Türk pop müziğinin 'minik serçe'si Sezen Aksu, bugün ülkemizin en meşhur şarkıcılarından birisi. Peki 1975 yılında ki "Haydi Şansım" adlı 45'liğin kaç tane satmış? Sıkı durun: Sadece 50 tane! zaten yakın çevresi albümü almış. Aksu okulunu bırakıp İzmir'den İstanbul'a gelmiş, birçok ünlü sanatçı gibi Unkapanı'nda şirket şirket dolaşmış. Ancak bütün kapılar 'senden şarkıcı olmaz' denilip yüzüne kapanmış.

Dünyanın en ünlü faresi ve markası Walt Disney bile bu sözü duymuş. Walt Disney, 'Miki Fare' kahramanını çizip üne kavuşmadan önce beş işten ret cevabı almış ve Amerika'da bir gazetenin editörü onu resim kabiliyeti yok diye eleştirmiş. Disneyland'ı kurmadan önce de birkaç defa iflas etmiş ve sonunda bütün dünyaya kendini kabul ettirmiş.

Otomotiv sektörünün kurucusu Henry Ford, 1903 yılında bankaya kredi talebinde bulunmuş; ancak ret cevabı almış. Müdüre, "Nasıl böyle büyük bir projeyi geri çevirebilirsiniz?" deyince, banka müdürü, "Otomobil ancak ge-

çici bir moda olabilir." cevabını vermiş. Ford ise bunun üzerine, "Bir gün yollarda at arabalarının yerini otomobil alacak." demiş. Ford hedefine ulaşmak için beş kez iflas etmiş ve sayısız engelle de karşılaşmış.

2C - (s. 35)

Aynur: Merhaba Aynurcuğum, nasılsın?

Seçil: Sorma hiç iyi değilim. Sanırım işten ayrılacağım.

Aynur: Hayırdır, ne oldu?

Seçil: Ne olacak patronumun davranışlarından çok şikayetçiyim. Bana yeni bir işçi gibi davranmasından bıktım.

Aynur: Ne yapıyor?

Seçil: Ben üç senedir orada çalışıyorum ama her işimi kontrol ediyor. Bu da beni çok rahatsız ediyor.

Aynur: Ama biliyorsun kontrolcü patronlar her iş yerinde var. Ama sen işini çok seviyordun.

Seçil: Evet seviyordum ama artık gereksiz işler yapmaktan sıkıldım. Ben orada grafiker olarak çalışıyorum. Ama beni sekreteri gibi görüyor. Bana bazen ona çay getirmemi, fotokopi çekmemi veya bankaya gidip faturaları yatırmamı söylüyor. Geçen gün de işleri bitirmemiz için bütün hafta gece on bire kadar mesaiye kalmamızı söyledi.

Aynur: Tabi mesai için ekstra ücret alıyorsunuz, değil mi?

Seçil: Maalesef, hayır. Zaten bundan sonra işten ayrılmaya karar verdim. Biliyorsun, evde çocuğum var. Bakıcıya o saate kadar kalmasını rica ettim. O da istemedi.

Aynur: Peki bunu patronuna söyledin mi?

Seçil: Henüz söylemedim ama yarın konuşmaya karar verdim. Bu şartlarda çalışmam.

Aynur: Umarım anlarsınız de işten ayrılmazsın bu zamanda iş bulmak zor.

3A - (s. 42)

1. Ellerinizi omuz genişliğinde yere koyun. Sırtınız düz olarak şınav pozisyonu alın. Elleriniz ve ayak parmaklarınızın üstünde durmalısınız. Göğsünüzü yere yaklaştırın ve sonra tekrar yükseltin.
2. Bir basamağın ucunda, bir ayağınızın parmakları üstünde durun. Elinize bir ağırlık alın ve diğer elinizle duvara tutunun. Diğer ayağınızı havaya kaldırın. Dizinizi kırmadan ayak parmaklarınızın üstünde yükselin. Yukarı kalkarken nefes verin, aşağı inerken nefes alın. Aynı hareketi diğer ayağınızla da yapın.
3. Bir sandalyeye ya da sıraya oturun. İki elinize de birer ağırlık alın. Ağırlıkları iki yandan başınızın üstüne kaldırın. Avuç içleriniz birbirine bakmalıdır.
4. Yere ya da bir sıranın üstüne yan olarak uzanın. Üstteki elinizde bir ağırlık olsun. Dirseğinizi vücudunuzdan ayırmadan ağırlığı yukarı kaldırın ve sonra yere indirin.
5. Bir sandalyenin ya da sıranın yanına durun. Bir dizinizi sıranın üstüne koyun ve diğer taraftaki elinize bir ağırlık alın. Sırtınız yere paralel olsun. Ağırlığı yere doğru bırakın sonra göğsünüze doğru çekin.
6. Ayaklarınızı omuz genişliğinde açın. İki elinize birer ağırlık alın ve kollarınızı açın. Sırtınızı dik tutarak kollarınızı yukarı ve yanlara doğru açın.
7. Düz bir yere sırt üstü uzanın. Dizlerinizi kırarak ayaklarınızı yere yerleştirin.

Ellerinizi göğsünüzün üstüne koyun ve omuzlarınızı yerden 30 derece kaldırın, sonra tekrar indirin.

3B - (s. 45)

Jeanne Louise Calment 21 Şubat 1875'te Fransa'nın Arles şehrinde doğdu. 1988'de Guinness Rekorlar Kitabına girdi ve 17 Ekim 1995'te 120 yaşındayken "dünyanın en yaşlı kişisi" oldu. İnsanlar Calment'e uzun yaşamın sırrını soruyorlardı ve şu cevabı alıyorlardı: "Sarmısak, sigara, çikolata, kırmızı şarap, zeytinyağı." 85 yaşına kadar eskrim, 100 yaşına kadar bisiklet sporu yaptı. 4 Ağustos 1997'de saat 10.45'te 122 yıl 64 gün yaşadıktan sonra vefat etti.

Calment, Graham Bell telefonu icat etmeden bir yıl önce doğdu. Doğduğu yıl, Bizet'nin Carmen operası ilk kez sahnelenmiş ve Tolstoy Anna Karenina romanını yayımlamış. Calment, Van Gogh'a renkli kalemler satmış ve Eiffel Kulesi'nin inşa edilmesini görmüş.

Calment burjuva bir aileden geliyordu ve hiçbir zaman çalışması gerekmedi. Eşi (aynı zamanda kuzeni) bir tüccardı ve karısına rahat bir hayat yaşattı. Calment'in hayatı spor, piyano ve operayla ilgilenerek geçti.

3C - (s. 49)

Bitki çaylarını hepimiz içiyoruz. Bazen şifa niyetine, bazen de sadece sevdiğimiz için. İhlamur, rezene, adaçayı, zencefil... Hepsi mis kokulu, dinlendirici, şifa verici. Ama bitki çaylarını tüketirken dikkat etmemiz gereken bazı önemli noktalar var. Bitki çaylarıyla ilgili merak ettiklerimizi, Üsküdar'ın en

eski aktarlarından Hüseyin Ermiş'e soruyoruz.

Adaçayı, olabildiği kadar yeşilimsi olacak. Yani son derece solmuş, rengini atmış olanlar makbul değildir. Ve bu adaçayını kullanırken de demleme usulüyle yapacağız. Yani kaynamış suya atacağız, 5-10 dakika bekleteceğiz, süzeceğiz ve içeceğiz. İstenirse tatlandırılabilir. Adaçayını –ve diğer bitkiler de öyledir- mümkün olduğu kadar rutubetten uzak yerlerde muhafaza etmemiz lazım. Çok sıcaklarda ve buzdolabı gibi yerlerde bulundurmamamız gerekiyor.

İhlamur, memleketimizde çok yerde bulunmaktadır ve halkımız genellikle kendisi toplamaktadır, olan yerlerde. Yalnız dikkat edelim, gölgede kurutalım, güneşte kurutulursa kararır. Ve ihlamuru, her şeyi olduğu gibi, tam mevsiminde toplayalım. Çiçekleri tomurcuk halindeyken toplayalım. İhlamuru yaparken de kesinlikle kaynatmayalım. Çok çok olsa bir dakika kaynatılabilir, daha fazla kaynatılırsa faydasını yok etmiş oluruz. İhlamur taze olarak, yeşilden geldiği için, yeşilliğini tam yitirmemiş olacaktır. Yaprakları tamamen solmuş, âdeta kurumuş, bir şeye yaramaz gibi, görünümü bile güzel olmayan, parlak olmayan ihlamurları almayınız.

Hibisküs, Araplarca Kerke de diye bilinen bir adı da Mekke Gülü olarak bilinen bitki oldukça faydalıdır. C vitamini deposudur, ödem atar, şekersiz içilirse şeker hastalarına son derece faydalıdır. Yazın soğuk olarak, meşrubat olarak da içilir ve tavsiye olunur.

4A - (s. 57)

Dünyanın çeşitli yerlerindeki öğretmenler ve eğitimciler bir gizin peşinde Finlandiya'ya akın ediyorlar. Fin eğitim sisteminin olağandışı başarısının sebeplerini öğrenmek istiyorlar. 2000 ve 2003 yıllarında 15 yaş seviyesi için düzenlenen iki ayrı uluslararası projede Fin öğrenciler dünyanın en iyileri arasında yer aldılar. Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü 2000 yılında ilk kez, PISA olarak bilinen Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programını düzenledi. Programın amacı dünyanın çeşitli ülkelerinden 15 yaşındaki çocukların eğitim kalitesini karşılaştırmaktı. PISA'nın amacı öğrencilerin derslerdeki konuları ne denli iyi ezberlediklerini ölçmek değil. Amacı, derslerde öğrendiklerini incelemek ve yaratıcı düşünmek zorunda oldukları gerçek yaşamda ne denli iyi uygulayabildiklerini ölçmek.

İki saatlik yazılı sınav için PISA soruları hazırlandı, çevrildi ve dünyanın her yerinde tümüyle aynı biçimde değerlendirildi. Değerlendirme grupları sıkı ve sert kurallar çerçevesinde çalıştılar, testler karşılıklı denetim için farklı ülkelere gönderildi. Elbette farklı ülkeler farklı kültürlere sahipler ve farklı eğitim sistemlerine gereksinim duyuyorlar. Bu nedenle eleştirel düşünmeyi, kavramsal anlamayı ve iletişim becerilerini sınamak amacıyla PISA, okuma ve anlama becerileri, fen bilimleri ve matematiğe odaklanıyor.

İlk PISA araştırmasının sonuçları açıklandığında ülkeden ülkeye büyük farklar olduğu görülmüştü. Bazı gelişmiş ülkeler düş kırıklığı yaratan sonuçlarla karşılaştılar. Finlandiya listenin en ba-

şında yer aldı. Öteki ülkeler dikkatlerini birden Fin okul sistemine yönelttiler. Fin öğrenciler ortalamanın üzerinde başarı sağladılar. Peki, Fin okullarını bu denli iyi yapan ne? Onlardan öğrenebileceğimiz şeyler var mı?

Finlandiya'da belirli bir çekirdek eğitim programı olmasına rağmen, okullar büyük ölçüde bağımsız hareket edebiliyorlar. Öğretmenler ders malzemeleriyle istedikleri gibi hareket etme özgürlüğüne sahipler. Kendilerini bilginin tek aktarıcısı olarak görmüyorlar. Amaçları öğrencileri kendi kendilerine düşünmeye yöneltmek. Öğrenciler, bir sınıfta her seviyede öğrenci olacak biçimde gruplandırılıyorlar. Öğretmenler hızlı ve yavaş öğrenenleri bir arada eğitebilecek yeteneğe sahipler. Birçok uzman, Fin kültüründe okumaya olan büyük ilginin eğitim sisteminin başarısına katkıda bulunduğuna inanıyor. Aslında birçok çocuk okula başladığında okumayı çoktan öğrenmiş oluyor.

4B - (s. 60)

İngiltere'deki bir ortaokulda başlatılan pilot uygulamada, ders süreleri 8 dakikaya indirildi. Okul yöneticileri, "Beynin bilgileri kalıcı hafızaya kaydedebilmesi için kısa süreli ve aralıklarla eğitim verilmesi gerekiyor. Öğrencilerimizi 40-50 dakika boyunca sınıfta kalmaması için kısa ve sık dersler planladık." dedi. Okulda günde 30 ders yapılıyor.

İngiliz bilim insanları "Hafızayı güçlendirmenin yolu gözlerden geçiyor." diyor. Manchester Metropolitan Üniversitesine göre, günde yarım dakika gözleri sağa sola hareket ettirmek beynin iki tarafını iletişime geçiriyor,

hafızayı %10 güçlendiriyor. Dr. Andrew Parker, "Sınavda önemli bir bilgiyi birkaç dakika içinde bulamazsanız bu hareketi deneyebilirsiniz." dedi.

ABD'nin Georgia eyaletinde bir lise, öğrencilerine ders çalıştırabilmek için ilginç bir yöntem uyguluyor: Okul sonrası eğitim programına katılan öğrencilerine saatte 8 dolar ödeyecek. Okul yönetimi, "Öğren ve Kazan" adlı okul sonrası eğitim programında seviyelerini yükseltmeyi başaran öğrencilere ikramiye de verecek. 15 hafta sürecek pilot programın amacı: Öğrencilere para ödenirse sınıftaki dikkatlerinde, başarı seviyelerinde ve sınav sonuçlarında iyileşme olacak mı? Bunu görmek. Okul müdürü "Öğrencilerimizin performansını artırmak için her yolu denememize rağmen sonuç alamadık. Bu yöntemden umutluyuz." dedi.

Google faydalı mı? Bilim insanları şüpheli. İngiliz Brighton Üniversitesi'nden Tara Brabazon, "Bilgiye Google arama motoruyla ulaşmak tıpkı ayaküstü yemeklerle atıştırmak ya da beyaz ekmek yemek gibi." diyor. Medya uzmanı Brabazon'a göre, yeni nesil öğrenciler bilgiyi, kaynağını bilmeden ve üzerinde düşünmeden kullanıyorlar. Bu da onların beyinsel faaliyetlerini ve düşünme kapasitelerini köreltiyor. Brabazon, kendi öğrencilerine okuldaki ilk yıllarında Google ve Wikipedia'yı kullanmaktansa kitaplara, basılı makalelere ulaşmalarını öneriyor. Uzman "Öğrenciler bilgi çağında yaşıyorlar, ancak doğru bilgiden yoksunlar." diye konuştu.

Almanya'nın Rheinland-Pfalz eyaletindeki Neumark şehrinde bir ilkokulun spor öğretmenine göre öğrenciler

ayakta daha iyi öğreniyorlar. Öğretmenin araştırması sonucunda okulda ayakta eğitime geçildi. Okul yönetimi, öğrencilerin boylarına göre özel masalar yaptırdı, öğrenciler masanın altına monte süngerli bir platformda duruyorlar. Sınıfta öğretmen de ayakta duruyor. Şu an sadece deneme aşamasında olmasına rağmen proje iyi sonuçlar veriyor. Yakında bütün eyalette uygulanacak. 10.000 Avro'ya mal olan sınıfın masrafları devlet tarafından karşılandı. Sınıfta yorulan öğrenciler için sandalye de bulunuyor.

4C - (s. 63)

Sunucu: Kimi âşık olup eğitimini yarım bıraktı, kimi hiç başlamadı. 40 yaşına merdiven dayayıp zor günleri geride bırakınca yeniden hayallerini hatırladılar. Çocuklarının test kitaplarını çözdüler, dershaneye gittiler ve binlerce genci geride bırakarak üniversiteye girdiler. “Abla”, “teyze” sıfatlarından hiç hoşlanmayıp okulda sadece isimlerini kullanan, yine de gerektiğinde sınıf arkadaşlarına hem ablalık hem annelik yapan üniversiteli kadınlarla konuştuk. İşte bunlardan biri...

Sunucu: Emine Milli 38 yaşında, Bilgi Üniversitesi İletişim Fakültesi birinci sınıfta okuyor. 19, 16 ve 10 yaşlarında üç çocuğu var. Sizi dinliyoruz Emine Hanım.

Emine Hanım: Lise son sınıfta okulu bıraktım. Âşık olup 18 yaşında evlendim. Sonra beşer yıl arayla üç çocuk dünyaya getirdim. Her şeye sahiptim: İyi bir eş, ev ve üç çocuk. Para harcamaktan, gezmek, tozmaktan sıkıldım. Mutlu degildim. Lise mezunu olmayı gururuma

yediremiyordum. Birçok şeyi geride bırakıp İstanbul'a üniversiteye geldim. Kimseden izin almadım, “yapıyorum” dedim ve yaptım.

Sunucu: Üniversite sınavına nasıl hazırlandınız?

Emine Hn: Oğlumla aynı yıl sınava hazırlandık. O biraz havaiydi. Başlangıçta onu motive etmek için derslere girdim. Sonra sınava hazırlanmaya karar verdim. Oğlumla aynı dershaneye gittim, aynı hocalardan özel ders aldım. 284 puanla ilk ve tek tercihime girdim. Haberi alınca 38 yaşında ilk kez mutluluk gözyaşı döktüm. Önüm açılmıştı.

Sunucu: Çevrenizdeki insanların tepkisi nasıl oldu?

Emine Hn: Çocuklar destekledi ama eşim pek istemedi. Sınavı kazanamam diye düşünüyordu. Kazanınca çevrem bana bakışı değişti. İlk yıl kimi öğrenciler “evde otur, yemeğini yap, evini temizle” şeklinde tepki gösterdi, kimi “aferin, örnek oluyorsun” dedi. Üniversite bana mutluluk veriyor, gençleştiğimi hissediyorum. Ruhen kendimi 19-20 yaşındaki öğrenciler gibi hissediyorum. Artık hayatım daha planlı. Üniversitede çok zorlanmadım. Eskisi gibi evimin işini, yemeğimi yapıp çocuklarımı okula gönderiyorum. Tek zorluk sınav hazırlığı.

Sunucu: Bundan sonra ne yapmak istiyorsunuz? Bir mesajınız var mı?

Emine Hn: Üniversitede kalmak, asistan olmak istiyorum. İkinci bir Betül Mardin olmamam için neden yok. İnsan kendini geliştirmeli, değiştirmeli. Mutlu olmak, “ben varım” demek istiyorsa sürekli okumalı, sesini duyurmak için kendini eğitmeli.

5A - (s. 71)

1. Nazan: İnanmıyorum yine ne kadar bulaşık birikmiş. Keşke bir bulaşık makinemiz olsa.

Faruk: Biliyorsun canım. Şu anda bulaşık makinesi almak için yeterli paramız yok.

Nazan: Biliyorum. Ama makinemiz olsa bütün zamanımı bulaşık yıkayarak geçirmem.

Faruk: Belki 3 ay sonra alabiliriz.

Nazan. Keşke o gün hemen gelse.

2. Derya: İrem hadi yemeğe çıkıyoruz gel!

İrem: Keşke gelsem ama çok işim var.

Derya: Sonra yapamaz mısın?

İrem: Maalesef saat üçe kadar bitmesi lazım.

Derya: Peki sonra görüşürüz.

İrem: Tamam

3. Zehra: Yaz geldi yeni kıyafetler almam lazım.

Deniz: Evet. Ama maaşlarımızı beklememiz lazım.

Zehra: Maaşlarımızı alsak da güzel bir alışveriş yapsak.

Deniz: Evet çok iyi olur.

4. Mert: Hafta sonu dışarı çıkmasak nasıl olur? Kendimi iyi hissetmiyorum.

Canan: Yapma! Hasanlar bizi bekliyor. Beraber Sapanca'ya gideceğiz. Orada göl kenarında dinlensen çok rahatlırsın.

Mert: Bence evde biraz uyusam, dinlensem benim için daha iyi olur.

Canan: Peki, sen bilirsin.

5. Murat: İşlerin bitti mi? Çıkıyor musun?

Can: Evet, birkaç dakikaya çıkarım.

Murat: Peki size iyi eğlenceler!

Can: Keşke sen de bizimle maça gelsen. Çok eğlenceli olacak.

Murat: Ben bir saat daha buradayım.
Biliyorsun futbolla da çok ilgim yok.
Can: Peki, ben çıkıyorum görüşürüz.

5B - (s. 75)

Ahmet

Birkaç yıl önce arabaya çarpıp kaza yaptım. Arabadaki kadın yaralandı ve onu hastaneye götürdük. Daha sonra birkaç defa onu ziyaret ettim ve ilginç bir şekilde birbirimize âşık olduk. Bir yıl sonra da evlendik.

Jale

Üniversitedeyken arkadaşlarımla çok güzel zaman geçirdim. Ama derslerimle çok çalışmadım ve iyi bir dereceyle mezun olamadım. Şimdi iş arıyorum ama bulmam çok zor.

Yavuz

Yaklaşık on sene önce bir Fransız filmi izledim ve orayı, oradaki hayatı gerçekten çok beğendim. Sonra Fransa'ya birkaç kez tatile gittim ve Fransızca öğrendim. Şimdi Paris'te yaşıyorum ve burayı gerçekten çok seviyorum.

Hülya

Lisedeyken okulda çok başarılı bir öğrenci değildim. Notlarım her zaman düşüktü. Öğretmenlerimle de aram çok iyi değildi. Ama matematik öğretmenim farklıydı. O her zaman beni çok çalışmaya cesaretlendirdi. Onun sayesinde derslerimde başarılı oldum ve şimdi onun gibi bir matematik öğretmeniyim.

Yılmaz

Hayatımdaki en kötü tatili yaşadım. Otel çok kötüydü ve yemekler berbat. Bunu bir iş arkadaşşıma anlattım. O otelle geçen sene o da gitmiş. O zaman da çok kötüyümüş.

Nesrin

İnternette bakarak ikinci bir el araba aldım. Araba hakkında çok şey bilmiyordum ama rengini görünümü çok beğendim. Arabayı aldıktan sonra dört defa bozuldu onun için çok para harcamak zorunda kaldım.Şimdi ne yapacağım? Hiç bilmiyorum.

5C - (s. 79)

Batıl inançlarınız yüzyıllardır hayatın her noktasında etkisini gösteriyor. Bilim adamlarına göre bu inançlar insanlar arasında kimi zaman korkudan, kimi zaman çaresizlikten, kimi zaman da rastlantılardan çıkıyor ve bunların çoğunun bilimsellik, akılla, çağdaşlıkla bir ilgisi yok. Ama çoğu insan bunlara inanmasa bile her toplumun bir takım benzer ya da farklı batıl inançları var. Mesela uzak doğu ülkelerinde insanlara göre doğadaki tüm canlılar iyi ya da kötü şans getirir. Japonya'da insanlar "ManekiNeko" adında kedinin şansına inanır. "Manekineko" şanslı kedi anlamına gelir. Onlara göre eğer insanlar bu kedinin biblolarını evlerine, işyerlerine koyarlarsa bu onlara şans getirir. Ayrıca uzak doğuda hayvanların ruhani yönünden korkulur. Bir karganın gözlerini içine bakarsanız büyük bir kötülük ile karşılaşsınız.4 sayısı Japonya'da ölüm demektir, bu nedenle otellerde, asansörde dört numara bulunmaz. Batı ülkelerinde de buna benzer batıl inançlar bulunuyor. Örneğin eve arı girerse misafir gelecek demektir. O arıyı öldürürseniz kötü şans veya tatsız bir ziyaret olacak demektir. Ayrıca evinize bir çekirge girerse iyi şans getirir. Yerdeki para yazıysa iyi şans, turaysa

kötü şans getirir. Türkiye'de ise benzer batıl inançlar mevcut. Mesela sağ gözünüz oynarsa iyi bir haber, sol gözünüz oynarsa kötü bir haber alacaksınız. Birisine eliniz ile makas veya bıçak verirsiniz, onunla kavga edersiniz. Eğer dört yapraklı yonca bulursanız, mutlu olursunuz. Eğer gece tırnak keserseniz, hasta olursunuz.

6A - (s. 87)

"Herkes Merhaba!"

Benim adım Marina, şu anda üçüncü sınıf öğrencisiyim. Tallinn Üniversitesinde Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde okuyorum.

Şubatta ben ve sınıf arkadaşım Erasmus program ile Türkiye'ye gitmeye karar verdik. Başvuru belgelerini ve gerekli imzaları toplayıp İstanbul Üniversitesine dosya olarak gönderdik. 1 Martta uçağa binip 4,5 ay için İstanbul'a okumaya gittik.

Aslında bir yıl önce burs kazanarak Antalya'da 2 aylığına Türkçe kurslarına gittim. Antalya'da da yurttan 5 Eston arkadaşşımla kaldım ve bazı problemler yaşadım fakat genellikle her şey çok güzeldi, özellikle de hava!

İstanbul'da ilk hafta boyunca bütün bürokratik sorunları hallederek kız öğrenci yurduna yerleştik ve İstanbul Üniversitesinde okumaya başladık. İlk önceleri çok zorlandım. Yurttan Eston arkadaşşımla farklı odalarda kalmak zorunda kaldık. Odamda benimle beraber 9 Türk kız, arkadaşşımla odasında 7 Türk kız kalıyordu. Türk kızlarla Türkçe sohbet edip ve onların davranışlarını gözlemleyip hem Türkçeyi daha iyi öğrendik hem Türk insanlarını daha iyi

tanıdık hem de Türk kültürü ve adetleri daha iyi anladık.

Burada eğitim sistemi farklıydı, biraz da zordu, yeni eğitim sisteme alışıyoruz ama alıştığımız zaman da artık sınavların zamanı geldi. Bu şu anda komik gibi geliyor İstanbul'dayken hiç komik değildi, eğitim çok ciddi bir şey. Bütün eğitim Türk dilindeydi ve sınavlarda aldığımız notlar yani kredi (AP) Tallinn Üniversitesinde kabul edildi, biz bunu biliyorduk bunun için çabalıyorduk. Bir de Türkiye'de bir dönem boyunca 2 tane sınav oluyor: vize ve final.

Bütün zorluklarına rağmen ben ve arkadaşım sınavları kazandık ve sınavlardan sonra tatil yaptık, bütün İstanbul'u gezdik ve sınıf arkadaşlarımızla Adalar'a piknik yapmaya gittik. Orada süper bir şekilde zaman geçirdik.

Ben Erasmus bursundan çok memnunum ve öğrencilere bunu tavsiye ediyorum çünkü gerçekten çok faydalı oldu hem Türkçeyi daha iyi öğrendim hem de şimdi kendimi daha bağımsız ve güçlü hissediyorum.

6B - (s. 93)

Sevgili anneannem ve dedem, torunları büyüüp de yurdun dört bir yanına dağılınca onları bir arada görme fırsatını, sadece uzun bayram tatilleri ve yaz tatillerinde elde ediyorlardı. Kızları, damatları, torunları yanlarında olduğu sürece yüzlerinden tebessüm eksik olmuyor, mutluluktan uçuyorlardı.

Aile içerisinde "geleneksel aile yemeği" adında bir buluşma başlattılar. Kızları ve damatları sürekli yanlarında olduklarından bu yemek işini tüm torunlarının birlikte olduğu zamana denk ge-

tirmeye de özen gösterdiler. Kışa denk gelen tatillerde anneannemin şefliğinde, tüm kızlar mutfağa giriyor, anneanne mutfağının doyumsuz tatlarını bizlerle buluşturuyorlar.

Yaz aylarında ise tembellik edip bu işi profesyonellere bırakıyorlar. Bu yaz da gelenek bozulmadı, torun zincirinin son halkası da yazlığa gelince hemen rezervasyonlar yaptırıldı. 18 kişilik aile, bir cumartesi akşamı toplandı, süslendi, püslendi ve her sene olduğu gibi Değirmen'e gitmek üzere yola çıktı.

Değirmen, Kuşadası ve çevresinde, herkesin bildiği bir lokanta. Geniş bahçesinin ortasında bir gölet ve bu göletin ortasında da asma bir köprüsü var. Asma köprüden göletteki ördekleri seyrederesiniz. Bahçede ise koyunlar, keçiler, papağanlar, keklik ve bıldırcınlarla karşılaşma şansınız var.

Bizim aile, tam akşam yemeği saatinde Değirmen'e gitti. Geniş avludaki en uzun masanın bize ayrıldığını çok geç olmadan anladık. Anneannem ve dedem masanın en başında yer alırken yaş sırasıyla kızlar ve damatlar son olarak da torunlar masaya oturdular. Tek evli torunun henüz 3 aylık minik bebeği Ceren ise bebek arabasından yemek yediğimiz sürece herkesi izleyerek tüm masaya gülücük gönderdi.

Ekmek sepetinin içindeki sıcacık bazlamanın ve (Her ne kadar gözleme dense de asıl adı sac böreğidir.) sac böreğinin kokusunu alan aile bireyleri, siparişleri vermeden bu nefis hamur işlerinin tadına bakmaya başlamıştı bile. Yemek süresince meze tepsisinden Ege'nin meşhur börülce salatası başta olmak üzere şak şuka, közlenmiş kırmızıbi-

ber ve patlıcan, yoğurtlu ezme, acılı ezme, ceviz-peynir ve fava gibi tatları tabağımıza alırken ara sıcak olarak da meşhur keşkeğimizin siparişini vermeyi de unutmadık. Yemek süresince keyifli sohbetler, şakalaşmalarla gece devam etti. Ana yemek olarak masadaki genel eğilim tandır, külbastı ve Vali Kebabı'ndan yana oldu. Tatlı olarak sakızlı dondurma ile yemek faslı kapanırken Ceren bebek de ana gıdası olan hazır mamasını çoktan yemiş, açık havada uykusuna dalmıştı. Bu keyifli yemeğin üzerine Türk kahvelerimizi içerken seneye katılımcı sayılarının artması dilekleri, torunların masasına da ulaştı!

Gece süresince masadakiler şen kahkahalar attıkça yan masaların da ilgisi çekmiş olacak ki ailenin 3. numaralı en komik teyzesi durumu kendi üslubu ile anlatmaya çalıştı ve herkesi bir kere daha kahkahaya boğdu. Yemek süresince anneannemin ve dedemin yüzlerinde tüm evlatlarıyla bir arada olmanın, bir buluşmaya daha ev sahipliği yapmanın mutluluğu okunuyordu. Önümüzdeki yaz, yine bir ılık Ege akşamında "Geleneksel Aile Yemeğinde Buluşma" ise tüm aile bireylerinin sessiz ama ortak dileği idi...

6C - (s. 96)

Allah eksik etmesin, hayatımızda hepimizin, akrabaları var. Arkadaşlarımız, dostlarımız var, bir de bunun dışında komşularımız var. Yani günlük hayatımızda aşağı yukarı üç türlü tanıdıkla çevrili bulunuyoruz.

Bir yazarın dediği gibi dostlarımız, akrabalarımızdan daha önemlidir. Çünkü insan dünyaya geldiği zaman akraba-

larını hazır bulur. Onlarla ister istemez yakınlık kuracaktır. Hâlbuki insan dostlarını kendisi seçer.

Peki ya komşular? Onlar akraba cinsinden mi yoksa dost grubundan mı oluyorlar? Doğrusu bu soruya cevap vermek biraz güçtür. Çünkü bir mahallede yeni taşınırsanız tıpkı dünyaya gelirken akrabalarınızı hazır bulduğunuz gibi komşularınızı da etrafınızda hazır bulursunuz. Bu bakımdan komşular akrabayı andırır. Bir de onlardan ancak istediklerinizle ahbaplık edebileceğinizi göz önünde tutarsanız, kendilerini dost grubuna sokabilirsiniz. Yalnız komşuların şu özelliği vardır ki onlarla isterseniz de istemeseniz de yakınlık etmek zorundasınız. Dostunuzla darılmanız mümkündür. Küsersiniz, küstüğünüzü belli edersiniz, aranız açılır, gözünüzden kaybolur gider, onu bir daha görmezsiniz ama komşu öyle değildir. Darılmanız, küsmeniz para etmez. Gene evinizin yanındadır. Apartmanda iseniz ya karşınızda ya üstünüzde ya altınızdadır. İsteseniz de istemeseniz de birbirinizi görürsünüz. Birbirinizin sesini duymasanız bile radyolarınızın sesini işitirsiniz. Gerçi yedikleriniz ayrı gider ama mutfak penceresinden pişirdiklerinizin kokusu duyulur.

Kavganızı, gürültünüzü akrabadan, dosttan saklayabilirsiniz de komşunuzdan saklayamazsınız. Halinizin, vaktinizin nasıl olduğunu kimse bilmez de komşunuz bilir.

Komşunuz en yakınınızdan daha yakın bir insan olarak size hayatın sıkıntılarını unutturur; onları beraberce paylaşır, acı günleri tatlıya onunla beraber çevirirsiniz. Akrabanızın, dostunuzun yeti-

şemeyeceği zaman komşunuz yanınızda, yanı başınızdadır.

BU KİTABI NASIL KULLANMALIYIM?

“İstanbul Yabancılar İçin Türkçe” öğretim seti Avrupa Ortak Dil Kriterleri’nde belirlenmiş dil düzeylerine göre düzenlenmiş olup, iletişim ve öğrenen odaklı yaklaşım takip edilerek yapılandırılmıştır. Buna göre setimiz A1- A2 (Temel), B1-B2 (Orta) ve C1-C1+ (İleri) olarak üç bölüme ayrılmıştır.

“İstanbul Yabancılar İçin Türkçe” öğretim seti içerisinde yer alan bu kitap, çalışma kitabı ve dinleme metinlerinin ses kayıtlarının olduğu dinleme CD’sinden oluşan B1 düzeyi setinin ders kitabıdır. Bu set kullanıcılarını Avrupa Ortak Dil Kriterleri’nde belirlenmiş olan B1 beceri düzeyine ulaştırmayı hedeflemektedir.

Avrupa Ortak Dil Kriterleri’nde bulunan hedefler doğrultusunda belirlenmiş konular çerçevesinde 12 ayrı üniteden oluşan B1 düzeyi setinde her bir ünite 3 ayrı alt konuya ayrılmıştır. Ünite başlarında öğretilmesi hedeflenen beceri, dilbilgisi ve kelime grupları belirtilmektedir. Her üniteye yer alan alt konu içerisinde; Hazırlık Çalışmaları, Okuma, Ya Siz, Dilbilgisi, Dinleme, Konuşma ve Yazma ayrıca ünite sonlarında Kültürden Kültüre, Sınıf Dili, Eğlenelim Öğrenelim, Neler Öğrendik, Öz Değerlendirme, Kelime Listesi bölümleri bulunmaktadır.

HAZIRLIK ÇALIŞMASI

1. Aşağıdaki fotoğraflara bakalım. Kelime çiftleri ile fotoğrafları eşleştirelim.

OKUMA BÖLÜMÜNDE öğrencilerin dil düzeylerine, ünitenin konusuna, öğretilecek dilbilgisine uygun metinler seçilmiştir. Bu metinler okuma becerisini ölçecek etkinliklerle birlikte sunulmuştur. Burada öğrenciden beklenen; metne bağlı kalarak yazılı ve sözlü çalışmalar yapabilmesidir. Metinlerde kullanılan etkinlikler, öğrenciyi metne bağımlı bir dil kullanımından, metinden bağımsız bir dil kullanımına yönlendirecek şekilde düzenlenmiştir.

YA SİZ?

1. Siz nerelisiniz ve hangi dili konuşuyorsunuz?
2. Sizin en yakın arkadaşlarınız kimler?
3. Sizin arkadaşlarınız nereli ve hangi dili konuşuyorlar?

HAZIRLIK ÇALIŞMALARI bölümünde üniteye ilişkin öznel sorular, kelime çalışmaları gibi etkinlikler yer almaktadır. Bu bölümde amaç; konunun ve üniteye yer verilen okuma metninin anlaşılmasının kolaylaştırmak, öğrencinin konuya ve okuma metnine aşina olması sağlamaktır.

OKUMA

3. Aşağıdaki başlıkları uygun metinlere yerleştirelim.

ÖZEL GÜNLER

Evlilik yıldönümü / Anneler günü / Öğretmenler günü / Doğum günü

Türkiye’de Mayıs ayının ikinci pazar günü anneler günüdür. Biz anneler gününden önce annemize bir hediye alıyoruz. O gün annemize çiçekler ile hediyelerimizi veriyoruz. Sonra annem, babam ile hep beraber yemeğe gidiyoruz. Yemek yedikten sonra anneannemi ve babaannemi ziyaret ediyoruz. Onların da anneler gününü kutluyoruz ve hediyelerini veriyoruz. O gün herkes çok mutlu oluyor.

Ahmet ile ben 3 yıldır evliyiz. Biz her yıl evlilik yıldönümümüzü dışarda kutluyoruz. O gün birbirimize hediyeler alıyoruz. Dışarda güzel bir yemek yiyoruz ve eğleniyoruz. Bu sene yıldönümümüzü evde kutluyoruz. Çünkü bir ay sonra bebeğimiz doğuyor.

Biz ilkokul birinci sınıftan beri her 24 Kasım öğretmenler gününde öğretmenimize küçük, çeşitli hediyeler alıyoruz ya da bütün sınıf para topluyoruz ve büyük bir hediye alıyoruz. Biz öğretmenimizi çok seviyoruz çünkü o bize her gün yeni bir şeyler öğretiyor.

Ben Gözde. Doğum günüm 27 Aralık’ta. Senelerden beri farklı yerlerde doğum günü partisi yapıyorum. Bazen kafede, bazen restoranda, bazen evde doğum günümü arkadaşlarımla kutluyoruz. Bazen onlar beni şaşırtıyor. İş yerime geliyorlar. O gün hep beraber pasta kesiyoruz. Ben mumları üflemeden önce beni şaşırtıyor. İş yerime geliyorlar. O gün hep beraber pasta kesiyoruz. Ben mumları üflemeden önce beni şaşırtıyor.

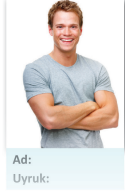

YA SİZ bölümünde; okuma metni ile aynı konuda olan öznel sorular bulunmaktadır. Konular okuma metninden uzaklaştırılıp günlük hayata taşınmıştır. Öğrenciler metne bağlı kalmaksızın, kendi hayat tecrübelerinden hareketle düşüncelerini açıklayabilmektedir. Bu kısımda; öğrencinin okuma metninden aldığı bilgileri kendi hayatı ile ilişkilendirerek anlatması amaçlanmaktadır.

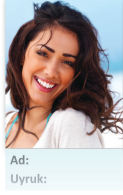
DİLBİLGİSİ bölümü; ünite de öğretilecek dilbilgisi konularını, tablolarını ve açıklamalarını içermektedir. Ayrıca İngilizce bilen öğrencilerin, konuları daha kolay kavrayabilmesi için dilbilgisi konu ve açıklamalarının İngilizce çevirileri de eklenmiştir. Her dilbilgisi açıklamasının ardından verilen dilbilgisine ait örnek cümleler, dilbilgisi alıştırmaları ve öğrencileri önceki ünitelerde öğrendikleri dilbilgisi konusu ile yeni dilbilgisi konusunu bir arada sunan pekiştirici alıştırmalar yer almaktadır. Bu bölümde, öğrencinin hedeflenen dil düzeyinde kullanması gereken dil yapılarının öğretilmesi hedeflenmektedir.

DİNLEME

7 Metni dinleyelim. Boşlukları dolduralım.

Ad:
Uyruk:

Ad:
Uyruk:

Ad:
Uyruk:

Ad:
Uyruk:

KONUŞMA bölümünde; ünitelerdeki konulara uygun, öğrencilerin konularda edindikleri bilgileri kullanabilecekleri etkinliklere yer verilmiştir. Bu kısımda, öğrencilerin edindikleri becerileri sözlü olarak pekiştirmeleri beklenmektedir.

YAZMA

7 Aşağıdaki formu kendinize göre dolduralım.

ÖZDEMİR OTEL, İSTANBUL			
Adı:		Soyadı:	
Adres:			
Telefon no:		Geliş tarihi:	
Oda numarası:		Gün sayısı:	

DİL BİLGİSİ

Yönelme Durumu (Dative Case)

Filmin yöneldiği, yaklaştığı varlığı gösterir.
This case indicates the object to which the verb gravitate.

a, ı, o, u → -(y)a e, i, ö, ü → -(y)e

1. NOT: Ünsüz Yumuşaması: İki ünlü arasındaki "p, ç, t, k" ünsüzleri "b, c, d, g / ğ" olur.
Consonant Lenition: If there is one of "p, ç, t, k" between two vowels, they convert into "b, c, d, g / ğ".
p, ç, t, k → b, c, d, g / ğ

2. NOT:
Ben + e → Bana
Sen + e → Sana
O + n + a → Ona

Uzaklaşma Durumu (Ablative Case)

Bu ek, varlığın bir yerden ayrıldığını, uzaklaştığını gösterir.
Varlığın yerinin değiştiğini bildirir.
This suffix indicates object is leaving away, and it's place changes.

a, ı, o, u → -Dan
e, i, ö, ü → -Den

Örnek:

Her sabah işe gidiyorum.
Öğretmen derse başlıyor.
Kedi ağaca tırmanıyor.
Annem bana çay veriyor.
Öğrenciler kitaba bakıyor.

5 Aşağıdaki boşlukları yönelme durumu "-(y)a" eki ile tamamlayalım.

1. Pervin otobüs..... biniyor.
2. Adam deniz..... bakıyor.
3. Ben ev..... yürüyorum.
4. Selin yurt..... gidiyor.
5. Sen o..... yalan söylüyorsun.

Örnek:

Taksim'de otobüsten iniyorum.
Aslı köpektan çok korkuyor.
Esra marketten geliyor.
Cenk işten çıkıyor.
Mustafa, Ali'den borç istiyor.

6 Aşağıdaki boşlukları ayrılma durumu eki "-Dan" ile tamamlayalım.

1. Begüm romantik filmler..... hoşlanıyor.
2. Annem ben..... yardım istiyor.
3. Banka..... para çekiyor.
4. Almanya'..... geliyorum.
5. Ne zaman okul..... çıkıyorsun?

DİNLEME bölümünde; okuma bölümünde olduğu gibi öğrencilerin dil düzeylerine, ünitenin konusuna, öğretilecek dilbilgisine uygun metinler seçilmiştir. Bu metinler için öğrencinin dinleme becerisini ölçecek etkinlikler düzenlenmiştir.

KONUŞMA

11 Sınıfımıza bakalım. Aşağıdaki gibi sorular yazalım.

Arkadaşlarımıza soralım.

- Burası okul mu?
- Bu kalem mi?
- Bu kim?
- Sınıf büyük mü?

YAZMA bölümünde; ünitenin konu alanıyla aynı doğrultuda olan çeşitli yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik etkinlikler sunulmaktadır. Bu bölümde, öğrencilerin edindikleri becerileri yazılı olarak pekiştirmeleri hedeflenir.

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE bölümü kültürlerarası farkındalığı arttırmak amacıyla, kültürden kültüre değişen çeşitli konular hakkında bilgi veren metinlerden oluşmaktadır. Dil kültürün bir parçası olduğundan, yabancı dil bilmek aynı zamanda o dil ile oluşturulan kültür hakkında bilgi sahibi olmak demektir. Bu düşünceyle hazırlanan Kültürden Kültüre bölümünde amaç; öncelikle Türk kültürü olmak üzere öğrencinin çeşitli kültürler hakkında belirlenen konularda bilgi almasıdır. Metin sonrası etkinlikler aracılığı ile de kendi kültürünü ders ortamına aktararak Türk kültürü ile karşılaştırmasıdır.

SINIF DİLİ

Yönergeler ile resimleri eşleştirelim.

1. Düşünün.
2. Okuyun.
3. Kitabınızı açın.
4. Ödevinizi yapın.
5. Birlikte çalışın.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM bölümünde; öğretmen ve öğrencinin ders ortamından sıyrılarak vakit geçirebileceği oyun, bulmaca vb. etkinlikler bulunmaktadır.

NELER ÖĞRENDİK?

1. Aşağıdaki kelimeleri eşleştirelim. Tamlama oluşturalım.

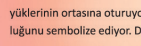
mercimek	kapısı
Didem'in	bahçesi
okulun	tuşları
telefonun	köpeği
bahçe	çorbası

KÜLTÜRDEN KÜLTÜRE

EVLİLİK GELENEKLERİ

Türkiye'de gelin, düğünden bir gün önce "kına gecesi" yapıyor. Bu gecede sadece kadınlar oluyor ve türkü eşliğinde ellerinde kınalarla gelinin etrafında dönüyorlar. Kınayı kaynana yakıyor. Düğünde de gelin, ayakkabısının altına bekârların isimlerini yazıyor. Düğün sırasında bir kişinin ismi ayakkabıdan çabuk silinirse insanlar "O kişi en erken evlenecek." diye düşünüyorlar.

İskoçya'da gelin, düğünden bir gece önce aile büyüklerinin ortasına oturuyor ve onlara ayaklarını yıkıyor. Bu gelenek, çiftin mutluluğunu sembolize ediyor. Düğünde ise gelin iki ayakkabısına da bozuk para koyuyor.

Bulgaristan'da düğünden önceki perşembe günü hamur ve maya karıştırıyorlar, özel bir ekmek yapıyorlar. Bu ekmek, yeni ailenin oluşumunu sembolize ediyor. Düğünde de gelin ile damada somun ekmeği veriyorlar. Bunlardan biri bu ekmekten daha büyük parça koparırsa "Evde onun sözü geçecek." diye düşünüyorlar.

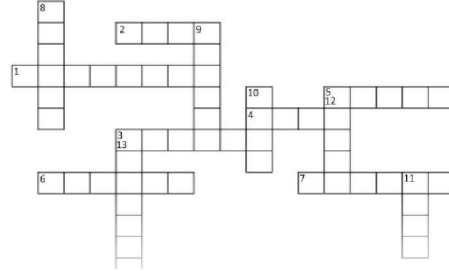
1. Sizce en zor ve en ilginç gelenek hangisi? Karşılaştıralım.

2. Sizin ülkenizde de böyle gelenekler var mı? Yazalım.

SINIF DİLİ bölümünde; öğrencinin sınıf bağlamı içerisinde kullanabileceği dil yapıları, buna ilişkin örnekler ve etkinlikler yer almaktadır. Bu bölümde; öğrencinin öğretmen ile sınıf içinde gerçekleştirebileceği diyalogları anlayabilmesi hedeflenmektedir.

EĞLENELİM ÖĞRENELİM

Aşağıdaki resimlere bakalım ve bulmacayı çözelim.

NELER ÖĞRENDİK bölümü; öğrencinin üniteye öğrendiği dilbilgisi, ünitenin konusuna ait kelime alıştırmaları vb. etkinlikleri içeren bir tekrar bölümüdür. Bu kısımda öğrenciden, öğrendiği bilgileri pekiştirmesi beklenmektedir.

ÖZ DEĞERLENDİRME bölümünde; her bir ünite sonunda öğrenciden beklenen beceriler yer almaktadır. Öğrencilerden her bir beceriyi bölümde verilen puanlama sistemine göre işaretlemeleri istenmektedir. Bu bölümde, öğrencinin her bir beceri için kendini ölçmesi, değerlendirmesi ve eksik görüldüğü becerilerde o beceriye ait olan etkinliklere geri dönmesi ve tekrar çalışması beklenmektedir.

ÖZ DEĞERLENDİRME

Bunları Türkçede yapabilir misiniz? Her cümle için kendinize bir puan veriniz. 1: Yapamam, 2: Biraz yapabilirim, 3: Yapabilirim, 4: İyi yapabilirim, 5: Çok iyi yapabilirim.

1. Ailemi, akrabalarımı ve çevremi tanıtabilir, bunlarla ilgili basit konuşma ve yazıları anlayabilir, bunları basit kalıp ve cümleleri kullanarak anlatabilirim.	1	2	3	4	5
2. Yer - yön ifadelerini kullanarak yer, nesne ve kişilerin yerini ifade edebilir, bunlarla ilgili basit konuşma ve ifadeleri anlayabilirim.	1	2	3	4	5
3. Nesneler veya kişiler arasında karşılaştırma yapabilir, bunlarla ilgili basit ifadeleri anlayabilirim.	1	2	3	4	5

KELİME LİSTESİ

İSİMLER

abla
ağabey
ağız
aile
amca
anadil
anahtar
anaokulu

FİİLLER

almak
dans etmek
çalmak
hissetmek
yazmak
göndermek
oyynamak

KELİME LİSTESİ bölümünde; her bir üniteye yer alan kelimeler öğrencilerin kelime öğreniminde kolaylık sağlanması amacıyla isimler, fiiller ve kalıp ifadeler başlıkları altında sıralanmıştır. Konu seçimi, öğrencilerin dil düzeylerine uygun yapıldığından konularda yer alan bu kelimeleri öğrencinin öğrenmesi gerekmektedir.

KAYNAKÇA

- Aksoy, Ömer Asım (1984). Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü, Ankara.
- Banguoğlu, Tahsin (2004). Türkçenin Grameri, Ankara.
- Can, Kaya (1983). Yabancılar İçin Türkçe Dersleri, Ankara.
- Council of Europe. 2005. The European Language Portfolio: Introduction. Strasbourg, Council of Europe Modern Languages Division. http://www.coe.int/T/DG4/Portfolio/?L=E&M=/main_pages/introduction.html
- Council of Europe. 2007. European Language Portfolio: Procedures for validation. Strasbourg, Council of Europe Modern Languages Division.
- Ergin, Muharrem (2001). Üniversiteler İçin Türk Dili, İstanbul.
- Ergin, Muharrem (1972). Türk Dil Bilgisi, İstanbul.
- Hepçilingirler, Feyza (2005). Öğretenlere ve Öğrenenlere Türkçe Dilbilgisi, İstanbul.
- Korkmaz, Zeynep (2003). Türkiye Türkçesi Grameri, Ankara.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2012). Avrupa Dil Portfolyosu.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2012). Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni Öğrenme – Öğretme – Değerlendirme
- Türkçe Sözlük (2005). Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Yazım Kılavuzu (2008). Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- <http://adp.meb.gov.tr/kullanim.php>
- http://abdigm.meb.gov.tr/eski_site/uaorgutler/AK/cefr_Turkce.pdf
- http://www.coe.int/T/DG4/Portfolio/?L=E&M=/main_pages/validation.html

ALINTI METİNLER

Başlık

İçimdeki Türkiyem
İş Hayatındaki Roller
Yoğurdun Steve Jobs'u

Senden Bir Şey Olmaz
Meslek Seçimi
Sağlığın Anahtarı
Sağlık İçin Egzersiz
Yüz Yaşında Hâlâ Dinç

Jeanne Louise Calment
Kristal Tedavileri
Hamam Merakı

Herkes Aynı Şekilde mi Öğrenir?
Fin Eğitim Sistemi
Türkçe Algılamada Beyni Zorluyor
Vazgeçmek İçin Çok Erken

Yabancı Liseler
Mesela Oynayalım mı?
Pişmanlıklarınızdan Kurtulun

Dile Benden Ne Dilersen
Dostluk
Değirmende Geleneksel Aile Yemeği
Komşuluk Ölüyor
Komşuluk

Kaynak

Anjelika Akbar, “İçimdeki Türkiyem”
<http://www.kariyeratolyesi.com/is-hayatindaki-roller>
<http://ekonomi.milliyet.com.tr/yogurdun-steve-jobs-u-/ekonomi/ekonomi-detay/10.09.2011/1436767/default.htm>
<http://www.kigem.com/content.asp?bodyID=3764>
<http://okulweb.meb.gov.tr/35/14/240196/mesleki.html>
Canan Efendigil Karatay, “Karatay Diyeti” ve “Karatay Mutfağı”
Mehmet Öz, “Siz Kullanım Kılavuzunuz”
<http://www.posta.com.tr/pazarpostasi/YazarHaberDetay/100-yasina-kadar-yasamanin-sirlari.htm?ArticleID=36389>
<http://enteresanolaylar.blogcu.com/yuzuil-yasayanlar/1526004>
Judy Hall, “Şifalı Taşlarla Hastalığa Göre Tedavi”
<http://pazarvatan.gazetevatan.com/yazardetay.asp?sid=&yaid=51&hkat=51&hid=13810&yaz=G%C3%83%C6%92%C3%82%C2%BCncel>
http://www.turkceciler.com/genel/coklu_zeka_nedir.html
Bütün Dünya Dergisi
<http://www.ntvmsnbc.com/id/25307222/>
<http://saglik.milliyet.com.tr/vazgecmek-icin-cok-erken--/arzu-biyiklioglu-nlp-uzmani-ve-yasam-kocu/saglik/yazardetay/23.04.2012/1531957/default.htm>
Tempo Dergisi
<http://www.haberdar.com.tr/mesela-oyunaylim-mi-makale,1797.html>
<http://blog.milliyet.com.tr/hint-felsefesinin-4-altin-kurali/Blog/?BlogNo=347541>
<http://www.komikim.com/fikraoku.asp?fldAuto=998>
Çiçero, “Denemeler”
<http://blog.milliyet.com.tr/Blog.aspx?BlogNo=3610>
Haldun Taner, “Berlin Mektupları”
Şevket Rado, “Umut Dünyası”

NOT-1: Ders kitabında kullanılan alıntı metinler öğrencilerin dil seviyelerine uygun şekilde yeniden düzenlenmiştir.

NOT-2: İstanbul Yabancılar İçin Türkçe öğretim setinde kullanılan fotoğraflar ‘shutterstock.com’ dan satın alınmıştır.